

KUPIŠKIO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

**KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Ataskaitoje naudojamos santrumpos:

BĮ – bibliografiniai įrašai
 DB – duomenų bazė
 DGĮ – dokumentų grąžinimo įrenginys
 el. – elektroninis
 FB – „Facebook“ paskyra
 fiz. vnt. – fizinis vienetas
 IVBRS – Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius
 KES – Kraštotyros ir edukacijos skyrius
 KEM – Kupiškio etnografijos muziejus
 KKC – Kupiškio kultūros centras
 kl. – klasė
 KM – Kultūros ministerija
 KP – kaimo padalinys
 KRŠPT – Kupiškio rajono švietimo pagalbos tarnyba
 LAB – Lietuvos audiosensorinė biblioteka
 LAS – Lankytojų aptarnavimo skyrius
 LBD – Lietuvos bibliotekininkų draugija
 LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema
 LKT – Lietuvos kultūros taryba
 LNB – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
 LŪD – Lietuvos ūkininkų draugija
 MP – miesto padalinys
 METIS – Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida
 NVŠ – Neformalus vaikų švietimas
 pav. – pavadinimas
 PAVB – Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka
 PĮ – programinė įranga
 prof. – profesorius
 SAP – Skaitytojų aptarnavimo punktas
 SK – Suvestinis katalogas
 str. – straipsnis
 SVB – savivaldybės viešoji biblioteka
 TAU – Trečiojo amžiaus universitetas
 VB – viešoji biblioteka
 VE – Vaikų erdvė
 VIP – vieša interneto prieiga
 VRSS – Vartotojų registracijos ir statistikos sistema
 VšĮ – viešoji įstaiga
 VVG – vietos veiklos grupė

Parengė:**Jolanta Vosylienė**

Kupiškio viešosios bibliotekos metodininkė

Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2024 m.

www.kupiskiovb.lt

El. paštas jolantav8@gmail.com

Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, LT–40130, Kupiškis

TURINYS

IVADAS	5
1. Trumpa aplinkos charakteristika.....	5
2. Bibliotekos tikslai ir uždaviniai.....	5
I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS	6
1. Bibliotekų tinklas.....	6
2. Bibliotekų tinklo ir paslaugų prieinamumo pokyčiai.....	6
2.1. Prieiga ir darbo laikas.....	7
2.2. Darbo vietų skaičius.....	7
3. Nestacionarus gyventojų aptarnavimas.....	7
4. Bibliotekų paslaugų prieinamumas asmenims turintiems negalią.....	7
5. Mokamos paslaugos.....	8
II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA	8
1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose.....	8
2. Fizinių vartotojų sudėtis.....	9
3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	9
4. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.....	10
III. KULTŪRINĖS-EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS	13
1. Bendroji renginių charakteristika.....	13
2. Bibliotekos renginių suaugusiems apžvalga.....	13
2.1. Kupiškėnų autorių knygų pristatymai.....	13
2.2. Susitikimai su rašytojais, knygų autoriais.....	14
2.3. Poezijos ir muzikos šventės, popietės.....	15
2.4. Parodų pristatymai.....	15
2.5. Kiti renginiai.....	17
2.6. Susitikimai.....	21
2.7. Padalinių žodiniai renginiai suaugusiems.....	22
3. Vaizdiniai renginiai.....	22
3.1. Tradicinės dokumentų parodos.....	23
3.2. Mobilios (kilnojamos) parodos.....	23
3.3. Virtualios parodos.....	23
3.4. Kūrybinių darbų parodos.....	24
3.5. Asmeninių kolekcijų parodos.....	25
4. Edukacinė veikla.....	25
4.1. Edukaciniai užsiėmimai suaugusiems.....	25
5. Vartotojų mokymai.....	26
IV. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIKAIS	27
1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas.....	27
2. Renginiai vaikams.....	29
2.1. Renginių vaikams charakteristika.....	29
2.2. Renginiai vaikams padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose.....	30
2.3. Vaizdiniai renginiai.....	31
3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams.....	32
4. Informacinės paslaugos.....	33
V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA	33
1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai.....	33
2. Elektroninio katalogo kūrimas.....	34
3. Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis.....	34
4. Naudojimasis elektroniniais katalogais ir virtualiomis bibliotekomis.....	35
5. Naudojimasis lincencijuotais e. ištekliais (DB).....	35

6. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant užklausų vykdymo būdus („Klausk bibliotekininko“ ir kt.).....	35
7. Naudojimasis interneto paslaugomis.....	36
8. Socialinių tinklų panaudojimas.....	36
9. Virtualūs renginiai.....	37
10. Kitos paslaugos – kraštotyros veikla.....	37
VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKIANČI TOBULINTI PASLAUGAS	37
1. Lietuvos kultūros tarybai (LKT) parengti projektai.....	37
1.1. Lietuvos kultūros tarybos finansuoti ir įgyvendinti projektai.....	38
2. Geros valios fondui parengtas projektas.....	38
3. Kupiškio rajono savivaldybės programų projektai.....	38
4. Partneriai kitų bibliotekų ir organizacijų projektuose.....	40
VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ	40
1. Leidiniai.....	40
2. Bibliotekos viešinimas.....	40
2.1. Straipsniai ir informacija žiniasklaidoje, kituose leidiniuose, internete.....	40
2.2. Tradicinė spauda.....	41
2.3. Televizija ir radijas.....	41
2.4. Internetas.....	41
3. Kitos bibliotekos įvaizdžio kūrimo priemonės.....	41
4. Atstovavimas ir partnerystė.....	42
4.1. Bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis.....	42
4.2. Bibliotekų globėjai, bičiuliai, savanoriai.....	42
4.3. Narystė kitose organizacijose.....	43
VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS	43
1. Fondo formavimo politika.....	43
2. Fondo apimtis.....	43
3. Dokumentų įsigijimas.....	45
4. Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas.....	49
5. Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas.....	49
6. Tarpbibliotekinio abonemento panaudojimas.....	49
7. Bibliotekos fondo vidaus cirkuliacijos panaudojimas.....	50
8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo.....	50
9. Dokumentų fondo apsauga.....	51
10. Dokumentų skaitmeninimas.....	51
IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA	51
1. Tyrimai.....	51
2. Metodinė veikla.....	51
2.1. Bibliotekų veiklos planavimas ir atskaitomybė.....	51
2.2. Bibliotekos veiklą reglamentuojančių ir kitų dokumentų rengimas.....	51
2.3. Praktinė pagalba.....	52
X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI, JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS	52
1. Bibliotekos organizacinė struktūra.....	52
2. Bendroji darbuotojų charakteristika.....	52
3. Darbuotojų profesionalumo ugdymas.....	53
XI. PATALPŲ BŪKLĖ	57
1. Patalpų būklė.....	57
XII. FINANSAVIMAS	58
IŠVADOS	58

IVADAS

1. Trumpa aplinkos charakteristika

2024-ieji Kupiškio rajono savivaldybės viešajai bibliotekai ir jos padaliniais buvo kupini įvairiausių veiklų, kuriomis siekta atliepti lankytojų poreikius.

Kupiškio viešosios bibliotekos atnaujintos erdvės tapo rajono reprezentacine vieta, kurioje lankosi daugybė svečių iš Lietuvos ir užsienio šalių. Praėjusiais metais lankėsi Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda ir pirmoji ponia Diana Nausėdienė, Krašto apsaugos ministras Laurynas Kasčiūnas, Panevėžio vyskupijos vyskupas Linas Vodopjanovas, Japonijos ambasadorius Lietuvoje Tetsu Ozaki ir kt.

Įgyvendinti projektai: LKT dalinai finansuoti projektai „Industrinis peizažas“ ir „Jurgis Bukėnas. Atsiminimai iš Kupiškio krašto“ bei rajono savivaldybės finansuoti vasaros užimtumo projektai „Jaunojo meškeriojo pradžiamokslis“, „Sparnuota vasara“ ir „Per senovės žilą srovę pinam dabartį ateinančioms kartoms“.

Tęsėsi užsimezges bendradarbiavimas su Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejumi – eksponuota jų kilnojamoji paroda „Knygos ant medžių neauga“.

Viešosios bibliotekos Parodų salėje tęsėsi profesionalaus meno pristatymas visuomenei – organizuotos profesionalaus meno kūrėjų (Emilijos Šlepetytės, Vilmanto Graičiūno, Irmos Leščinskaitės, Algirdo Venckaus) tapybos darbų parodos bei Zarasų fotoklubo „Ežerų žemė“, Sauliaus Šlepečio, Tautvilio Užos, Valdo Kopūsto (2) fotografijų parodos. Pristatyta dailės plenero-rezidencijos „Industrinis peizažas“ tapybos darbų paroda, architektūros profesoriaus (kupiškėno) Jono Minkevičiaus paroda „Per pasaulio gatves“, kupiškėno Lino Ūdro pirmoji personalinė vieno paveikslo paroda + transformacijos, Tarptautinio karpytojų plenero „Čiutyta rūtala“, skirta Dainų šventės šimtmečiui, karpinių paroda.

Vyko bibliotekos lankytojų inicijuoti renginiai: Algio Kopūsto, Genovaitės Koriznienės, Irenos Gildutytės-Navikienės, Albino Kuliešio knygų pristatymai, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje sukurto dokumentinio filmo „Širdies piligrimai“ (rež. Audronė Bielinienė) peržiūra, Rudeninių ir žieminių obuolių paroda-degustacija.

Kupiškio viešojoje bibliotekoje vyko antrojo Lietuvos ir Ukrainos bibliotekų forumo „Bibliotekų vaidmuo sprendžiant demokratinės visuomenės iššūkius“ 4-oji diena.

Viešosios bibliotekos lankytoja, buvusi mokytoja Pulcherija Jasaitienė, bibliotekai padovanojo kupiškietės dailininkės, keramikės Danutės Eidukaitės (1929–1995) sukurtas vazas.

Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Stasio Eidrigėvičiaus menų centro padaliniu – kūrybiškumo centru „Pragiedruliai“ (Panevėžys), dalyvauta Jekapilyje vykusioje rudeninėje bibliotekininkų konferencijoje „Celijos bibliotekų aktualijos“.

2. Bibliotekos tikslai ir uždaviniai

Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) savo veikloje vykde Kupiškio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano „Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimo programą“. Bibliotekoms iškeltas uždavinys užtikrinti kultūros įstaigų veiklą bei vykdyti kultūros sklaidą rajone, pagal šio plano priemonę „Bibliotekos veiklos organizavimo užtikrinimas“. Numatyti pagrindiniai strateginiai tikslai:

- Plėtoti modernias ir patrauklias bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio paslaugas.

- Formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, plėsti paslaugų pasiūlą.

Įgyvendinant Bibliotekos 2024 m. veiklos planą pagrindinis dėmesys buvo skiriamas šiems funkciniais tikslams:

1. Bibliotekos informacinių išteklių fondo, atitinkančio vartotojų poreikius, formavimui ir prieigos užtikrinimui.
2. Kokybiškam įvairaus amžiaus ir socialinių grupių vartotojų aptarnavimui, skaitymo, kultūrinių ir mokymosi visą gyvenimą poreikių tenkinimui panaudojant tradicines ir inovatyvias paslaugas, skaitmeninius produktus, edukacinę ir kūrybinę veiklą.
3. Sąlygų informacinės visuomenės plėtrai sudarymui, gyventojų skaitmeninio ir medijų informacinio raštingumo mokymams.
4. Kupiškio krašto dokumentinio paveldo kaupimui, saugojimui, skaitmeninio turinio kūrimui ir sklaidai.
5. Projektų įvairioms programoms rengimui, jų veiklų įgyvendinimui.
6. Patrauklios ir šiuolaikiškos Bibliotekos įvaizdžio formavimui panaudojant rinkodaros ir viešųjų ryšių priemones, socialinius tinklus.
7. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymui, kompetencijų stiprinimui, motyvacijos skatinimui.
8. Bibliotekų patalpų atnaujinimui, materialinės bazės gerinimui.

• **Pagrindinių 2024 metų veiklos vertinimo kriterijų vykdymas:**

Bibliotekų veiklos rodikliai (SVB)	2024 m. planas	Įvykdyta	Vykdymas %
Registruoti bibliotekų vartotojai	4165	4159	99,85
- Iš jų LIBIS		3513	84,35
Gyventojų sutelkimas bibliotekose (procentas)	25,9	26,0	+0,1 proc. punktais
Lankytojų skaičius	74215	77642	104,62
Viešos interneto prieigos vietos vartotojams	63	64	101,59
Unikalūs viešos interneto prieigos vartotojai	1123	683	60,82
Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	106560	115487	108,38
Vienam vartotojui išduotų dokumentų skaičius	25,6	28,2	+2,6 proc. punktais
Renginiai (žodiniai ir vaizdiniai)	574	735	128,04
Edukacijos	447	550	123,04
Dokumentų gautis (fiz. vnt.)	7350	9871	134,3
Dokumentų fondas 2024-01-01 / 12-31 (fiz. vnt.)	180632	178544	98,84
Kvalifikaciją pakėlusius darbuotojų skaičius	30	38	126,67

2024 m. veiklos rodikliai buvo planuojami mažesni, atsižvelgiant į mažėjantį rajono gyventojų skaičių. Pasikeitus registruotų vartotojų apskaitai – skaičiuojami tik LIBIS registruoti vartotojai – planuotas rodiklis sumažėjo 15,65 proc. (652). Daugiau nei buvo planuota (4,62 proc.) sulaukta lankytojų, organizuota 28,04 proc. daugiau renginių ir 23,04 proc. edukacijų. Žymiai mažiau sulaukta unikalių interneto vartotojų (-39,18 proc.).

I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų tinklas

- **Kupiškio rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų (SVB) tinklą** sudaro 17 bibliotekų:

- Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (VB),
- Subačiaus miesto padalinys (MP),
- 8 kaimo padaliniai (KP) ir
- 7 skaitytojų aptarnavimo punktai (SAP), atliekantys padalinių funkcijas.
- 6 padaliniai (43,75 %) – sujungtosios bibliotekos, aptarnaujančios ir mokyklų, daugiafunkčių centrų bendruomenes (Adomynė, Antašava, Noriūnai, Rudiliai, Šepeta ir Šimonys).

2. Bibliotekų tinklo ir paslaugų prieinamumo pokyčiai

2024 m. bibliotekos tinklo pokyčių nebuvo.

2.1. Prieiga ir darbo laikas

• **Darbo valandos per savaitę:** VB – 53 val., padaliniuose – vidutiniškai 36 val. Viešojoje bibliotekoje 5 dienas per savaitę lankytojai aptarnaujami po 9 val. (nuo 9 iki 18 val.) ir 1 dieną (šeštadienį) – 8 val. (nuo 9 iki 17 val.). Subačiaus MP vartotojams paslaugos prieinamos 6 d. per savaitę, t. y. 49 val.: 5 d. po 9 val. (nuo 8 iki 17 val.) ir šeštadieniais po 4 val. (nuo 9 iki 13 val.). 6 padalinių (Adomynės, Antašavos, Noriūnų, Salamiesčio, Skapiškio, Šimonių) ir 3 SAP (Juodpėnų, Rudilių, Virbališkių) vartotojams paslaugos prieinamos po 40 val. per savaitę ir po 8 val. per dieną, dviejuose SAP (Laičiuose, Palėvenėlėje) ir viename padalinyje (Alizavos) – 20 val. per savaitę ir 4 val. per dieną (juose yra/arba dirbama tik 0,5 bibliotekinio etato), dviejuose SAP – 30 val. per savaitę ir 6 val. per dieną (Lukonyse ir Naiviuose dirbama 0,75 bibliotekinio etato). Viename padalinyje (Šepetos) lankytojai aptarnaujami tik 2 d. per savaitę po 4 val. Šešiuose padaliniuose ir šešiuose skaitytojų aptarnavimo punktuose poilsio dienos – šeštadienis ir sekmadienis, trijuose – sekmadienis ir pirmadienis, tik Subačiaus MP poilsio diena – sekmadienis. Daugiau informacijos apie darbo laiką www.kupiskiovb.lt.

• **Darbo dienos per metus:** VB – 301 (2023 m. – 286), padaliniuose – vidutiniškai po 207 (2023 m. – 192).

Kupiškio viešoji biblioteka lankytojus aptarnavo 6 d. per savaitę. Šepetos padalinys lankytojus aptarnavo tik 8 val. per savaitę, t. y. 2 d. po 4 val., kitu laiku bibliotekininkė dirbo viešojoje bibliotekoje. Rudilių SAP sausio–vasario mėn. lankytojai buvo aptarnaujami 4 d. per savaitę po 7,5 val., kovo–rugsėjo mėn. – 5 d. per savaitę po 8 val., o nuo spalio mėn. – lankytojai aptarnaujami tik 3 pusdienius (II–IV) po 4 val. Naivių SAP sausio mėn. du pusdienius (po 4 val.) per savaitę aptarnavo Skapiškio padalinio bibliotekininkė, nuo kovo 1 d., pradėjus dirbti naujai darbuotojai, biblioteka lankytojams buvo atvira 4 d. per savaitę (II–V) po 7,5 val.

2.2. Darbo vietų skaičius

• **Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius:** SVB – 218, VB – 41, Subačiaus MP – 22, KP – 155 (vidutiniškai po 10).

• **Kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams:** SVB yra 64 kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams (visos su interneto prieiga): VB – 11, MP – 5, KP – 48.

• **Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams:** SVB – 39, VB – 22, Subačiaus miesto padalinyje – 2, kaimo padaliniuose – 15.

3. Nestacionarus gyventojų aptarnavimas

Atsakaitiniais metais 45 knygnešiai (2023 m. – 38), namuose aptarnavo 82 skaitytojus (2023 m. – 82), jiems per metus pristatyta 3780 fiz. vnt. (2023 m. – 2545 fiz. vnt.) įvairių dokumentų. Daugiausia knygų skaitytojams į namus nunešė Virbališkių SAP (658 fiz. vnt.) ir Noriūnų KP (469 fiz. vnt.) darbuotojos.

4. Bibliotekų paslaugų prieinamumas asmenims turintiems negalia

Biblioteka bendradarbiauja su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Kupiškio skyriumi, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio socialinės globos namais, Kupiškio „Caritas“ organizacija, Subačiaus senelių globos namais ir kitomis žmonių su specialiais poreikiais organizacijomis.

Tęsiasi Kupiškio viešosios bibliotekos gražus bendradarbiavimas su mokyklos „Varpelis“ specialiąja grupe ir lavinamosiomis klasėmis, kurias lanko psichinę ir fizinę negalią turintys vaikai bei jaunimas iki 25 metų. Neįgaliems, senyvo amžiaus skaitytojams pageidaujami dokumentai pristatomi į namus kas mėnesį arba pagal poreikį.

Biblioteka bendradarbiauja su Lietuvos audiosensorinės bibliotekos Panevėžio padaliniu. Prie suaugusiųjų abonemento veikia kilnojamoji bibliotekėlė silpnaregiams vartotojams, kurios paslaugomis 2024 m. pasinaudojo 9 vartotojai, apsilankę bibliotekoje 27 kartus. Jie perskaitė (perklausė) 277 garsines knygas.

Regos ir kitokią negalią turintys skaitytojai naudojami ELVIS (Elektroninių Leidinių Valdymo Informacinė Sistema) – tai virtuali biblioteka, skirta žmonėms, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto. ELVIS administruoja Lietuvos audiosensorinė biblioteka, o ja naudotis gali visi gyventojai, turintys gydytojo rekomendaciją. Ši paslauga Kupiškio r. bibliotekose teikiama antrus metus, ja pasinaudojo 37 vartotojai, kuriems išduoti 1264 ELVIS leidiniai: VB – 267, Alizavoje – 5, Lukonyse – 10, Skapiškyje – 392, Šimonyse – 170, Noriūnuose – 132, Palėvenėlėje – 288.

Viešoji biblioteka pritaikyta žmonėms su negalia, yra tinkamas įvažiavimas į biblioteką vežimėliu, o lifto pagalba galima pasiekti bet kurį bibliotekos aukštą. Vienuolika (64,7 %) MP, KP ir SAP yra pritaikyti neįgaliesiems be kliūčių patekti į bibliotekų patalpas.

5. Mokamos paslaugos

Mokamas paslaugas teikė VB, visi padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai. 2024 m. už mokamas paslaugas gauta 3928,60 Eur. (2023 m. – 1408 Eur). Pajamas padidino viešosios bibliotekos patalpų nuoma.

II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis 2024 m. sausio 1 d. Kupiškio rajone gyveno 15766 gyventojai (2023-07-01 – 16035). Kupiškio mieste registruoti 6116, Subačiaus mieste – 845, kaimo teritorijoje – 8805 gyventojai. Nuo 2010 m. (per 14 metų) rajone sumažėjo 6943 gyventojais arba 30,57 %.

Kupiškio VB aptarnaujamą bendruomenę (7017) sudaro Kupiškio miesto (6116) ir aplinkinių kaimų (901) gyventojai, Subačiaus miesto padalinio (1309) – Subačiaus miesto (845) ir aplinkinių kaimų (464) gyventojai, kaimo padalinių ir SAP aptarnaujamose bendruomenėse gyvena 7440 gyventojų.

Rajono viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojosi 0,6 % mažiau gyventojų nei 2023 m. Mažiausias gyventojų sutelkimo kaimo bibliotekose rodiklis yra Šepetos (4,8 %) ir Palėvenėlės (15,1 %), didžiausias – Lukonių SAP (45,5 %).

Eil. Nr.	Bibliotekos, padalinio pavadinimas	Aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius (mikrorajonas)		Vartotojų skaičius			Gyventojų sutelkimo %	
		2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	LIBIS	2023 m.	2024 m.
1.	Adomynė	421	421	123	128	49	29,00	30,4
2.	Alizava	530	518	238	191	170	45,00	36,9
3.	Antašava	524	514	76	109	109	14,00	21,2
4.	Juodpėnai	256	256	196	106	87	77,00	41,4
5.	Laičiai	215	215	83	88	17	38,00	40,9
6.	Lukonys	408	402	191	183	68	47,00	45,5
7.	Naiviai	293	293	183	87	0	62,00	29,7
8.	Noriūnai	1232	1198	337	352	293	27,00	29,4
9.	Palėvenėlė	365	365	93	55	30	25,00	15,1
10.	Rudiliai	421	417	91	70	44	22,00	16,8
11.	Salamiestis	493	478	161	139	80	33,00	29,1
12.	Skapiškis	780	753	168	163	129	21,00	21,6
13.	Šepeta	693	670	50	32	32	7,00	4,8
14.	Šimonys	644	633	118	129	101	18,00	20,4
15.	Virbališkiai	307	307	137	88	65	45,00	28,7
	KP	7582	7440	2245	1920	1274	30,00	25,8
16.	Subačiaus MP	1337	1309	490	510	510	37,00	38,9
17.	Kupiškio VB	7116	7017	1551	1729	1729	22,00	24,6
	SVB	16035	15766	4286	4159	3513	27,00	26,4

- **Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai** (bibliotekų prieigos koeficientas): rajone – 927 (2023 m. – 943), kaime – 496 (2023 m. – 505).

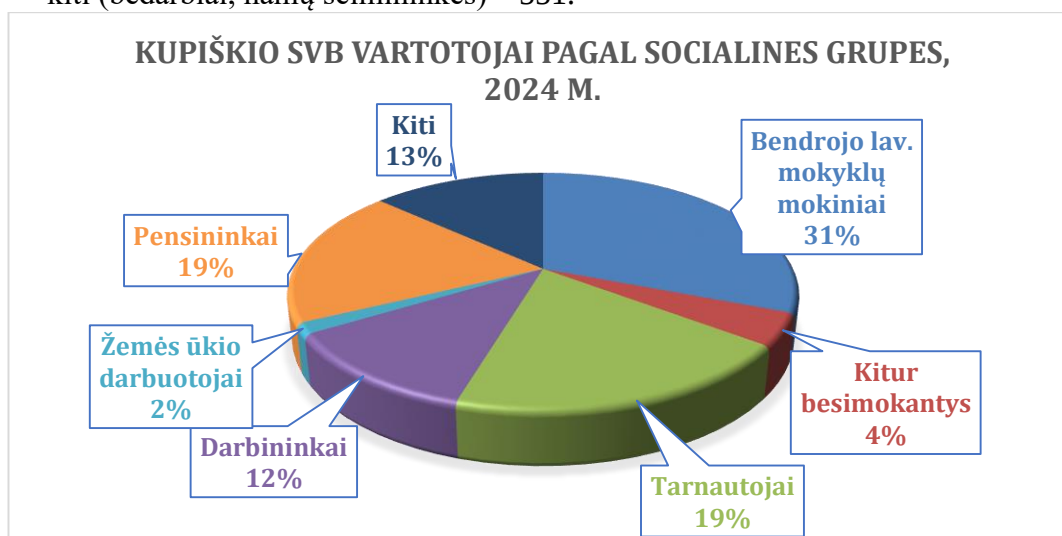
2. Fizinį vartotojų sudėtis

	Vartotojai 2023 m.	Vartotojai 2024 m.			
		Iš viso	Iš jų LIBIS	Perregistruoti LIBIS	Naujai užregistruoti LIBIS
VB	1551	1729	1729	1482	247
MP	490	510	510	475	35
KP	2245	1920	1274	873	401
SVB	4286	4159	3513	2830	683

- **Vartotojų (LIBIS) skaičius vienai bibliotekai:** SVB – 207, kaimo padaliniuose – 85. Daugiausia LIBIS registruotų vartotojų turi Subačius (510), Noriūnai (293), Alizava (170). Mažiausia LIBIS vartotojų sutelkta Laičiuose (17). Naiviuose registruotų LIBIS vartotojų nebuvo.

- **Vartotojų sudėtis.** Viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojasi įvairių socialinių grupių, skirtingo išsilavinimo ir amžiaus gyventojai. SVB vartotojų (4159) sudėtis pagal socialines grupes:

- bendrojo lavinimo mokyklų mokiniai – 1284;
- besimokantys kitose mokymo įstaigose – 182;
- tarnautojai – 806;
- darbininkai – 487;
- žemės ūkio darbuotojai – 61;
- pensininkai – 788;
- kiti (bedarbiai, namų šeimininkės) – 551.

3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

Lyginamoji statistika 2023–2024 m.:

	Lankytojų skaičius		Skirtumas	Prieaugis /kritimas %	Lankomumas	
	2023 m.	2024 m.			2023 m.	2024 m.
VB	41270	43025	+1755	+4,25	26,61	24,88
MP	2800	2805	+5	+0,18	5,71	5,5
KP	35242	31812	-3430	-7,39	15,70	16,56
SVB	79312	77642	-1670	-9,73	18,50	18,66

SVB lankytojų planas įvykdytas 104,62 %. Per metus sulaukta 77642 lankytojų, t. y. vidutiniškai vienas vartotojas bibliotekoje apsilankė 18–19 kartų per metus. Lyginant su 2023 m. lankomumas SVB krito 9,73 %, KP – 7,39 %, bet išaugo VB – 4,25 % ir MP – 0,18 %.

2024 m. Kupiškio viešoji biblioteka atvira lankytojams buvo 301 dieną. Bibliotekoje per dieną vidutiniškai apsilankė 143 lankytojai.

Subačiaus miesto padalinys atviras lankytojams buvo 290 dienų. Per dieną jame vidutiniškai apsilankė 10 lankytojų.

Kaimo padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai lankytojams atviri buvo vidutiniškai 202 dienas. Per vieną dieną viename iš jų vidutiniškai apsilankė 13 lankytojų.

- **Lankomumas** (apsilankymų skaičius vienam vartotojui per metus) SVB – 19. Didžiausias lankomumas Alizavos (31), Šimonių (23) ir Noriūnų (21) padaliniuose, o mažiausias – Laičių SAP (4).

4. Dokumentų išduotis ir skaitomumas

Lyginamoji dokumentų išduoties ir skaitomumo statistika 2023–2024 m.:

	Dokumentų išduotis fiz. vnt.		Skirtumas fiz. vnt.	Prieaugis /kritimas %	Skaitomumas (išduotis vienam vartotojui)	
	2023 m.	2024 m.			2023 m.	2024 m.
Lankytojų aptarnavimo skyrius	53193	52458	-1065	-1,4	x	x
- Abonementas	18355	21029	+2674	+14,6	x	x
- Skaitykla	29742	26241	-3501	-11,8	x	x
- Vaikų erdvė	5096	5188	+92	+1,8	11,9	15,8
Kraštotyros erdvė	3955	4202	+247	+6,2	x	x
VB	57148	56660	-488	-0,8	36,8	32,8
MP	7000	7015	+15	+0,2	14,3	13,7
KP	52233	51812	-421	-0,8	23,3	26,9
SVB	116381	115487	-894	-0,7	27,2	27,7

Viešojoje bibliotekoje vartotojams į namus išduota **29994** fiz. vnt. (52,9 %) dokumentų, o naudotis vietoje – **26666** fiz. vnt. (47,1 %). Vienam viešosios bibliotekos vartotojui išduoti vidutiniškai 33 dokumentai.

Miesto padalinyje vartotojams išduota **4753** fiz. vnt. (67,7 %) į namus ir **2262** fiz. vnt. (32,3 %) įvairių dokumentų naudotis vietoje. Vienam bibliotekos vartotojui išduota vidutiniškai 14 dokumentų.

Kaimo padaliniuose vartotojams išduota **40938** fiz. vnt. (78,8 %) dokumentų į namus ir **10874** fiz. vnt. (21,2 %) naudotis vietoje. Vienam bibliotekos vartotojui išduoti vidutiniškai 27 dokumentai.

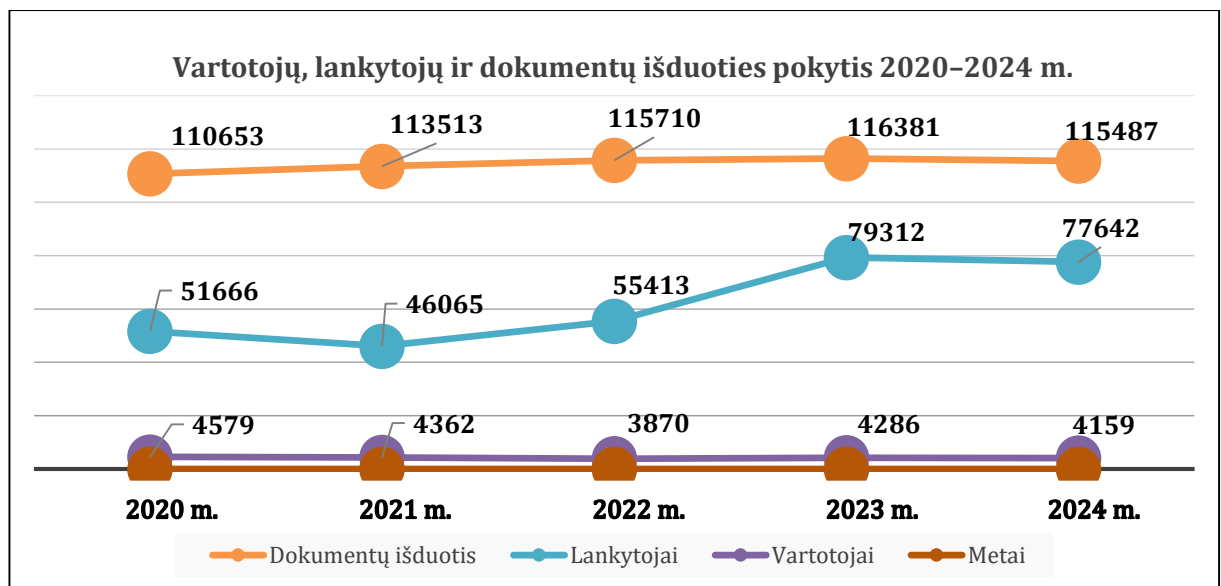
Viešojoje bibliotekoje ir kaimo padaliniuose dokumentų išduoties rodikliai sumažėjo po 0,8 %, MP – padidėjo 0,2 %.

Aštuoniuose kaimo padaliniuose/SAP dokumentų išduoties rodikliai išaugo (Antašavoje (+1445), Lukonyse (+678), Noriūnuose (+164), Palėvenėlėje (+201), Rudiliuose (+527), Salamiestyje (+190), Šimonyse (+886), Virbališkiuose (+986), o didžiausia išduotis Noriūnuose (9701 fiz. vnt.) ir Lukonyse (5302 fiz. vnt.). Kitose kaimo bibliotekose dokumentų išduotis mažėjo (nuo -21 fiz. vnt. Alizavoje iki -2541 fiz. vnt. Naiviuose).

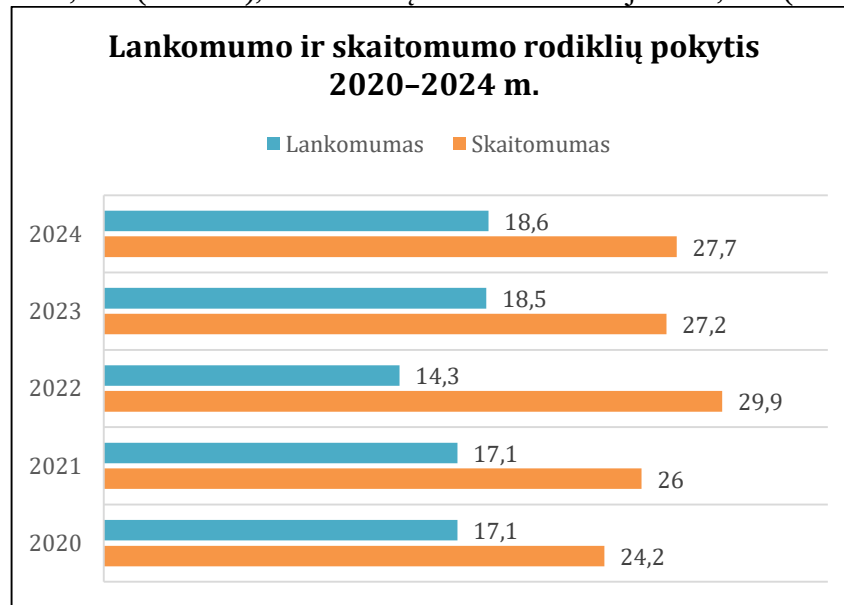
Vidutinė dokumentų išduotis kaimo padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose per metus – 3454 fiz. vnt. (2023 m. – 3482 fiz. vnt.).

- **Skaitomumas.**

- **Vienam SVB vartotojui per metus išduota vidutiniškai 28 (2023 m. – 27) dokumentai.**
- **Fondo apyvarta – 0,64 (2023 m. – 0,64).**

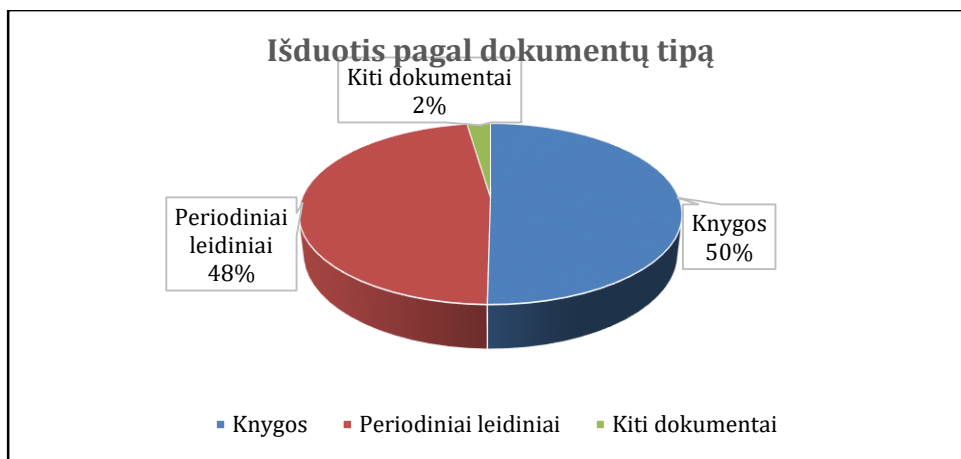

Vartotojų skaičius Kupiškio SVB per penkerius metus (nuo 2020 m.) sumažėjo 9,2 % (-420), lankytojų išaugo – 50,3 % (+25976), dokumentų išduotis sumažėjo – 41,8 % (-82961 fiz. vnt.).

• **Išduotis pagal mokslo šakas ir dokumentų laikmenas:**

	Grožinė literatūra su periodika		Šakinė literatūra su periodika		Išduotis pagal dokumentų laikmenas					
	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	Knygos		Periodiniai leidiniai		Kiti dokumentai	
					fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
VB	22819	40,27	33841	59,73	28595	50,47	27469	48,48	596	1,05
MP	3992	56,91	3023	43,09	4482	63,89	2500	35,64	33	0,47
KP	21765	42,00	30047	58,00	24917	48,09	24792	47,85	2103	4,06
SVB	48576	42,06	66911	57,94	57994	50,22	54761	47,42	2732	2,36

Knygų išduotis nuo bendros metinės dokumentų išduoties 2024 m. didėjo: SVB – 6,88 %, viešojoje bibliotekoje – 8,53 %, MP – 0,72 %, kaimo padaliniuose – 6,20 %.

Vis dar dominuoja didesnė periodinių leidinių išduotis aštuoniuose kaimo padaliniuose/SAP, o daugiausia jų išduota Lukonyse (3763 fiz. vnt.) ir Adomynėje (3537 fiz. vnt.). Knygų daugiausia išduota Noriūnų (5191 fiz. vnt.) ir Alizavos (3254 fiz. vnt.) padaliniuose.

● *Skaitytojų poreikiai ir interesai.*

Viešojoje bibliotekoje 2024 m. pagal LIBIS sistemos ataskaitą skaitomiausios, daugiausia kartų išduotos šios knygos suaugusiems:

Užsienio autorių:

- Ch. Betts „Pilis prie ežero“ (išduota 23 kartus),
- S. Jio „Gegužės pūga“ (22 k.),
- L. Riley „Meilės laiškas“ (21 k.),
- S. Montefiore „Nepažįstamoji“ (21 k.),
- K. Vinter „Rygos ilgesys“ (21 k.).

Lietuvių autorių knygos sulaukė didesnio nei įprastai skaitytojų dėmesio, o populiariausios buvo:

- J. Herlyn „Citrinmedžių vila“ (14 k.),
- I. Buivydaite, J. Herlyn „Atgimusi melodija“ (12 k.),
- J. Zykutė „Karaliaus žmonos tarnaitė“ (10 k.),
- V. Rykštaitė „Viena Indijoje“ (9 k.),
- T. Valiūnas „Lažybos prie karsto“ (9 k.).

Populiariausia tema – istoriniai romanai. Vyriškoji skaitytojų auditorija skaitė knygas apie antrąjį pasaulinį karą, detektyvus.

Suaugusiųjų skaitomiausi laikraščiai: „Kupiškėnų mintys“, „Žaliasis pasaulis“, „Lietuvos rytas“. Populiariausi žurnalai: „Iliustruotas mokslas“, „Iliustruotoji istorija“, „Žmonės“, „Daržas + Sodas + Namai“ ir „Sodo spalvos“.

SVB skaitytojams 2023 m. buvo siūloma 111 pavadinimų periodinių leidinių (iš jų – 51 prenumeruotas pačios bibliotekos).

Padalinių darbuotojos pastebi, kad skaitytojai dažniausiai rinkosi šias lietuvių autorių knygas: G. Viliūnė „Apolonija“, V. Tapinienė „Susigražinto laiko blyksniai“, A. Ruseckaitė „Vienatybė“, S. Rankelienė „Enigma orbi“, B. Buivydaite ir J. Herlyn „Atgimusi melodija“, J. Gaizauskas „Dievas su šlepetėmis“ ir kt.

Iš užsienio autorių padalinių skaitytojų tarpe populiariausios: A. Ernaux „Metai“, P. Coelho „Lankininkas“, L. Riley „Meilės laiškas“ ir „Drugelių kambarys“, V. Hislop „Sala“, D. Owens „Ten, kur gieda vėžiai“, H. Morris „Aušvico tatuiruotojas“, I. Sciapeconi „40 paltų ir viena saga“, T. Hayden „Mergaitė“, L. Hughes „Duktė iš Ispanijos“, Princas Harry „Atsarginis“, H. Richell „Povų dvaras“, C. Hoover „Viskas primena tave“, L. Wolfe „Chirurgė“, L. J. Ross „Pasienio žemės“, L. Dirmontė „Sibilė: vienas trijų moterų gyvenimas“ ir kt.

III. KULTŪRINĖS-EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

1. Bendroji renginių charakteristika

Bibliotekose vykę renginiai buvo skirti literatūros ir meno, kupiškėnų kūrybos ir krašto paveldo sklaidai, valstybinėms ir kalendorinėms šventėms paminėti, skaitymo skatinimo iniciatyvoms.

	Renginiai			Iš jų					
	Iš viso			Žodiniai / kompleksiniai			Vaizdiniai		
	2023 m.	2024 m.	Iš jų virtualūs	2023 m.	2024 m.	Iš jų virtualūs	2023 m.	2024 m.	Iš jų virtualūs
KP	459	486	83	162	197	18	297	289	65
MP	46	47	10	18	19	0	28	28	10
VB	207	202	10	131	108	0	76	94	10
SVB	712	735	103	311	324	18	401	411	85

	Fizinių renginių lankytojų skaičius		Renginių pokytis %	Fizinių lankytojų pokytis %
	2023 m.	2024 m.		
KP	5595	5770	+5,88	+3,13
MP	698	1308	+2,17	+87,39
VB	3871	2819	-2,41	-27,17
SVB	10164	9897	+3,23	-2,62

Per metus SVB organizuoti 735 renginiai, iš jų 103 arba 14,00 % virtualūs. Įvairūs žodiniai ir kompleksiniai renginiai (susitikimai su rašytojais, knygų pristatymai, popietės, parodų pristatymai ir kt.) sudarė 44,08 % visų renginių. Vaizdiniai renginiai (spaudinių ir kitų dokumentų, eksponatų iš asmeninių skaitytojų kolekcijų, kūrybinių darbų, tapybos parodos) sudaro 55,92 % visų renginių (2023 m. – 32,68 %), iš jų 85 arba 20,68 % – virtualūs.

Per metus organizuotų renginių skaičius SVB, lyginant su 2023 m. išaugo 3,23 %. Kaimo padaliniuose organizuota vidutiniškai po 32 (2023 m. – 35) renginius.

Apie vaikams skirtus renginius žiūrėkite skyriuje „IV.2. Renginiai vaikams“.

Bibliotekų renginiuose apsilankė 9897 lankytojai, lyginant su 2023 m. – 2,62 % mažiau, bet 9,85 % daugiau lankytojų sulaukta edukaciniuose užsiėmimuose.

2. Bibliotekos renginių suaugusiems apžvalga

2.1. Kupiškėnų autorių knygų pristatymai – didžiausio lankytojų dėmesio sulaukianti veiklos sritis.

Sausio 20 d. viešojoje bibliotekoje pristatyta pirmoji 2024-ųjų metų knyga. Tai – kupiškėno, buvusio tolimųjų reisų vairuotojo, *Algio Kopūsto knyga „Toks tas kelias“*. Renginį vedė leidinio redaktorė Lina Matiukaitė, dalyvavo ir antroji knygos redaktorė, knygos autoriaus žmona Liuda Kopūstienė, kuri ir paskatino vyrą užrašyti pasakojimus. Koncertavo Kupiškio neįgaliųjų draugijos kapela „Gegužinė“.

Vasario 29 d. vyko *Sauliaus Baltrūno knygos „Bimbalmūšys“ pristatymas*. Knygos autorius nuo gimimo gyvena Kaune, bet visas mokyklinės vasaras nuo pirmos iki paskutinės dienos yra praleidęs pas senelius Dapšių kaime, netoli Šimonių (Kupiškio r.). S. Baltrūnas knygoje „Bimbalmūšys“ pateikia savo ankstyviausius vaikystės prisiminimus, pasitelkdamas ironiją, kuri knygai suteikia žavesio, o klausytojams sukelia smagaus juoko.

Kovo 23 d. pristatyta dr. *Aldonos Vasiliauskienės mokslinė biografija „Kunigas Jonas Steponavičius – švietėjas ir lietuviybės puoselėtojas“*.

Liepos 26 d. buvo **pristatytas almanachas „Kupiškis: kultūra ir istorija. 2023“** (21 numeris). Tai jo iniciatoriaus ir sumanytojo Vidmanto Jankausko rūpesčiu ir pastangomis be pertraukos kiekvienais metais leidžiamas leidinys. Susirinkusius straipsnių autorius: Liną Matiukaitę, Aušrą Jonušytę, Joną Naujiką, Genovaitę Mikėnaitę, Aldoną Vasiliauskiene, Aldoną Ramanauskienę ir Vidmantą Markevičių pristatė ir kalbino renginio vedėjai direktorius Algirdas Venckus, direktoriaus pavaduotoja kultūrai Skaistė Bakanienė ir bibliotekininkas Minijus Pučėta. Šventinę nuotaiką kūrė armonikieriai Edvardas Kareiva ir Alfredas Buška. Visiems autoriams, renginyje dalyvavęs Kupiškio rajono meras Algirdas Raslanas, įteikė atminimo dovanėles ir palinkėjo toliau tyrinėti mūsų krašto praeitį, pažadėjo reikiamą pagalbą tokių leidinių publikavimui.

Renginyje taip pat buvo pristatyti ir du leidiniai iš „Kupiškėnų bibliotekos“ serijos: **Vidmanto Jankausko** sudaryta knyga **„Kazimieras Jozakas – pirmasis Kupiškio fotografas“**, gausiai iliustruota iš muziejų ir privačių kolekcijų surinktomis fotografijomis bei **Janinos Žilienės ir Aurelijos Žilytės-Jurkuvienės** atsiminimų knyga **„Toks buvo mūsų gyvenimas“**. Pastarosios knygos pristatyme dalyvavo ne tik Aurelija Žilytė-Jurkuvienė, bet ir gausus būrys giminaičių.

Spalio 30 d. viešojoje bibliotekoje **svečiavosi kupiškietė, rašytoja ir scenarijų autorė Elita Vilčinskaitė Lahm**. Elita priklauso meilės romanų mylėtojų klubui, kuris stengiasi populiarinti lietuvių meilės romanų autorių literatūrą. Vasarą vykdė literatūrinį projektą pavadinimu „Vasaros desertai“: klubo narės visą vasarą rašė meilės romanus, kėlė į internetą, o žmonės galėjo skaityti ir komentuoti. Paskutinis autorės kūrinys – psichologinis siaubo trileris „Išgyventi savastį“. Kol kas Elitos knygos išleistos elektroniniu formatu.

Lapkričio 16 d. pristatyta **Kupiškio literatų klubo „Lėvens balsai“ narės Irenos Gildutytės-Navikienės poezijos knyga „Laikas sugėrė viską“**. Renginį moderavo šio klubo kuratorė Lina Matiukaitė, muzikinius intarpus dovanojo kaišiadorietė Nijolė Ramanauskienė, Kupiškio kultūros centro Noriūnų padalinio moterų vokalinis duetas ir moterų vokalinis ansamblis „Naktakė“ (vad. Irena Jėčiuvienė).

Lapkričio 28 d. vyko **Jurgio Bukėno knygos „Atsiminimai iš Kupiškio krašto 1913–1916“ pristatymas**, kuri parengta žinomo kraštiečio visuomenininko, publicisto, leidejo J. Bukėno rankraštinių dienoraščių pagrindu. Knygos sudarytoja bibliografė Jolita Pipynienė, leidinio pratarmės autorė muziejininkė Aušra Jonušytė. Renginio metu skambėjo Kupiškio kultūros centro folkloro ansamblio „Kupkėmis“ parengta speciali Jurgio Bukėno įdainuotų Kupiškio krašto dainų programa.

Gruodžio 7 d. bibliotekoje **pristatyta Kupiškio rajono literatų klubo „Lėvens balsai“ narės, tautodailininkės Genovaitės Koriznienės ketvirtoji poezijos knyga „Iš dienų tėkmės“** ir jos tapytų paveikslų paroda. Renginį moderavo literatų klubo „Lėvens balsai“ koordinatore Lina Matiukaitė, mintimis apie leidinį pasidalino redaktorė Liuda Kopūstienė, skambėjo Almanto Totorio atliekamos dainos.

2.2. Susitikimai su rašytojais, knygų autoriais

Gegužės 9 d. **kupiškėnai buvo pakviesti į Povilo Rimkaus biografines knygos „Mano gyvenimo kelias“ pristatymą**. Įžanginį žodį tarė P. Rimkaus kurso draugas profesorius Vytautas Bastys, kuris susirinkusiems priminė, kad knygos autorius net 15 metų atidavė Kupiškiui – dirbo Kupiškio ligoninės vyriausiuoju gydytoju ir nuveikė iš ties daug. Buvusį gydytoją sveikino buvęs Kupiškio rajono meras Leonas Apšega, Kupiškio ligoninės vadovas Julius Panka, buvę bendradarbiai, pacientai ir giminaičiai. Muzikinius intarpus saksofonu dovanojo Darius Jakštonis iš Subačiaus.

Birželio 27 d. dar spaustuvės dažais kvepiančią knygą, **romaną „Kruvini dienoraščiai“, pristatė kupiškėnė Nijolė Jokubkaitė-Paškauskienė**. Prieš tris metus autorė viešėjo su pirmąja savo knyga, romanu „Moterys iš praeities“. N. Jokubkaitė-Paškauskienė prisipažino intensyviai rašanti ir

dar vieną kūrinį, kuris bus apie konkretų žmogų. Autorę antro romano pasirodymo proga sveikino gausus būrys draugų, giminių ir buvusių klasiokų. Knygos pristatymo metu muzikinius kūrinius atliko mamos Gražinos ir sūnaus Emilijaus Beinorių duetas „Mudu“.

Spalio 17 d. – **susitikimas su rašytoja, istorinių romanų autore, projekto „Metai su knyga“ suaugusiųjų skaitymo ambasadore Gina Viliūne**. Renginio metu rašytoja pasakojo apie savo kūrybos kelią, pristatė naujausią savo romaną „Apolonija“. Susirinkusieji buvo kviečiami dalyvauti skaitymo rekomendacijų akcijoje, kurios tikslas – sudaryti mėgstamiausių knygų sąrašą.

Lapkričio 13 d. vyko **susitikimas su rašytojomis Irena Buivydaite ir Jolita Herlyn**, kurios pristatė kartu parašytą romaną „Atgimusi melodija“. Bendro kūrinio idėja gimė abiem autorėms dalyvaujant Vilniaus knygų mugėje leidyklos „Alma littera“ stende. Smagias rašytojų pasakojamas istorijas pajvairino Kupiškio meno mokyklos auklėtinio Benedikto Žiogo gitara atliekami kūriniai.

2.3. Poezijos ir muzikos šventės, popietės

Kovo 21 d. vyko **popietė „Poezija yra ...“**, skirta Pasaulinei poezijos dienai. Gausų būrį poezijos kūrėjų, mylėtojų ir klausytojų sukvietė literatų klubo „Lėvens balsai“ kuratorė, renginio vedėja Lina Matiukaitė. Skambėjo pačių kūrėjų ir žinomų bei primirštų lietuvių poetų eilės. Jaukią, įkvepiančią kūrybai aplinką sukūrė Kupiškio kultūros centro Noriūnų padalinio vokalinis duetas (vad. I. Jėčiuvienė).

Gegužės 20 d. įvyko **susitikimas su poetu, prozininku, eseistu, Nacionalinės premijos laureatu Rimvydu Stankevičiumi**, kuris pristatė poezijos rinkinį „Įsitvėrimai“. Renginį vedė Panevėžio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Komunikacijos ir kultūros vadybos skyriaus kultūrinės veiklos organizatorė Solveiga Dagė. Muzikinius intarpus dovanojo Kupiškio meno mokyklos auklėtinės, kurias paruošė mokytoja Edita Dobrickienė. Tai Panevėžio apskrities

Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje XV“ renginys.

Balandžio 24 d. buvo **pristatyta Sigito Gedos poezijos knyga „Jotvingių mišios“**. Prisiminimais apie poetą dalinosi ir jo eiles skaitė aktorė, režisierė, Klaipėdos universiteto docentė Virginija Kochanskytė ir leidyklos „Andrena“ vadovė Nijolė Petrošienė. Vyko leidyklos „Andrena“ mažoji knygų mugė.

Balandžio 25 d. viešojoje bibliotekoje skambėjo poezijos posmai ir muzikos garsai. Buvo **pristatyta ukmergiškio poeto Albino Kuliešio trečioji poezijos knyga „Angelo pėdos“**. Dalyvavo šios knygos redaktorė Alicija Matiukienė ir atlikėjas Aurelijus Pampucha. Renginyje dalyvavę Kupiškio literatų klubo „Lėvens balsai“ nariai sveikino A. Kuliešių, o pabaigą vainikavo bendra daina.

2.4. Parodų pristatymai

Sausio 26 d. **Šiaurės šalių dizaino pavyzdžių paroda „Tirpstančio ledo iliuzija“** (parengė bibliotekininkas Minijus Pučėta) pristatyta Anykščių rajono savivaldybės Liudviko ir Stanislovo Didžiulių viešojoje bibliotekoje. Paroda, parengta asmeninės kolekcijos pagrindu, buvo inspiruota kasmetinės Šiaurės šalių literatūros savaitės renginių, skatinanti pažinti šių savitų kraštų kultūrą ir meną, papildant literatūrą dizaino pavyzdžiais.

Birželio 21 d. **kūrybos darbų paroda „Industrinis peizažas“** buvo pristatyta AB „Dastros medis“ patalpose (Kupiškyje). Tai viešosios bibliotekos, tuo pačiu pavadinimu, LKT dalinai finansuoto projekto, renginys. Savo darbus eksponavo panevėžiečiai menininkai Fausta Diržytė, Jolita Puleikytė, Ričardas Peleckis, Paulius Vepštas, Artūras Stančikas ir

kupiškėnai moksleiviai Emilė Griciūtė, Atėnė Kiaulėnaitė, Nojus Pajarskas, Livija Zabielaitytė ir Justas Merkys.

Birželio 28 d. viešosios bibliotekos Parodų salėje įvyko **kraštiečio, architekto ir architektūrologo, profesoriaus Jono Minkevičiaus jubiliejinės parodos „Per pasaulio gatves“ atidarymas**. Jubilatas buvo ką tik atšventęs garbingą 95-erių metų sukaktį. Šventinę atmosferą sukurti padėjo bei skambiomis dainomis pasveikino Kupiškio kultūros centro mišrus choras „Bočiai“ (vad. Rasa Rugaitytė). Diskusiją moderavo viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus kalbindamas architektą Joną Minkevičių bei jo buvusią

studentę Eglę Januškiene, kuri kartu su vyru Domu parengė ir padėjo eksponuoti šią parodą, kaip dėkingumo ženklą už suteiktą išmintį bei profesinį pasirengimą.

Parodos ekspozicijoje – virš 60 autorinių grafikos ir akvarelės darbų, kuriuose pavaizduoti architektūros ir kraštovaizdžio objektai iš Lietuvos ir profesoriaus kelionių po užsienio šalis – Graikijos, Ispanijos, Italijos, Egipto, Indijos ir kitų šalių, kurie atskleidžia ir dalį profesoriaus gyvenimo įspūdingos istorijos.

Rugpjūčio 24 d. – **susitikimas su žinomu kraštotyrininku Tautvilu Uža ir jo fotografijų parodos „Gimtas kraštas“ pristatymas**. Renginyje dalyviai turėjo unikalią galimybę susipažinti su autoriaus kūryba, išgirsti įdomias istorijas apie Anykščių krašto grožį bei svarbiausius įvykius, įamžintus jo nuotraukose.

Spalio 5 d. Kupiškio viešojoje bibliotekoje vyko **Tarptautinio plenero „Čiutytą rūtalą“, skirtą Dainų šventės šimtmečiui karpinių parodos ir katalogo pristatymas**. Plenere, kuris vyko liepos mėnesį Adomynės dvare, dalyvavo 30 karpytojų: Anna Walczak (Lenkija), Julia Datchenko, Liubov Datchenko, Mariya Yankova, Bogdan Yankovyy, Kosytska Sinaida (Ukraina) ir 24 menininkės iš visos Lietuvos.

Spalio 25 d. viešojoje bibliotekoje buvo atidaryta **vienos dienos Lietuvos olimpinės kolekcininkų asociacijos (LOKA) narių paroda**. Šiuo metu asociacijoje yra 33 nariai, kuriuos vienija pomėgis kolekcionuoti įvairius sportinius suvenyrus. Dauguma kolekcionuoja ženklukus, bet beveik kiekvienas turi dar ir kitą mėgstamą sritį. Kupiškyje apsilankė bei savo kolekcijas atvežė LOKA prezidentas J. Širvinskas, K. Skerys, V. Gecevičius, E. Urbanavičius, B. Čekanauskas ir R. Džiautas. Parodos atidarymo metu kolekcininkai demonstravo olimpinis ir

kitus įvairius ženklelius, medalius, sportininkų marškinėlius, gairėles, knygas ir kitus leidinius, proginius krepšinio kamuolius, varžybų bilietus, pašto ženklus ir kt.

Spalio 25 d. viešosios bibliotekos Parodų salėje įvyko **fotografo Valdo Kopūsto parodos „Pažadinti paveldą: kaltinių kryžių Kupiškio krašte beieškant“ pristatymas**. Dalyvavo kalvis Juozas Stankevičius, akmentašys Vytautas Jasinskas, Valdo tėveliai Liuda ir Algis Kopūstai, Kupiškio meno mokyklos auklėtiniai (mokyt. Edita Dobrickienė).

Lapkričio 9 d. viešosios bibliotekos Parodų salėje vyko **Rudeninių ir žieminių obuolių paroda-degustacija**. Tai miškininko, kraštotyrininko, sodininko Vidmanto Markevičiaus (Skapiškis) iniciatyva. Atėjusieji galėjo susipažinti su 20 obuolių ir 2 kriaušių veislėmis, kurių vaisius buvo galima ne tik apžiūrėti, bet ir išragauti.

2.5. Kiti renginiai

Kovo 15 d. istorikas, televizijos laidų vedėjas Alfredas Bumblauskas skaitė paskaitą tema „*Kupiškio kraštas – Žemaičių vyskupijos dalis*“. Prieš tai profesorius aplankė buvusią Palėvenės vienuolyną, jame įrengtą scriptoriumą ir bažnyčią, domėjosi Lauryno Stuokos-Gucevičiaus atminimo įamžinimu mūsų krašte.

Kovo 27 d. knygų klube „Knygius“ lankėsi viešnia – Kupiškio kultūros centro režisierė *Vilija Morkūnaitė*. Ji skaitė paskaitą „*Tikrasis Šekspyras*“.

Balandžio 5 d. pristatyta kariuomenės istorijos tyrinėtojo, inžinieriaus, aviatoriaus, Lietuvos aviacijos muziejaus muziejininko *Pijaus Poškaus knyga „Turi būti paleistas... Kapitonas Steponas Darius Lietuvos Karo aviacijoje 1922–1927 m.“*. Knygos pristatyme dalyvavo leidinio autorius P. Poškus, lakūnas, akrobatinio skraidymo meistras, teisėjas Eugenijus Raubickas bei Lietuvos aviacijos muziejaus Rinkinių apskaitos ir saugojimo skyriaus vedėja Sandrė Trubilaitė. Muzikiniuose interpuose skambėjo kupiškėno Sauliaus Balio gitara atliekami kūriniai.

Balandžio 11 d. *mieliems pasimatymams ir jaukiems pašnekesiams į viešąją biblioteką rinkosi buvę jos darbuotojai*, šiuo metu besimėgaujantys užtarnautu poilsiu. Šių metų susitikimą pajvairino buvusio viešosios bibliotekos darbuotojo-vairuotojo Algio Kopūsto neseniai išleistos knygos „Toks tas kelias“ pristatymas. Kiekvienas kelias, kaip ir mūsų gyvenimas, yra skirtingas: skirtingas greitis, patogumas, kelias tiesus ar vingiuotas, duobėtas ar tvarkingas. Leidinio autorius pasakojo apie tolimųjų reisų

autovežio vairuotojo darbą, kasdienybę, darbo kelionėse patirtus išpūdžius, aplankytas šalis, įvairius nutikimus. Jam talkino dvi knygos redaktorės, buvusi bibliotekininkė Lina Matiukaitė ir charizmatiškoji gyvenimo palydovė Liuda Kopūstienė. Šilti pokalbiai ir prisiminimai užpildė senjorų pusdienį. Linkėdami vieni kitiems dar daug šviesių, džiaugsmo teikiančių dienų išsiskyrė iki sekančio susitikimo.

Balandžio 17 d. viešojoje bibliotekoje *lankėsi Krašto apsaugos ministras Laurynas Kasčiūnas*. Vyko diskusija tema „Diena X: kaip ginsime Kupiškį?“

Balandžio 23 d. viešosios bibliotekos Parodų salėje vyko Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės „Europos šeimoje“ atidarymo renginys.

Koncertavo Panevėžio Vytauto Mikalausko menų gimnazijos auklėtiniai. Renginį vedė šios ugdymo įstaigos mokytoja Laima Česlauskaitė-Zamkauskienė, sveikinimo žodį tarė gimnazijos direktorė Emilija Kriščiūnaitė.

Balandžio 26 d. lankytojus kvietė *renginių ciklas „Naktis bibliotekoje“*. Pradžios žodį tarė bibliotekos direktorius Algirdas Venckus ir pakvietė visus į jaunųjų skaitovų pasirodymą. Konferencijų salėje meninę kompoziciją „Ačiū už gražų pasaulį“ parodė Anykščių rajono Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazijos III–IV kl. mokiniai, kuriuos parengė režisierė Jolanta Pupkienė.

Muzikinę dalį užpildė: Knygų erdvėje – Rokiškio rajono Pandėlio daugiafunkcio centro solistės Audronės Vaičiūnienės

rečitalis (mokyt. Vilma Likienė), o bibliotekos kiemelyje – Biržų „Saulės“ gimnazijos muzikantai (mokyt. Elmaras Duderis).

Lankytojams buvo parodyti 2 dokumentiniai filmai: „Atsisveikinimas su pastatu. 2017“ ir „Kupiškis 1972“.

Po lengvų užkandžių valandėlės Konferencijų salėje laukė „Karštoji kėdė“ – bibliotekos direktorius A. Venckus prisiminimais apie buvusios sinagogos pastatą kvietė pasidalinti kraštiečių filologę, vertėją dr. Genovaitę Dručkutę, tautodailininką Vytautą Jasinską, buvusį bibliotekos

vairuotoją Algį Kopūstą. Intarpuose muzikavo Edvardas Kareiva, Saulius Balys ir Romas Dobrickas.

Balandžio 27 d. vyko **muzikinio albumo „Metalinė naktis“ pristatymas ir perklausa**. Dalyvavo hardroko grupės „Kvadratas“ nariai, susitikę beveik po 30 metų pertraukos, ir projekto „Lietuvos talentai – 2023“ finalistai – jaunimo roko grupė „Bitik Zys“ iš Nemenčinės. Renginio iniciatorius bibliotekininkas Minijus Pučeta ir buvęs grupės „Kvadratas“ narys, kupiškėnas Linas Ūdras.

Birželio 6 d. Kupiškio viešojoje bibliotekoje vyko **antrojo Lietuvos ir Ukrainos bibliotekų forumo „Bibliotekų vaidmuo sprendžiant demokratinės visuomenės iššūkius“ 4-oji diena**. Tris dienas forumas vyko Vilniuje, Panevėžyje. Jo tikslas – sustiprinti Lietuvos ir Ukrainos bibliotekų bendradarbiavimo ryšius, aktualizuoti bibliotekų vaidmenį stiprinant demokratinę visuomenę. Diskutuota dėl tolimesnių bendradarbiavimo kryptių, išklaustas Grigorijaus Skovorodos centrinės rajono bibliotekos (Ukraina) bibliotekininkės Maryna Chokas pranešimas.

Birželio 14 d. – Gedulo ir vilties diena. **Viešojoje bibliotekoje paminėtos 83-osios tremties metinės**. Pilietinėje istorinėje atminties akcijoje „Atminties neištrėmsi“ prisiminti ir pagerbti tie, iš kurių buvo atimta tai, kas žmogui brangiausia – Laisvė ir Tėvynė, buvo perskaityta 2520 ištremtų, kalintų, represuotų, nužudytų kupiškėnų pavardžių ir jų likimų. Renginio pradžioje fleita kūrinių „Jei ne auksinės vasaros“ atliko Lietuvos kariuomenės kunigaikštienės Birutės Lonų bataliono sausumos pajėgų orkestro fleitininkas, koncertmeisteris, vyresnysis seržantas, specialistas Algirdas Tamulaitis. Pavardžių skaitymą pradėjo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Kupiškio skyriaus pirmininkė Dalia Dyrienė bei kiti išgyvenę tremtį. Prie jų prisijungė Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos mokiniai, Kupiškio Stasio Lozoraičio 505 šaulių kuopos nariai, Lietuvos skautijos Panevėžio krašto Nevėžio tunto Kupos draugovės skautai, Kupiškio rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos nariai, Kupiškio rajono savivaldybės administracijos ir įstaigų atstovai, LR Seimo narys Valdemaras Valkiūnas bei gražus būrys miesto bendruomenės atstovų.

Liepos 13 d. kupiškėnai ir miesto svečiai turėjo unikalią galimybę pamatyti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje sukurtą **dokumentinį filmą „Širdies piligrimai“**, skirtą Lietuviai chartos 75-osioms metinėms, apie meilę ir darbą Lietuvai paženklinčius išeivijos lietuvius. Dokumentinę kino juostą pristatė filmo idėjos autorė ir režisierė, Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento

Lankytojų centro biuro vyriausioji patarėja Audronė Bielinienė. Režisierė pasakojo, kad kūrybinio sumanymo tikslas buvo kalbinant žmones, atskleisti dėl įvairių aplinkybių ir įvairiu laikotarpiu savo tėvynę palikusių žmonių širdies ryšį su gimtąja žeme. Kiekvienas prisiminimui išsinešė „Lietuvių chartos“ skrajutę ir dar gilesnį supratimą, kad buvome ir esame viena tauta, viena Lietuva.

Lapkričio 14 d. vyko *dr. Ingridos Jakubavičienės knygos „Dviese. Sofija Smetonienė ir Jadvyga Tūbelienė“ pristatymas*. Knygos autorė įtaigiai pasakojo apie dvi nepaprastas moteris, kurių gyvenimo kelias tapo ne tik šeimos istorija, bet ir modernėjančios Lietuvos veidrodžiu. Šis renginys buvo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Maža žemėlapyje, didi pasaulyje“ dalis, kurį finansuoja Lietuvos kultūros taryba ir Panevėžio miesto savivaldybė.

Lapkričio 21 d. – *susitikimas su kupiškėnu, aktoriumi bei režisieriumi Mantu Vaitiekūnu*. Aktorius susirinkusiems pasakojo apie savo kūrybinį kelią, darbą scenoje, keliones. Ne mažiau susižavėjimo sulaukė kita Manto talento pusė – poezija. Jis skaitė ne tik savo kūrybos eiles, bet ir kitų autorių eilėraščius, kuriuose dominuoja meilės tema.

Gruodžio 10 d. vyko *susitikimas su kino režisieriumi ir scenaristu Titu Lauciumi*. Režisierius dalijosi savo kūrybine patirtimi, pasakojo apie savo kelią į kiną, idėjų generavimo procesą bei iššūkius, su kuriais susiduria kuriant filmus. Ypatingo dėmesio ir žiūrovų ovacijų sulaukė trumpametražio filmo „Šeima“ (2019) peržiūra bei tarptautiniais apdovanojimais įvertinto filmo „Paradas“ (2023) ištrauka. Šis renginys buvo organizuotas įgyvendinant Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projektą „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje“, finansuojamą Lietuvos kultūros tarybos ir Panevėžio miesto savivaldybės.

• *Knygų mylėtojų klubas „Knygius“* (kuratorė LAS bibliotekininkė Rita Senvaitienė) sėkmingai tęsia veiklą septynerius metus. Klubas jungia 25 narius, iš jų 15 nuolat lankantys klubo susitikimus, kiti ateina rečiau, kai vyksta klubo renginiai ar susitikimai su rašytojais. Klubas turi „Facebook“ grupę, vienijančią 144 virtualius narius. Susitikimai vyksta kiekvieną mėnesį ir jie neapsiriboja skaitytų knygų aptarimais, klubo narės dalyvauja skelbiamose akcijose: „Vasara su knyga“, „Knygų Kalėdos“, „Metų knygos rinkimai“. Jos prisideda prie bibliotekoje vykstančių susitikimų su rašytojais organizavimo.

2024-uosius Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga paskelbė Estų literatūros metais, todėl klubo narės aktyviai skaitė šios šalies autorių kūrybą, o susitikimo metu diskutavo apie estiškos literatūros ypatumus. Klubo narės dalyvavo susitikime su rašytojomis Gina Viliūne, buvo aptarta jos knyga „Apolonija“, o ruošiantis susitikimui su populiariausiomis Lietuvoje autorėmis Irena Buivydaite ir Jolita Herlyn, buvo perskaityta jų bendrai parašyta knyga „Atgimusi melodija“. Klube aptarinėjamos ir lietuvių, ir užsienio autorių knygos. Viena iš paskesnių praėjusiais metais aptartų knygų – psichologės Linos Vėžlienės-Dirmotės knyga „Sibilė“. Klubo viešnia Kupiškio kultūros centro režisierė Vilija Morkūnaitė skaitė paskaitą „Tikrasis Šekspyras“.

Gruodžio mėn. vyksta klubo kalėdiniai pašnekesiai apie skaitytas knygas – susitikimo metu pristatoma akcija „Bibliotekų knygų Kalėdos“ ir aptariamos kiekvienos narės geriausių skaitytų knygų metų penketukas.

Kaip ir kiekvienais metais klubo narės aplanko spektaklius ir kino filmus, kurie pastatyti pagal literatūros kūrinius. Didelio susidomėjimo sulaukė F. Kafkos apsakymas „Bado meistras“, pagal kurį pastatytas spektaklis buvo rodomas Panevėžio kultūros rūmuose. Po spektaklio susitikimuose visada yra diskutuojama – kas geriau, knyga ar spektaklis?

• ***Muzikiniai antradienių pavakariai***

Audiotekoje arba Parodų salėje lankytojai buvo kviečiami pasiklausyti vinilinių plokštelių skleidžiamos muzikos. Antradieniais pristatoma skirtinga muzika, lietuvių ar užsienio kompozitoriai bei atlikėjai, paskui diskutuojama. Praveisti 2 užsiėmimai tema „Muzikinis koveris, o gal plagiatas?“. Edmundo Kučinsko vinilinė plokštelė buvo pristatyta ir Kupiškio socialinės globos namuose.

• ***Praeitį menanti ekskursija***

Lapkričio 22 d. vyko ekskursija „Pramoninis Kupiškis“. Bibliotekininkas Minijus Pučeta susirinkusius supažindino su Kupiškio pramonės istorija. Ekskursija prasidėjo nuo Kupiškio turizmo ir verslo informacijos centro ir nusitęsė iki buvusių AB „Simega“ patalpų (dabar AB „Dastros medis“). Buvęs generalinis direktorius Rimgaudas Muntrimas pasakojo įmonės istoriją, o Vingaudas Šarmaitis – apie buvusią įmonę UAB „Ochoco Lumber“.

• ***Nacionalinis diktantas***

Kovo 15 d. VšĮ Pilietinės minties institutas 14-ą kartą pakvietė suaugusius ir moksleivius dalyvauti Tarptautiniame raštingumą skatinančiame konkurse Nacionalinis diktantas „***Rašyk. Klysk. Išmok***“. Pasitikrinti rašybos įgūdžius Kupiškio viešojoje bibliotekoje nusprendė šešiolika lietuvių kalbos mylėtojų. Skambėjo rašytojos Agnės Žagrakalytės tekstas „Invazinė rūšis“, kurį skaitė LRT laidų vedėjas Marijus Žiedas.

• ***Metų knygos rinkimai***

2024 m. skaitytojai balsavo už akcijoje „Metų knyga 2023“ (išleistas nuo 2023 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.) nominuotąsias knygas. „Metų knygos rinkimai 2023“ nugalėtojomis tapo:

- prozos kategorijoje – Manto Adomėno „Moneta & labirintas“ (leidykla „Baltos lankos“);
- poezijos kategorijoje – Vytauto Kazielos „Neatsimerk, Viešpatie“ (leidykla „Kauko laiptai“);
- negrožinių knygų kategorijoje – „Mūsų Irena: atsiminimai apie Ireną Veisaitę“, sudarytoja Reda Pabarčienė (išleido Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas);
- knygų vaikams kategorijoje – Mariaus Marcinkevičiaus ir Linos Itagaki „Mergaitė su šautuvu“ (leidykla „Misteris Pinkmanas“);
- knygų paaugliams kategorijoje – Viktorijos Butautis „Kanarų paslaptis“ (leidykla „Vaga“).

• ***Dokumentinių filmų festivalis „Nepatogus kinas 2024“***

Kupiškio viešojoje bibliotekoje, Noriūnų padalinyje ir Rudilių SAP rodyti šie festivalio filmai:

- Spalio 8 d. – „Šventiesiems stebinti!“ (suaugusiems)
- 11 d. – „Hana ir krokodilas ir „Oazė“ (4–7 kl. mokiniams)
- 15 d. – „Laimės agentas“ (suaugusiems)
- 17 d. – „Ir aš suaugusi“ (suaugusiems)
- 18 d. – „Laisvė riedlentėms!“ (5–10 kl. moksleiviams)
- 22 d. – „Neurotipai“ (10–12 kl. moksleiviams)
- 23 d. – „Ar man čia yra vietos?“ (suaugusiems)
- 24 d. – „Ant bedugnės krašto“ (suaugusiems)

• ***Šventės ir akcijos***

Pilietinė iniciatyva „Pergalės šviesa“. Sausio 13-osios, Laisvės gynėjų dienos proga bibliotekų languose buvo uždegtos atminimo žvakelės žuvusiems už laisvę atminti.

Akcija „Vasara su knyga“. Jau 9-tą kartą, visą vasarą (nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d.) vyko Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamas skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“, kurio 2024 m. šūkis – „Tavo atradimų laikas“.

Projekto skaitymo ambasadoriai – vaikų rašytojas ir muzikantas Virgis Šidlauskas, aktorius, mokytojas, slėmeris Juozas Ališauskas ir rašytoja, gidė Gina Viliūnė.

Vasaros pradžioje (birželio 1 d.) buvo paskelbtos penkios užduotys:

1. Perskaityk knygą apie svajonių šalį;

2. Perskaityk knygą, apie sportą;
3. Perskaityk istorinę knygą;
4. Perskaityk knygą apie atradimus;
5. Perskaityk populiarią knygą, kurią skaitė visi, išskyrus tave (skaitytojų pasiūlyta užduotis).

Devintą kartą Lietuvoje vykusioji akcija įtraukė per 28 tūkst. skaitymo iššūkį pasiryžusių priimti skaitytojų, įveikusių buvo 21 tūkst. Per vasarą buvo perskaitytos 129 866 knygos.

Kupiškio viešojoje bibliotekoje ir jos padaliniuose skaitymo iššūkį priėmė (užsiregistravo) 155 dalyviai, įveikė – 137 (2023 m. – 114). Tarp 137 įveikusių: 109 – suaugusieji ir 28 vaikai. Viešojoje bibliotekoje: 30 suaugusių ir 3 vaikai. 2024 m. skaitymo iššūkio „Tavo atradimų laikas“ metu buvo perskaitytos 723 knygos (VB – 193).

Iššūkyje dalyvavo ir 13 viešosios bibliotekos padalinių/SAP: Adomynės, Alizavos, Antašavos, Juodpėnų, Naivių, Noriūnų, Palėvenėlės, Rudilių, Salamiesčio, Subačiaus, Skapiškio, Šimonių, Virbališkių. Visiems įveikusiems vasaros skaitymo iššūkį buvo įteikti diplomai ir mažos dovanėlės prisiminimui (akcijos ženkliai ir rašikliai su Kupiškio viešosios bibliotekos logotipu).

2.6. Susitikimai

Sausio 30 d. vyko Lietuvos valstiečių-žaliųjų sąjungos atstovo, **Lietuvos Respublikos Seimo nario Aurelijaus Verygos** ir jį lydinčių asmenų **susitikimas** su visuomene.

Vasario 23 d. vyko susitikimas-diskusija „**Lietuvos žmonių saugumas ir ekonominės sąlygos dabar ir ateities perspektyvoje. Teisingumo sistemos problematika. Vaiko teisių ir vaiko išlaikymo Lietuvoje aktualijos**“. Lektoriai: generolas leitenantas, karybos saugumo ekspertas, kandidatas į Lietuvos Respublikos Prezidentus Valdas Tutkus, geopolitikas, režisierius ir aktorius Vytautas Mikalauskas, teisininkas Erikas Pavlovičius.

Vasario 28 d. bibliotekoje lankėsi **Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda ir pirmoji ponia Diana Nausėdienė** bei kiti prezidentūros darbuotojai. Pirmoje dienos pusėje bibliotekoje vyko Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos organizuotas renginys, kurio metu kanclerė Agila Barzdienė pristatė gerą patirtį prieinamumo negalią turintiems asmenims kelionėje, o Lietuvos kurčiųjų draugijos viceprezidentas Paulius Jurjonas supažindino su informacinės aplinkos ir internetinių svetainių pritaikymo kurtiesiems būdais.

Po pietų Prezidento iniciatyva vyko apvaliojo stalo diskusija apie viešojo transporto paslaugas šalies regionuose „Pasiiekti paslaugas ar darbo vietą regionuose viešuoju transportu: misija įmanoma?“. Kiek vėliau į susitikimą su Trečiojo amžiaus universiteto klausytojais atvyko pirmoji ponia Diana Nausėdienė. Kupiškio TAU rektorė Marytė Semaškienė papasakojo apie universitete veikiančius fakultetus ir vykdomas veiklas. D. Nausėdienė džiaugėsi senjorų aktyvumu, dėkojo jiems už dalinimąsi savo laiku ir žiniomis, linkėjo visiems stiprios sveikatos.

Kovo 8 d. Kupiškio viešoji biblioteka kartu su Kupiškio etnografijos muziejumi organizavo susitikimą su Kovo 11-osios Akto Signataru, kadenciją baigusiu Europos Komisarų, PSO specialiuoju pasiuntiniu Europos regionui, atsakingu už sveikatą ir maisto kokybę **Vyteniu Povilu Andriukaičiu**. Renginį moderavo Kupiškio etnografijos muziejaus direktorė Jūra Sigutė Jurėnienė. Įvairiomis įžvalgomis pasidalino ir signataro kalbą papildė kartu atvykę sociologas Mantas Martišius bei politologas Tadas Vinokuras.

Kovo 12 d. viešojoje bibliotekoje vyko Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijos atstovų ir Savivaldybės švietimo įstaigų vadovų susitikimas. Jo metu *buvo pasirašyta Vytauto Didžiojo universiteto ir Kupiškio rajono savivaldybės bendradarbiavimo sutartis*. Sutartimi formalizuoti siekiai sprendžiant švietimo srities aktualijas. Sutartį pasirašė Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Juozas Augutis ir Kupiškio rajono savivaldybės meras Algirdas Raslanas. Pastaba: Daugelio Bibliotekos renginių aprašymai ir nuotraukos yra svetainės www.kupiskiovb.lt rubrikose „Įvykę renginiai“, „Naujienos“ ir „Vaikų erdvė“.

2.7. Padalinių žodiniai renginiai suaugusiems

Keletas didesnių, daugiausia lankytojų dėmesio sulaukusių renginių:

Subačiaus miesto padalinys prisidėjo Subačiuje organizuojant šeštąjį tradicinį renginį „Rugsėjis – pirmasis laisvės mėnuo“, vyko Algio Kopūsto knygos „Toks tas kelias“ pristatymas, susitikimas su žolininke Renata Montviliene.

Adomynės padalinyje vyko literatūrinės popietės „Vasara su knyga“ pabaigtuvės“ ir „Pasibūkime kartu“.

Alizavos padalinys kvietė į susitikimą su Kupiškio literatų klubo „Lėvens balsai“ nariais, Giedrės Murnikovienės knygų „Vėjo mylimoji“ ir „Moteris lino suknia“ pristatymą, literatūrinę popietę „Atradimų vasara“.

Antašavos padalinyje organizuota literatūrinė popietė, skirta Kristijonui Donelaičiui, daugiaplanės popietės „Vaikystės prisiminimų takų labirintais“, „Prabėgusios vasaros spalvos“, „Biblioteka – bendražmogiškų vertybių kūrėja“, „Pušų pavėsyje“, „Vasaros atspindžiai bibliotekos veikloje“.

Juodpėnų skaitytojų aptarnavimo punktas (SAP) renginius organizuoja kartu su vietos bendruomene. Vasarą organizuota tradicinė kaimo šventė „Po liepa“, rudens šventė „Rudens mozaika“.

Lukonių SAP prisidėjo prie tradicinių kaimo švenčių „Žydėkime kaip gėlės“ ir „Sveikas, kaimynėli“ organizavimo, vyko popietė „Europos šeimoje“.

Naivių SAP vyko literatūrinės popietės „Vakarai viensėdyje“ ir „Obelis dainoje ir poezijoje“, kitokio pobūdžio popietės „Rugsėjis atveria vartus rudeniiui“, „Moliūgas ir maistas, ir dekoracija“.

Noriūnų padalinyje – Algio Kopūsto knygos „Toks tas kelias“ pristatymas, popietė „Padangėmis paukščiai į tėviškę grįžta“, „Nepatogaus kino“ filmų peržiūra.

Palėvenėlės SAP kvietė dalyvauti viktorinoje „20 metų Europos šeimoje“ ir į Lietuvos valstybės atkūrimo dienos minėjimą.

Rudilių SAP vyko Aušros Jonušytės knygos „Kupiškyje gaminti žydų virtuvės valgiai“ pristatymas, „Pyragų diena“, susitikimas su bendruomenių pareigūne D. Baliuviene, literatūrinės popietės, kurių metu aptartos Agatos Kristi ir Noros Roberts knygos.

Salamiesčio padalinyje vyko popietės „Žiema, žiema, bėk iš kiemo“, „Kaip išvengti rutinos“, susitikimai su psichologe Andra Kiškyte, žolininke Renata Fediakina, Salamiesčio parapijos klebonu Jonu Tamošiūnu.

Skapiškio padalinys organizavo Mindaugo karūnavimo dienos paminėjimą, popietę, skirtą Pagyvenusių žmonių dienai, vyko susitikimai su psichologe Andra Kiškyte ir bendruomenės pareigūne Vaida Gudone.

Šimonių padalinys lankytojus kvietė į Sauliaus Baltrūno knygos „Bimbalmūšys“ pristatymą.

Virbališkių SAP vyko literatūrinės popietės „Knyga, tai indas, kuris mus pripildo, bet netuštėja“ ir „Poezija – tai kalba, kuri sukelia jausmus“, muzikinė popietė „Tegul skamba ir aidi mano kalba“, rudeninis pasibuvimas „Pasibelski krintančiais lapais“, popietė „Adventas – laikas pabūti kartu“.

3. Vaizdiniai renginiai

Bibliotekose eksponuojamas parodas galima suskirstyti į keletą grupių: 1) personalinės, skirtos rašytojų ir kitų žymių žmonių jubiliejams; 2) teminės, skirtos valstybinėms ir kalendorinėms

šventėms, negrožinės literatūros sklaidai; 3) kraštotyrinės, 4) meno darbų. Pagal formą – tradicinės, virtualios ir mobilios, pagal dokumentų rūšis – spaudinių, rankraščių, fotografijų ir kūrybinių darbų.

Viešoji biblioteka parengė 94 įvairias parodas (iš jų 10 virtualių), o padaliniai ir SAP – vidutiniškai po 20 parodų.

Lyginant su 2023 m., parodų skaičius išaugo 2,5 %. Ataskaitiniais metais parengtos 85 virtualios parodos, kurios sudarė 20,7 % visų parodų.

3.1. Tradicinės dokumentų parodos

• **Viešojoje bibliotekoje.** *Lankytojų aptarnavimo skyriaus Knygų erdvėje* buvo parengtos literatūrinės parodos skirtos rašytojų jubiliejams paminėti: Kristijonui Donelaičiui – 310 m., Valdemarui Kukului – 65 m., Viljamui Šekspyriui – 460 m., Raimondui Kašauskui – 90 m., Salomėjai Nėriai – 120 m. Kitos spaudinių parodos buvo skirtos: NATO ir Europos Sąjungos metams, Metų knygų rinkimuose dalyvaujančioms knygoms, skaitymo iššūkiui „Vasara su knyga“, Lietuvos žydų genocido dienai, kalėdinės tematikos literatūrai.

Skaitykloje eksponuoti archyviniai dokumentai (Kupiškio r. veikusių kolūkių protokolai) iš Šiaulių regioninio valstybės archyvo Panevėžio skyriaus.

Lankytojų aptarnavimo skyriaus Kraštotyros erdvėje rengtos parodos žymių kupiškėnų jubiliejams paminėti: „Diagnozė – poetas“ (Valdemarui Kukului – 65 m.), „Lietuvos tautosakos grožio puoselėtojas Jonas Balys“ (Jonui Baliui – 115 m.), „Kupiškėnas Jonas Murka – vadovėlių autorius“ (Jonui Murkai – 135 m.), „Istoriko Broniaus Dundulio palikimas Lietuvai – išleistos knygos“ (Broniui Dunduliui – 115 m.). Parengta teminių parodų, skirtų Kupiškio krašto tematikai „1863 m. sukilimo atgarsiai Antašavos krašte“, „Dainuojantis Kupiškis Juozo Kraujūno fotografijose“, „Juozo Kėdainio iliustruotos knygos“, „Jurgis Bukėnas. Atsiminimai iš Kupiškio krašto 1913–1916“. Kitai tematikai skirtos spaudinių ir fotografijų parodos: „Varpo dūžiai pažadino Lietuvą“, „Lietuviai Sibire“ (skirta Gedulo ir Vilties dienai), „Iš senų spaudinių kolekcijos“.

• **Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose** rengta daug parodų, skirtų rašytojų, kultūros ir visuomenės veikėjų jubiliejams, jų kūrybai bei veiklai: Kristijonui Donelaičiui, Valdemarui Kukului, Juozui Paukšteliui, Raimondui Kašauskui, Salomėjai Nėriai, Mariui Katiliškiui, Juozui Baltušiiui, Daliai Teišerskytei, Vytautui Misevičiui, Donatui Banioniui, Ernestui Hemingvėjui, Viljamui Šekspyriui.

Minint Lietuvos valstybei svarbias datas daugiausia parodų buvo skirtų Sausio 13-ajai, Baltijos kelio 35-mečiui, Europos dienai, Lietuvos žydų genocido dienai.

Kraštotyrinės parodos buvo skirtos Pranui Skardžiui, Emilijai Grybauskienei, Petruui Černiauskui (Subačius), Broniui Šlapeliui (Adomynė), Bronei Jėčiūtei-Jacevičiūtei, Povilui Svirskiui (Juodpėnai), Liudui Šeštokui (Lukonys), Vytautui Merkiui, Broniui Dunduliui (Skapiškis), Žiedūnei Zaveckienei, Broniui Kėdainiui, Juozui Kaributui (Šepeta).

3.2. Mobilios (kilnojamos) parodos

Parodų salėje rugsėjo mėn. veikė Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejaus kilnojamoji paroda „Knygos ant medžių neauga“. Parodoje pasakojama Vilniaus žydų istorija nuo XVIII amžiaus iki šių dienų. Kaip saugojo, kaupė, tyrė savo istoriją, kurią norėjo perduoti ateities kartoms.

3.3. Virtualios parodos (nuoroda <https://www.kupiskiovb.lt/virtualios-parodos/>)

Lankytojų aptarnavimo skyriaus Kraštotyros erdvės darbuotojų parengtos virtualios parodos: „Puponių krašto užaugintas“ (115 m., kai gimė Juozas Baltušis), „Dainų žodžiuose išsaugoję Tėvynės prisiminimą“ (iš kupiškėnų tremties archyvo), „Kupiškėnų vertybės – mokslas ir žinios“ (135 m., kai gimė Jonas Murka), „Kai metalas paklūsta tvirtoms kalvio rankoms“ (105 m., kai gimė Bronius Kėdainis), „Skulptoriaus Juozo Kėdainio egodokumentinis palikimas“, „Kupiškio krašto istorija Jurgio Bukėno atsiminimuose“, „Kupiškio kalendorius: Konstancija Jugulienė“.

Bibliotekos padaliniai ir SAP rengė virtualias parodas, kurias skelbė bibliotekų socialiniuose tinkluose „Facebook“.

3.4. Kūrybinių darbų parodos

Viešojoje bibliotekoje eksponuotos parodos:

	<i>Kūrybinių darbų parodos Parodų salėje</i>
1.	Sauliaus Šlepečio fotografijų paroda „Po Lietuvos dangum“
2.	Emilijos Šlepetytės tapybos paroda „Nykstantys“
3.	Vilmanto Graičiūno tapybos darbų paroda, skirta Valdemarui Kukului
4.	Algirdo Venckaus tapybos darbų paroda „Romantiškas žvilgsnis į Kupiškį“
5.	Zarasų fotoklubo „Ežerų žemė“ fotografijų paroda „Laiko ženklai“
6.	Lino Ūdro pirmoji personalinė vieno paveikslų paroda + transformacijos
7.	Irmos Leščinskaitės tapybos darbų paroda „Abstraktūs būties intervalai“
8.	Architektūros profesoriaus, kupiškėno Jono Minkevičiaus paroda „Per pasaulio gatves“
9.	Dailės plenero-rezidencijos „Industrinis peizažas“ darbų paroda
10.	Tautvilio Užos fotografijų paroda „Gimtas kraštas“
11.	Tarptautinio karpitų plenero „Čiutyt rūtala“, skirto Dainų šventės 100-čiui, karpinių paroda
12.	Fotografo Valdo Kopūsto paroda „Pažadinti paveldą: kaltinių kryžių Kupiškio krašte beieškant“
13.	Fotografo Valdo Kopūsto nuotraukų paroda „Visada yra dabar: Izraelis. Lietuva“
	<i>Kūrybinių darbų parodos Knygų erdvėje</i>
1.	Juliaus Vasiliausko kūrybinių darbų paroda „Suvenyrai iš metalo laužo“
2.	Virginijos Jurevičienės skutinėtų ir karpinių puošimų margučių paroda „Margučių margumynai“
3.	Židronės Čereškevičienės rankų darbo papuošalų paroda „Papuošalai iš odos“
4.	Joalitos Karnišovaitės karpinių paroda „Prievertės“
5.	Juzės Pranauskienės kūrybinių darbų paroda „Aplikacijų poezija“
6.	Irenos Vapšienės kūrybinių darbų paroda „Nuo vytelės iki molinukų“
	<i>Kūrybinių darbų parodos Skaitykloje</i>
1.	Kupiškio socialinės globos namų gyventojų kūrybiniai darbai iš antrinių žaliavų
2.	Aivaro Žigaro tapybos darbai ir darbai iš medžio
3.	Kupiškio socialinės globos namų gyventojų kūrybiniai darbai „Juodoji keramika“
4.	Astos Astravienės darbai iš molio
5.	Ukrainiečių siuvinėtų darbų paroda
6.	Dariaus Kalendros (Vienaturčio) komiksų paroda
7.	Astos Šiaučiūnaitės darbai iš medžio
8.	Marfos Gabriūnienės kūrybinių darbų paroda
9.	Gražinos Pelenienės tapybos darbai, atvirukai piešti akvarele
10.	Projekto „Sparnuota vasara“ molinukai
11.	Rasos Magelinskienės nertų kalėdinių žaisliukų paroda
	<i>Kūrybinių darbų paroda Kraštotyros erdvėje</i>
1.	„Kupiškio istorija moliniuose medaliuose“

Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose populiarios ir lankytojų mėgstamos *rankdarbių, kūrybinių darbų, fotografijų parodos*: Subačiaus MP eksponuotos Evelinos Tūskaitės kūrybinių darbų, Virgitos Kalinovenės karpinių, Dalios Loretos Grybauskaitės cinkografijos, Ingridos Žurauskienės siuvinėjimo ant drobės parodos; Alizavos padalinyje – Audronės ir Vlado Užtupų, Stanislovo Vadapolo fotografijų, Jono Vareikos tapybos darbų, Eimučio Sarsevičiaus medžio dirbinių parodos; Antašavos padalinyje – Irmos Leščinskaitės tapybos darbų; Juodpėnų SAP – Romualdos Poškienės rankdarbių iš siūlų, Audronės ir Vlado Užtupų ir Emilijos Bagdonienės fotografijų parodos; Lukonių SAP – Gražinos Pelenienės tapybos darbų; Naivių SAP – Gražinos Pelenienės tapybos darbų, Audriaus Inapo fotografijų parodos; Noriūnų padalinyje – Ekaterinos Vanagienės karpinių, Vidos Palionienės aukštaitiškų pintinių juostų, Audriaus Inapo foto drobių, Jadvygos Žekonienės tapybos darbų, Danutės Palaimienės šiaudinių sodų parodos; Salamiesčio padalinyje – Aldonos Ramanauskienės, Audronės Užtupienės fotografijų, Gražinos Laucienės grafinio piešimo, Juliaus Vareikos tapybos darbų, Gražinos Pelenienės ir Genutės Koriznienės piešinių parodos; Skapiškio padalinyje – Ritos Molienės karpinių; Virbališkių SAP – Kupiškio socialinių paslaugų centro Krizių centro padalinio gyventojų molio dirbinių, Romos Bugailiškienės

simegrafijos technika kurtų darbų, Jadvygos Žekonienės tapybos ant šilko ir ant drobės darbų, Onutės Žemaitienės kurtų kalėdinių žaisliukų, Nijolės Greibuvienės fotografijų parodos.

3.5. Asmeninių kolekcijų parodos

<i>Asmeninės kolekcijos viešosios bibliotekos Knygų erdvėje</i>	
1.	Irenos Dugniienės namų papuošimų kolekcija „Smulkmenos, puošiančios žmogaus būtį“
2.	Kultūros istoriko Jono Nekrašiaus kolekcija „Mažiausios lietuviškos knygelės ir ekslibrisai“
3.	Minijaus Pučėtos pramoninio dizaino iš plastiko gaminių kolekcijos paroda „Plastic fantastic“
4.	Liucijos Dobrickienės kalėdinių atvirukų kolekcijos paroda „Kalėdinių atvirukų magija“
<i>Asmeninės kolekcijos viešosios bibliotekos Skaitikloje</i>	
1.	Marfos Gabriūnienės asmeniniai sportiniai apdovanojimai
2.	Zitos Griškevičiūtės peliukų kolekcija
3.	Mariaus Januškevičiaus senų žaislų kolekcija
4.	Vilijos Štaupaitės senų knygų, žurnalų ir pašto ženklų kolekcija
<i>Asmeninės kolekcijos viešosios bibliotekos Kraštotyros erdvėje</i>	
1.	„Dainuojantis Kupiškis Juozo Kraujūno fotografijose“
2.	„Skulptoriaus Juozo Kėdainio iliustruotos knygos“
3.	„Iš Vidmanto Markevičiaus kalendorių kolekcijos“

4. Edukacinė veikla

Edukacinė veikla praplečia ir pajvairina bibliotekų paslaugas, įtraukia įvairaus amžiaus bibliotekos lankytojus. 2024 m. VB, jos padaliniuose ir SAP buvo vykdyta 61 (2023 m. – 58) įvairios tematikos edukacinė programa, organizuota 550 edukacinių užsiėmimų (VB – 317, padaliniuose ir SAP – 233), iš jų – 140 buvo skirti vaikams.

	Programų skaičius				Užsiėmimų skaičius			
	Iš viso		Vaikams		Iš viso		Vaikams	
	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
KP	35	33	19	17	190	218	137	127
MP	8	8	6	6	8	15	6	13
VB	15	20	13	19	312	317	291	243
SVB	58	61	38	42	510	550	434	383

	Lankytojų skaičius (fizinių)				Užsiėmimų trukmė (val.)			
	Iš viso		Vaikų		Iš viso		Vaikams	
	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
KP	2338	2291	1876	1362	285	354	188	210
MP	132	282	122	209	8	16	8	13
VB	3735	4243	3235	2952	958	682	871	580
SVB	6205	6816	5233	4523	1251	1052	1067	803

2023 m. edukacinių užsiėmimų skaičius išaugo 7,84 %, fizinių lankytojų skaičius – 9,85 %. Tam įtakos turėjo naujų edukacinių programų pasiūla ir suaktyvėjusi edukacinė veikla.

4.1. Edukaciniai užsiėmimai suaugusiems

Viešosios bibliotekos vykdoma edukacija „Scriptorium dominicanum“, gegužės 31 d. buvo pristatyta Daugpilio (Latvija) miesto šventėje. Praeiviai buvo kviečiami išbandyti rašymą žąsies plunksna ir raginami vasarą apsilankyti Kupiškyje. Ši edukacija buvo pristatyta ir liepos 6 d. Kupiškio miesto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje, Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos minėjimo šventėje. Ši edukacija, pagal išankstinius užsakymus, vedama ir Palėvenės dominikonų vienuolyne įkurtoje edukacinėje erdvėje.

2024 m. lankytojai buvo kviečiami dalyvauti skulptoriaus Juozo Kėdainio kūrybos pažinimui skirtose edukacijose (2), „Sinagogos istorija Kupiškyje“ (10), „Kaip pasiruošti šventėms“.

Viešojoje bibliotekoje veiklą tęsė Kupiškio trečiojo amžiaus universiteto (TAU) Literatūros ir Istorijos fakultetai. Per metus įvyko 25 TAU užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 444 lankytojai. Jų užsiėmimai vyko LAS Kraštotyros erdvėje.

Padaliniuose ir SAP vykusios edukacijos: „Subačius ir jo istorija“, „Kryžiažodis Subačiaus kraštui“ (Subačius), „Belaukiant šv. Kalėdų“, „Medaus magija“ (Adomynė), „Kupiškėnų patarmės lobiai“, „Vokeliai, atvirukai, rėmeliai, knygų skirtukai puošti zentagle technika“, „Kalėdinių puokščių dirbtuvėlės“ (Antašava), „Fermentacijos pasaulis“, „Iš popieriaus likučių“, „Vardadienio atvirukas“, „Muilo pasaka: nuo senovės iki šiandien“ (Juodpėnai), „Muiliukų gamyba“ (Laičiai), „Sveikatingumo klubas“ (Lukonys). Naivių bibliotekoje vyko „Vaškas stalo puošybai“, „Kalėdinis žaisliukas“, Noriūnų – „Žodį žinosi – kelią surasi“, „Vytautas Didysis ir vampyrai“, „Vytinės ir pintinės juostos“, „Medaus magija“, „Taškuota magija“, Palėvenėlės bibliotekoje – „Velykinė kokedamų kompozicija“, „Muilo gamyba“, „Kai sužimba Advento žvaigždėlė“, Rudilių – „Advento vainikų pynimas“, Salamiesčio – „Kokedamos gamyba“, „Gulago teatras“, „Tikrasis Šekspyras“, „Fermentavimo menas“, „Medaus magija“, Šimonių – „Medaus magia“, Virbališkių – „Šventinių atvirukų kūrimas simegrafijos technika“.

5. Vartotojų mokymai

Informacija apie įvairius bibliotekų darbuotojų organizuotus mokymus lankytojams:

- mokymų skaičius – 497: VB – 68, MP – 184, KP – 245 (vidutiniškai po 16);
- bendra trukmė – 500 val.: VB – 86 val., MP – 200 val., KP – 214;
- mokymų dalyvių skaičius – 1911: VB – 988, MP – 220, KP – 703.

• **Mokymai, skirti bibliotekų paslaugoms, dokumentų fondo pažinimui:** mokymų skaičius – 18, trukmė – 20 val., dalyvių skaičius – 90.

• **Ekskursijos:** ekskursijų skaičius – 54, dalyvių skaičius – 1036, trukmė – 67 val.

• **Vartotojų skaitmeninio raštingumo, medijų ir informacinio raštingumo mokymai (MIRKT) (individualiai ar grupėmis):**

Bibliotekininkai mokė lankytojus skaitmeninio raštingumo bei medijų ir informacinio raštingumo (individualiai ar grupėmis).

	Iš viso apmokyta žmonių			Mokymų trukmė (val.)	
	2023 m.	2024 m.	Iš jų MIRKT	2023 m.	2024 m.
VB	98	21	21	46	37
MP	162	176	4	162	192
KP	333	228	47	148	184
SVB	593	425	72	356	413

• **Tiesioginės transliacijos internetu, įvairios akcijos:**

Saugesnio interneto savaitė (vasario 5–10 d.). Viešosios bibliotekos padaliniai ir SAP kvietė interneto vartotojus stebėti nuotolines transliacijas, spręsti žinių patikrinimo testus. Veiklose apsilankė 292 lankytojai (iš jų 263 vaikai).

Pasaulinė medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) savaitė (spalio 24–31 d.). Visą savaitę bibliotekų lankytojų laukė gausybė virtualių tiesioginių transliacijų sveikatos, informacijos, finansinio raštingumo ir kt. temomis, o spalio 26 d. Kupiškio viešoji biblioteka, kartu su kitomis šalies bibliotekomis, kvietė į orientacinį žygį „Taigi viską žinau...“ apie

medijų ir informacinį raštingumą. Tai jau antrus metus organizuojamas žygis. Savo jėgas išbandė 12 smalsių kupiškėnų, kurie ieškojo mįslių apipintų Kupiškio mieste esančių objektų, atsakinėjo į informacinio raštingumo klausimus. Įveikusių žygį dalyvių laukė saldžios dovanėlės ir simboliniai MIRKT suvenyrai.

• **Vartotojų konsultavimas viešos interneto prieigos klausimais:**

- Individualių konsultacijų skaičius: SVB – 1572 (2023 m. – 1326), VB – 410, MP – 515, KP – 647 (vidutiniškai po 43);

- Konsultuotų žmonių skaičius: SVB – 1216 (2023 m. – 1140), VB – 408, MP – 175, KP – 633 (vidutiniškai po 42).

Viešos interneto prieigos klausimais konsultuota 18,55 % lankytojų daugiau ir jiems suteikta 6,67 % konsultacijų daugiau nei 2023 m.

IV. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIK AIS

1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas

• **Vartotojai.** Rajono viešosiose bibliotekose skaitė 879 (2023 m. – 1142) vaikai iki 13 m. imtinai. Iš jų LIBIS vartotojai – 741. Bibliotekų paslaugomis naudojosi ne tik mūsų rajone gyvenantys, bet ir pas gimines, draugus atostogaujantys kitų miestų ar rajonų vaikai, įvairių stovyklų dalyviai, kaimyniniuose rajonuose gyvenantys vaikai, kurie mokyklą lanko Kupiškyje, Subačiuje, Alizavoje. Yra vaikų, kurie skaito ir viešojoje bibliotekoje, ir kuriame nors padalinyje. Vaikai sudaro 21,13 % visų rajono SVB vartotojų ir 21,09 registruotų LIBIS vartotojų.

Lyginamoji 2023–2024 m. rodiklių analizė:

	Vartotojų skaičius			Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Apsilankymų skaičius		Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Lankomumas	
	2023 m.	2024 m.	Iš jų LIBIS			2023 m.	2024 m.			2023 m.	2024 m.
VB	430	344	344	-86	-20	12368	10462	-1906	-15,41	28,8	30,41
MP	140	102	102	-38	-27,14	1600	1600	0	0	11,4	15,69
KP	572	433	295	-139	-24,30	18799	13343	-5456	-29,02	32,9	30,81
SVB	1142	879	741	-263	-23,02	32767	25405	-7362	-22,46	28,7	28,90

Vidutinis vartotojų vaikų skaičius kaimo padaliniuose – 29 (2023 m. – 38).

• **Lankytojai.** Ataskaitiniu laikotarpiu viešosios bibliotekos sulaukė 25405 lankytojų vaikų, t. y. 22,46 % mažiau nei 2023 m. Planuotas rodiklis įvykdytas 75,86 %.

Daugiausia lankytojų vaikų sulaukė Alizavos (4273) ir Noriūnų (3974) kaimo padaliniai, kurie įsikūrę veikiančių mokyklų patalpose. Mažiausiai lankytojų vaikų sulaukė Palėvenėlė (29) ir Juodpėnai (41).

Vidutinis vaikų apsilankymų skaičius kaimo bibliotekose – 889 (2023 m. – 1253).

• **Dokumentų išduotis**

	Dokumentų išduotis fiz. vnt.		Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Skaitomumas	
	2023 m.	2024 m.			2023 m.	2024 m.
VB	5096	5188	+92	+1,80	11,8	15,08
MP	1800	1800	0	0	12,8	17,65
KP	9586	8808	-778	-8,12	16,7	20,34
SVB	16482	15796	-686	-4,16	14,4	17,97

Lyginant 2023–2024 m. rodiklius matyti, kad bendra dokumentų išduotis vartotojams vaikams rajono viešosiose bibliotekose sumažėjo 4,16 %, bet planas įvykdytas 103,51 %.

Kaimo padaliniuose išduotis vaikams sumažėjo, bet šiek tiek (1,80 %) išaugo viešojoje bibliotekoje. Daugiausia dokumentų išdavė Noriūnų (2579 fiz. vnt.) ir Alizavos (2381 fiz. vnt.) padaliniai, mažiausia Palėvenėlės SAP (40 fiz. vnt.).

Į namus išduoti 10792 fiz. vnt. arba 68,32 %, išduotis vietoje – 5004 fiz. vnt. arba 31,68 % įvairių dokumentų.

Grožinės literatūros išduota 11312 fiz. vnt. (2023 m. – 11456 fiz. vnt.) arba 71,61 % visos išduoties vaikams, šakinės literatūros – 4484 fiz. vnt. (2023 m. – 5026 fiz. vnt.) arba 28,39 %. Kaimo padaliniuose šakinės literatūros išduotis sudaro 37,35 %.

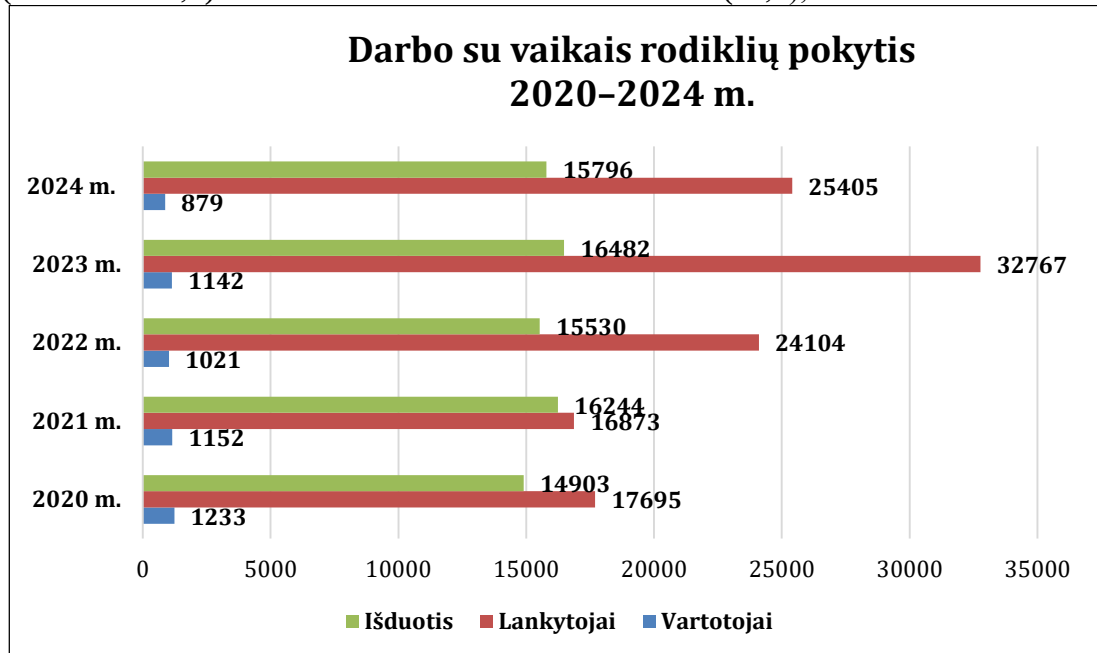
Išduotis pagal dokumentų laikmenas: knygos – 12690 fiz. vnt. arba 80,3 % (2023 m. – 76,4 %) visos išduoties vaikams, periodiniai leidiniai – 1480 fiz. vnt. arba 9,4 % (2023 m. – 11,8 %), kiti dokumentai (trimačiai, garso vaizdo ir kt.) – 1626 fiz. vnt. arba 10,3 % (2023 m. – 11,7 %).

Vaikų erdvėje labai populiarios buvo skiemenuotos pasakos mažiausiems, taip pat pasakų knygos „Kai stebuklais lijo“, „Pasakos iš stebuklų miško“. Pradinukų tarpe populiariausios buvo šios lietuvių autorių knygos: K. Kasparavičiaus „Trumpos istorijos“, „Kalėdos, Kalėdos“, „Apie daiktus“, „Dingęs paveikslas“, noriai skaitė T. Dirgėlos detektyvinės serijos knygas apie Tomą ir Domą bei istorijas apie raganą Šiokiątokią. Buvo mėgstamos S. Paltanavičiaus knygos apie gamtą: „Gamtos metų ratas“, „Atradimai gamtoje“, „Lietuvos gyvūnų didžioji knyga“, „Maži ežiuko sapnai“ ir kt. Vaikai dažnai rinkosi skaityti V. Tamulaičio knygą „Skruzdėlytės Greitutės nuotykių“.

Iš užsienio autorių populiari R. Scotton knygų serija apie katinėlį Juodį, S. Nordqvist istorijos apie Petsoną ir katiną Findusą. Vaikai domėjosi P. Butchart knygomis: „Mūsų mokyklą užgrobė“, „Bėkit, artinasi monstras“, „Šmėkla prie mokyklos perėjos“ ir kitomis.

Vyresnio amžiaus vaikai iš lietuvių autorių dažniausiai rinkosi skaityti D. Opolskaitės knygą „Eksperimentas gyventi“ bei A. Šlepiko „Mano vardas – Marytė“. Iš užsienio autorių populiarios šios knygos: S. Maas „Stiklo sostas“, D. Selindžerio „Rugiuose prie bedugnės“, S. Collins „Bado žaidynės“, R. Sepetys „Tarp pilkų debesų“, M. Burgess „Heroinas“, S. Chbosky „Atskalūno laišakai“.

● **Skaitomumas** (vidutinė dokumentų išduotis vienam vartotojui). Bendras vaikų skaitomumo rodiklis – 17,9 (2023 m. – 14,4). Didžiausias skaitomumas Noriūnuose (37,9), mažiausias – Laičiuose (3,3).

● **2020–2024 m. rodiklių pokyčių analizė:**

- Vartotojų vaikų skaičius rajono viešosiose bibliotekose per penkerius metus sumažėjo 354 arba 40,3 %. Stebima nuolatinė mažėjimo tendencija.

- Lankytojų vaikų skaičius per metus sumažėjo 7362, o per penkerius metus išaugo 7710 arba 43,6 %.

- Dokumentų išduotis skaitytojams vaikams per metus sumažėjo 686 fiz. vnt., o per penkerius metus išaugo 893 fiz. vnt. arba 5,6 %.

Neigiamus pokyčius lemia tos pačios priežastys: mažėjantis vaikų skaičius, vaikai vis mažiau skaito, juos domina naujos technologijos ir kiti aktyvūs laisvalaikio praleidimo būdai.

2. Renginiai vaikams

	Renginiai			Iš jų				
	Iš viso			Žodiniai / kompleksiniai		Vaizdiniai		
	2023 m.	2024 m.	Iš jų virtualūs	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	Iš jų virtualūs
VB	83	71	0	68	55	15	16	0
MP	20	17	2	10	14	10	3	2
KP	188	194	30	65	90	123	104	30
SVB	291	282	32	143	159	148	123	32

	Renginių lankytojai	
	2023 m.	2024 m.
VB	751	859
MP	298	781
KP	1570	2423
SVB	2619	4063

Ataskaitiniais metais SVB organizavo 9 renginiais mažiau nei 2023 m., bet sulaukta 55,1 % lankytojų daugiau. Žodiniai renginiai sudarė 55,7 % visų vaikams skirtų renginių, vaizdiniai – 44,3 %. Virtualūs renginiai – 11,3 %.

Kaimo padaliniai suorganizavo vidutiniškai po 6 žodinius ir po 7 vaizdinius renginius vaikams.

Žodiniai renginiai pagal formas: knygų pristatymai – 17, muzikinės, literatūrinės ir pasakų popietės – 69, susitikimai – 12, viktorinos – 5, parodų pristatymai – 13, kiti (konkursai, pokalbiai, diskusijos) – 43.

2.1. Renginių vaikams charakteristika

Vaikų erdvėje (VE) ataskaitiniu laikotarpiu vaikams iš viso suorganizuotas 71 (iš jų 16 vaizdinių) renginys. Vyko knygų pristatymai, literatūrinės, pasakų popietės, skaitymai netradicinėse erdvėse, sensoriniai skaitymai ir kt.

• Žodiniai renginiai

Eil. Nr.	Renginio forma ir pavadinimas
<i>Knygų pristatymai</i>	
1.	Pasakų knygų pristatymas „O aš tau pasaką seku“ I/d „Obelėlė“ „Drugelių“ grupės vaikams
2.	Metų knygų paaugliams pristatymas Povilo Matulionio progimnazijos 5C kl. mokiniams
3.	Naujai gautų knygų pristatymas mokyklos „Varpelis“ „Angeliukų“ grupės vaikams
4.	Naujai gautų knygų pristatymas paaugliams P. Matulionio progimnazijos 6B kl. mokiniams
5.	E. Carle „Labai alkanas vikšrelis“ pristatymas mokyklos „Varpelis“ „Kodėlčiukų“ grupei
6.	V. V. Landsbergio knygos „Pūkis ir Juokutis“ pristatymas mokykloje „Varpelis“
7.	E. Carle „Labai alkanas vikšrelis“ pristatymas I/d „Obelėlė“ „Boruželių“ grupės vaikams
<i>Literatūrinės, pasakų popietės</i>	
1.	Literatūrinis rytmetis „Mano geriausia diena“. Dalyvavo mokyklos „Varpelis“ mokiniai
2.	Literatūrinis rytmetis „Apie puikią nuotaiką“. Dalyvavo mokyklos „Varpelis“ mokiniai
3.	Literatūrinis rytmetis „Žaislai atgyja pasakose“. P. Matulionio progimnazijos priešmokyklinė grupė

4.	Literatūrinis rytmetis, skaityta E. Daciūtės pasaka „Medaus mainai“
5.	Literatūrinis rytmetis „Apie Tėvynę“. Dalyvavo mokyklos „Varpelis“ „Angeliukų“ grupė
6.	Pasakos apie raganaites P. Matulionio progimnazijos 1C kl. mokiniams
7.	Literatūrinis rytmetis „Kur gyvena knygelės“. Dalyvavo l/d „Obelėlė“ „Bitučių“ grupė
8.	Literatūrinis rytmetis „Mūsų namai“. L/d „Saulutė“ „Boružėlių“ grupės vaikams
9.	Literatūrinis rytmetis „Velykų belaukiant“. Dalyvavo mokyklos „Varpelis“ II–IV klasės mok.
10.	Literatūrinis rytmetis „Kaip kiškiai dažė margučius“. Mokykla „Varpelis“ „Kodėlčiukų“ gr.
11.	Literatūrinis rytmetis „Kaip kiškiai dažė margučius“. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupė
12.	Literatūrinis rytmetis „Be patyčių“. L/d „Saulutė“ „Boružėlių“ grupės vaikams
13.	Literatūriniai skaitymai „Lietuvių mitologinės būtybės“. P. Matulionio progimnazija 4B kl.
14.	Pasakojimo kūrimas pagal I. Babilaitės knygą „(Ne)vienas“. Mokykla „Varpelis“
15.	Literatūrinis rytmetis „Kaip paukščiai čiulba mums“. L/d „Obelėlė“ „Ąžuoliukų“ grupė
16.	Pasakojimo kūrimas pagal I. Babilaitės knygą „(Ne) vienas“ (3)
17.	Literatūrinis rytmetis „Stebuklingos pasakos“. Mokykla „Varpelis“ I–IV kl. mokiniai
18.	Literatūrinis rytmetis „Abėcėliniai eilėraščiai“. Mokykla „Varpelis“ I–IV kl. mokiniai
19.	Literatūrinis rytmetis „Linksmasis raidynėlis“. Mokykla „Varpelis“ V–VI kl. mokiniai
20.	Literatūrinis rytmetis „Nepaprasta kelionė“. P. Matulionio progimnazija 1A kl.
21.	Literatūrinis rytmetis „Mes bibliotekoje“. P. Matulionio progimnazija 1A kl.
22.	Literatūrinis rytmetis „Ruduo eilėraščiuose“. Mokykla „Varpelis“ VII–X kl.
23.	Literatūrinis rytmetis „Rudens nuotaika“. „Žirniukų klubas“
24.	Literatūriniai skaitymai mokyklos „Varpelis“ „Kodėlčiukų“ grupės vaikams
25.	Literatūrinis rytmetis „Paklausyk ir išgirk“. L/d „Saulutė“ „Pelėdžiukų“ grupė
26.	Literatūrinis rytmetis „Rudens spalvos“. „Žirniukų klubas“
27.	Literatūrinis rytmetis „Maži eilėraščiai mažiesiems“. „Žirniukų klubas“
28.	Literatūrinis rytmetis „Apie lietutį“. „Žirniukų klubas“
29.	Literatūrinis rytmetis „Mūsų žodžiai – gražūs žodžiai“. Mokykla „Varpelis“ VII–X kl.
30.	Literatūrinis rytmetis „Pabūkime kartu...“. „Žirniukų klubas“
31.	Literatūrinis rytmetis „Advento pasaka“. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupė
32.	Literatūrinis rytmetis „Kalėdiniai stebuklai“. „Žirniukų klubas“
33.	Literatūrinis rytmetis „Advento pasaka“. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupė
34.	Literatūrinis rytmetis „Kalėdiniai stebuklai“. „Žirniukų klubas“
Viktorinos	
1.	Viktorina „Aš skaitau“. L/d „Saulutė“ „Boružėlių“ grupė
Kitokio pobūdžio renginiai	
1.	Pirmąkart bibliotekoje. P. Matulionio progimnazijos Skapiškio skyr. pradinių klasių mokiniai
2.	Skaitymai netradicinėse erdvėse. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupės vaikai
3.	Ikimokyklinukų atsisveikinimo šventė. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupė
4.	Pažintinė valandėlė bibliotekoje. Rokiškio raj. Kavoliškio mokyklos stovyklautojai
5.	Akcija „Sveikas rugsėji“. P. Matulionio progimnazijos mokiniai
6.	Akcija „Laiškas pirmokui“. P. Matulionio progimnazijos pirmų klasių mokiniams
7.	Pamokėlė „Rudens nuotaika“. Mokykla „Varpelis“ III–VI kl. mokiniai
8.	Skaitymai netradicinėse erdvėse. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupė
9.	Sensoriniai skaitymai. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupės vaikai
10.	Netradiciniai skaitymai. Mokykla „Varpelis“ „Angeliukų“ grupė
11.	Šiaurės šalių literatūros savaitė. Mokykla „Varpelis“ I–IV kl. mokiniai
12.	„Skaitykime vaikams nuo pat gimimo“. Dalyvavo Kupiškio technologijos ir verslo mokyklos Pedagogo padėjėjų grupės studentės
13.	Pasakų skaitymai bibliotekos lankytojams „Parsinešk Kalėdas į namus“

2.2. Renginiai vaikams padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose

Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose organizuojamos įvairios popietės, garsinio skaitymo ir literatūrinės valandėlės. Keletas, daugiausia dėmesio sulaukusių renginių vaikams:

Subačiaus MP organizavo popietes skirtas Lietuvių kalbos dienoms, Knygnešio dienai, Tarptautinei paminklų dienai, Brailio raštui, vyko susitikimas su Subačiaus seniūnijos seniūne L. Čiuliepiene, kuri vaikams pristatė Subačiaus miesto heraldiką.

Adomynės padalinyje vyko popietės, skirtos Nacionalinei bibliotekų savaitei.

Alizavos padalinyje organizuotas didžiausias metų renginys, skirtas Šiaurės šalių literatūros savaitei.

Antašavos padalinyje vyko keturi skaitymo rytmečiai iš ciklo „Linksmų istorijų pėdsakais“, susitikimas su bendruomenės pareigūne D. Baliuviene ir policijos „šuneliu“ Amsiu.

Juodpėnų padalinyje – T. Lapinskienės knygos „Miško pasaka“ pristatymas.

Noriūnų padalinyje kvietė į popietes „Skaityk, kalbu, žaidžiu“, „Raidžių karalystėje“, „Sveiki, pravėrę duris į knygų karalystę“, „Laisvalaikis bibliotekoje: stalo žaidimai“, „Krikštomočios zabovos“, vyko Šiaurės šalių literatūros savaitės skaitymai „Auštant“, „Moliūgėlio šventė“.

Palėvenėlės SAP vyko Atvelykio šventė.

Rudilių SAP vyko Aušros Jonušytės knygos „Kupiškio žydų bendruomenės atspindžiai“ pristatymas, Karaokė rytmetis, popietės „Pasakų herojaus medžioklė“, „Žinai šią knygą“, Mindaugo karūna“, dokumentinio filmo „Tiktok, Boom“ peržiūra, Margučių ridenimo varžybos, Užgavėnių šventė, „Nepatogus kinas“ filmų peržiūros.

Salamiesčio padalinyje organizuota literatūrinė popietė „Bitė ir aš“.

Skapiškio padalinyje vyko muzikinė popietė „Valentino diena“, literatūrinis rytmetis „Pasakų skrynią pravėrus“, popietė „Vaikų Velykėlės“, susitikimas su psichiatre Jolita Stipiniene „Vaikų savivertės ugdymas per kūrybą“.

Šepetos padalinyje vyko popietė, skirta Pasaulinei gyvūnų dienai.

Šimonių padalinyje – filmo „Drugelio širdis“ peržiūra, stalo žaidimų popietė, popietė „Mes mylim savo augintinius“, virtualus susitikimas su rašytoja Ilona Ežerinyte.

2.3. Vaizdiniai renginiai

Vaikams skirtos spaudinių ir kūrybinių darbų parodos (123, iš jų 32 virtualios) sudaro 43,6 % visų bibliotekose parengtų renginių vaikams. Viešojoje bibliotekoje jų buvo 16, Subačiaus miesto padalinyje – 3, o kaimo padaliniuose – 104, vidutiniškai po 7.

Dalis parodų buvo skirta *rašytojų jubiliejams, jų kūrybos sklaidai*: Kęstučiui Kasparavičiui, Pamelai Travers, Erikui Kestneriui, Tuvei Janson, Ernestui Hemingvėjui. *Teminės parodos* buvo skirtos Tarptautinei vaikų knygos dienai, Knygnešio dienai, Vaikų gynimo dienai, Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei, Valstybės dienai, Šiaurės šalių literatūros savaitei. Daugiausia dėmesio sulaukia vaikų *kūrybinių darbų/piešinių parodos*.

Vaikų erdvėje ir Knygų erdvėje

Eil. Nr.	<i>Spaudinių, dokumentų parodos</i>
1.	„Apšerkšniję mūsų žiemos“
2.	„Seniai seniai buvo sekama pasaka...“
3.	„Metų knygos paaugliams rinkimai“
4.	„Stengiuosi rašyti taip, kad knygą norėtusi skaityti“ (K. Kasparavičiui – 70 m.)
5.	„Man patinka detektyvas...“
6.	„Istorijos apie meilę, stebuklus ir ilgesį...“
7.	„Kada baltos snaigės krenta...“
	<i>Kūrybinių darbų, piešinių parodos</i>
1.	Piešinių paroda „Žiemos užburti“. P. Matulionio progimnazijos 4B kl. mokinių piešiniai
2.	Aplikacijų paroda „Tai mano Lietuva“. Mokyklos „Varpelis“ II–IV kl. mokinių darbai
3.	Aplikacijų paroda „Aš myliu Lietuvą“. P. Matulionio progimnazijos Skapiškio skyriaus I–IV kl. mokinių darbai
4.	Aplikacijų paroda „Velykinis krepšelis“. P. Matulionio progimnazijos priešmokyklinės grupės darbai
5.	NVŠ programos „Dailės paslaptys“ mokinių piešinių parodos (3)
6.	Piešinių paroda „Kaip prisijaukinti drakoną“. P. Matulionio progimnazijos 4C kl. piešiniai
7.	Aplikacijų paroda „Rudens fantazija“. P. Matulionio progimnazijos mokinių darbai

3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams

	Programų skaičius		Užsiėmimų skaičius		Lankytojų (fizinių) skaičius		Užsiėmimų trukmė (val.)	
	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
Neformalus vaikų švietimas (NVŠ)	2	3	70	65	530	417	373	151
Kiti edukaciniai užsiėmimai	36	42	376	318	4703	4106	694	652
Viso SVB	38	45	446	383	5233	4523	1067	803

• Neformalus vaikų švietimas (NVŠ)

Vykdyta tęstinė neformalaus vaikų švietimo programa „Skautiškos ekspedicijos“, kurioje dalyvauja Kupiškio viešosios bibliotekos skautų draugovė „Kupa“ (ji priklauso Panevėžio krašto „Nevėžio“ tuntui). Draugovei oficialiai priklauso 20 vaikų, vadovė I. Žurauskienė. Įvyko 16 užsiėmimų (sueigų, stovyklų, žygių ir kt.), kurių trukmė 63 val., dalyvavo 123 vaikai.

Per metus dalyvauta dviejose skautų stovyklose. Vasario 24 d. „Kupos“ draugovės skautai dalyvavo Panevėžio krašto organizuotoje vienos dienos stovykloje „Tetės gimtadienis‘24“ Žaliojoje girioje (Panevėžio r.), dalyvavo 12 skautų. Gegužės 11 d. skautai dalyvavo Panevėžio krašto sezono atidarymo stovykloje „Laiko nesustabdysi“ Žaliojoje girioje (Panevėžio r.). Programa buvo suskirstyta į tris laikotarpius – praeitį, dabartį ir ateitį, kvietė skautus domėtis istorija, veikti čia ir dabar bei planuoti ateities strategijas, dalyvavo 11 skautų.

Vyko 8 sueigos: mokytasi priesakų, pasirengta dalyvavimui stovyklose, rišti mazgai, mokytasi atstovavimo renginiuose taisyklių. Sueigos vyko Kupiškio viešojoje bibliotekoje, jose dalyvavo 63 skautai, bendra sueigų trukmė – 10 val.

Dalyvauta įvairiuose renginiuose, valstybinių švenčių bei atmintinų dienų minėjimuose (Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos, Gedulo ir Vilties dienos). Sausio 20 d. Kaune vyko XXV skautų dainų konkursas „Gražių dainelių daug girdėjau“, kuriame pirmą kartą pasirodė „Kupos“ draugovės pat. skaučių duetas – s. Ignė ir s. Luknė. Kupiškietės pat. skautės, atlikusios dainą „Ruduo tau tinka“, patyrusių skautų duetų-tercetų grupėje užėmė II-ąją vietą. Balandžio 27 d. dalyvauta Pavasario šventėje „Į saulę“ Šiauliuose.

NVŠ programa „Dailės paslaptys“ pradėjo veiklą 2024 m. vasario mėn. Užsiėmimus vedė direktoriaus pavaduotoja kultūrai Skaistė Bakanienė. Per metus įvyko 22 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 135 vaikai, bibliotekoje praleidę 32 valandas.

Skapiškio padalinyje nuo 2016 m. vykdoma NVŠ programa „Eko dirbtuvėlės“. Programos tikslas – mažinti vartotojiškumą, tausoti gamtą, suteikti atliekomis antrą gyvenimą. 2024 m. įvyko 27 užsiėmimai (trukmė – 56 val.), kuriuose apsilankė 159 vaikai.

• Kitos edukacijos vaikams

Viešojoje bibliotekoje vaikų edukacijos vyko pagal šias programas:

- Lietuviškų papročių ir švenčių pažinimui: „Užgavėnių kaukė“, „Kalėdinė atvirutė“, „Kalėdų belaukiant“;
- Vaikų kūrybingumui ir saviraiškai ugdyti: „Pažintis su ragana pasakose“, „Žodžių dėlionė“, „Rudens portretai“, „Pasiruošimas Šiurpnakčiui“, „Namai namučiai“, „Pažintis su ragana pasakose“, „Aš tau pasaką seku“;
- Gamtai pažinti: „Kaip ežiukas rudenėlio ieškojo“, „Jaunojo meškeriojo pradžiamokslis“;
- Pilietiškumui ir tautiniam ugdymui: „Gražiausioji šalis“, „Sveikinu Lietuvą“.

Smagu, kad didelio moksleivių susidomėjimo sulaukė „Edukacijų popietės“, vykstančios kiekvieną ketvirtadienį. Veiklose kas kartą dalyvauja nuo 10 iki 15 vaikų. Stengiamasi įtraukti kuo daugiau veiklos susijusios su knygomis, kita bibliotekai artima veikla.

2018 m. įkurtas „Žirniukų“ klubas, skirtas mažyliams iki 3 metų ir jų tėveliams, tęsė veiklą ir 2024-aisiais. Ataskaitiniais metais buvo susirinkęs 12 kartų. Pradinukams skirtos „Klubo po pamokų“ užsiėmimai vyko 77 kartus, dalyvavo 669 vaikai. Programos „Atostogos bibliotekoje“ veiklos buvo vykdomos mokinių atostogų metu: 8 užsiėmimuose dalyvavo 57 vaikai.

Lankytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojos parengė naujas edukacines programas:

- „Trijų spalvų kelionė“, skirta Lietuvos vėliavos pristatymui,
- „Draugystės gija“, skirta pintų juostų kūrimui,
- „Paukščio giesmė“, skirta gamtos pažinimui,
- „Dainų švenčių tradicija Lietuvoje ir Kupiškyje“,
- „Žydu gyvenimas Kupiškyje“.

Robotikos erdvėje tris dienas per savaitę vyksta robotikos užsiėmimai. Per metus įvyko 80 užsiėmimų, juose dalyvavo 1216 vaikų.

Subačiaus MP vaikams organizavo edukacijas „Subačiaus miesto heraldika“, „Mokomės draugauti su knygų herojais“, „Subačiaus seniūnijos paminklai, lankomi objektai“, „Europa, biblioteka, knyga ir aš“.

Kaimo padaliniai vaikams organizavo šias edukacijas: „Pirmoji lietuviška knyga“, „Pikslio laivelis“, „Skarelių eskizai“, „Štampuotos skarelės“, „Mokslininko programa“, „Praeitį ir ateitį Lietuvos gynejų akimis“ (Alizava), „Margučių ir Velykų zuikučių fiesta“, „Šalta žiema šalin eina“, „Žemė – žmonių planeta“, „Išsikepk žydišką skanėstą“, „Tas sijonų margumas ir blynų gardumas“ (Antašava), „Mano pirmieji karpiniai“, „Aš pats stalo teatro kūrėjas“, „Vaikų Velykėlės“, „Paukščiai šalia manęs“, „Bitė ir aš“, „Ar pažįsti paukštelius?“, „Nuo gilės iki ažuolo“, „Kalėdinio žaisliuko gamyba“ ir kt. (Noriūnai), „Margučių dažymo ir ridenimo tradicijos“, „Kuriu pats sau“, „Moliūgų skaptavimo dirbtuvės“, „Atrask keliaudamas“ (Rudiliai), „Skulptūrėlės iš popieriaus“ (Salamiestis), „Viena gražiausių pavasario švenčių – Šv. Velykos“, „Pasidaryk vazą“ (Šepeta), „Užgavėnių linksmybės“, „Velykų zuikučio dirbtuvėlės“, „Kalėdų stebuklas“ (Šimonys), „Popierinių skulptūrėlių gamyba“ (Virbališkiai).

4. Informacinės paslaugos

● **Informacinių gebėjimų ugdymas.** Organizuota 14 (2023 m. – 110) informacinių gebėjimų ugdymo priemonių vaikams: MP – 8, KP – 6.

● **Užklausos.** Per metus atsakyta į 353 užklausas vaikams: VB – 40, miesto padalinyje – 112, kaimo padaliniuose – 201 (vidutiniškai po 13).

V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai

Bibliotekos interneto svetainę www.kupiskiovb.lt administruoja bibliotekininkė Regina Vilčinskienė (IVBRS). 2024 m. į svetainę buvo įkelti 754 įrašai (iš jų 186 – straipsniai, 93 – skelbimai/kvietimai, 475 – kitos informacijos). Jas rengė VB ir padalinių darbuotojai.

2024 m. virtualių apsilankymų interneto svetainėje skaičius – 8236 (2023 m. – 9700, 2022 m. – 8260, 2021 m. – 10368). Fizinio lankytojų SVB skaičius – 77642. Vienas rajono gyventojas bibliotekos interneto svetainėje apsilankė vidutiniškai 0,5 karto per metus, o bibliotekoje – vidutiniškai 5 kartus.

Viešosios bibliotekos interneto svetainėje kraštotyrinės tematikos informacijai skirtas skyrius „Kraštotyra“ (<https://www.kupiskiovb.lt/kraštotyra/>), kuriame poskyriai: „Bibliotekos leidiniai“, „Kraštotyros darbai“, „Leidiniai apie Kupiškį“, „Skaitmeninės kolekcijos“, „Kupiškio krašto garbės piliečiai“, „Žymūs kupiškėnai“, „Mūsų kraštas: spaudoje ir interaktyviuose žemėlapiuose“, „Juozas Kėdainis“. Informacija nuolat atnaujinama.

Nuolat pildoma informacija poskyrio „Mūsų kraštas“ rubrikai „Kupiškio kraštas spaudoje“ (<https://www.kupiskiovb.lt/kupiskio-kraštas-spaudoje/>). Iš METIS Jungtinio katalogo išrenkami

straipsnių apie Kupiškį, spausdintų respublikinėje ir kitų rajonų spaudoje, aprašai su anotacijomis ir kas mėnesį sudaromi jų sąrašai. Straipsniai apie Kupiškį, kurių įrašų nėra Jungtiniame kataloge, aprašomi, sukuriama įrašai. 2024 m. sudaryta 12 sąrašų.

Bibliografė J. Pipynienė nufilmavo ir kartu su VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centro darbuotoju sumontavo filmą „Šviesuolis iš Bukonių“, LKT finansuoto projekto „Jurgis Bukėnas. Atsiminimai iš Kupiškio krašto“ sklaidai (peržiūrų skaičius – 91).

VB svetainės skyriuje „Paslaugos“ (<https://www.kupiskiovb.lt/paslaugos/>) skelbiamos 2024 m. parengtos 8 virtualios parodos, virtuali viktorina. Keturi kartus atnaujinta informacija apie duomenų bazes, edukacijas, poskyriai „Biblioteka visiems“, „NVŠ Skautiškos ekspedicijos“.

Metodininkė J. Vosylienė iki rugpjūčio mėn. du kartus per mėnesį rengė *naujienlaiškį* „Kupiškio viešosios bibliotekos tradicinės ir virtualios paslaugos“, kuriame buvo informuojama apie būsimus viešosios bibliotekos ir padalinių renginius. Parengta 13 naujienlaiškių, kurie buvo skelbiami VB svetainės skyriuje „Naujienos“ ir „Facebook“ paskyroje, elektroniniu paštu išsiunčiami įvairioms įstaigoms, organizacijoms. Nuo rugpjūčio mėn. pradėtas rengti nereguliarus, tik viešosios bibliotekos svarbiausius-didžiausius renginius atspindintis, naujienlaiškis, kuris yra siunčiamas adresatams el. paštu. Jį rengia bibliotekininkė R. Vilčinskienė atsakinga už veiklų viešinimą.

2. Elektroninio katalogo kūrimas

2024 m. visi katalogavimo ir komplektavimo darbai buvo atliekami bibliotekos ir jungtiniame kataloguose. 2003–2024 m. bibliotekos kataloge buvo 88185 bibliografiniai įrašai, iš jų 50414 arba 57,2 % sudaro knygų ir kitų dokumentų įrašai, 35536 arba 40,3 % – analiziniai įrašai, 2222 arba 2,5 % – serialinių išteklių įrašai.

2024 m. bibliotekos katalogą papildė 2159 (2023 m.– 2083) bibliografiniai įrašai (BĮ), iš jų 966 arba 44,7 % – knygų ir kitų dokumentų, 1180 arba 54,7 % – analiziniai įrašai, apie 0,6 % (13 bibliografinių įrašų) – serialinių išteklių BĮ. Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyriaus darbuotojai jungtiniame kataloge sukūrė 125 (2023 m.– 32) naujus bibliografinius įrašus.

• Elektroninio katalogo kūrimas (METIS analizinių įrašų sudarymas)

2024 m. buvo sukurti 1138 analiziniai įrašai – aprašyti rajoninio laikraščio „Kupiškėnų mintys“ (929 įrašai) ir respublikinės spaudos (209 įrašai) straipsniai. Redaguoti 324 įrašai. Informaciją galima rasti Kupiškio VB elektroniniame kataloge per <https://ibiblioteka.lt/metis/> straipsnių paiešką.

3. Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis

• *Skaitytojų aptarnavimo posistemė*. 2021 m. rugpjūčio mėn. buvo įdiegta nauja programa METIS (modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida). Programą sudaro trys portalai: du vidiniai, skirti darbuotojams (LIBIS ir ibiblioteka) ir išorinis ibiblioteka – skirtas skaitytojams.

2024 m. ši sistema buvo tobulinama, atsižvelgiant į darbuotojų ir skaitytojų pastabas, tvarkyti vidinis ir ibiblioteka portalai. Lankytojų aptarnavimo skyriuje esantys savitarnos terminalai nėra populiarūs, lankytojams patogiau, kai juos aptarnauja bibliotekininkas.

TBA užsakymų paslauga portaluose įdiegta 2022 m. ataskaitiniais metais tampa vis populiareesnė. Pagal TBA-S funkcionalumą skaitytojai gali patys pateikti užsakymą knygai, kurios nėra mūsų bibliotekoje. 2024 m. skaitytojai per TBA pateikė 55 užsakymus, jiems buvo išduoti 43 dokumentai.

Vartotojų autoinformavimo funkcija leidžia bibliotekai informuoti vartotojus apie dokumentų grąžinimo terminą ir kada galima atsiimti rezervuotas knygas. 2024 m. atmesta – 156, autoinformavimas apie paruoštą užsakymą – 913, informavimas apie vykdomą užsakymą – 168, iškviesti kurjerį – 126, naujas slaptažodis – 94, priminimas apie užsakymo rezervaciją – 475, priminimas grąžinti – 4156, raginimas grąžinti dokumentą – 4976, rezervuotas užsakymas – 772. Viso: 11836, iš jų fiksuota klaidų – 105. „Klausk bibliotekininko“ paslauga pasinaudojo 66 vartotojai.

Dokumentų grąžinimo įrenginys (DGI), esantis prie viešosios bibliotekos pastato, sudaro galimybę vartotojams grąžinti dokumentus bet kuriuo paros metu. 2024 m. šia paslauga pasinaudojo

1322 (2023 m. – 1145) vartotojai, iš jų 124 vaikai. Per įrenginį grąžintos 2636 (2023 m. – 2386) knygos, iš jų 243 vaikų.

Populiarija *knygomatų paslauga*. 2024 m. ja pasinaudojo 116 suaugusiųjų vartotojų, jiems buvo įdėtos 154 knygos. „Draugoteka“ pasinaudojo 8 vaikai, jiems buvo įdėta 13 knygų.

Bibliotekų elektroninių paslaugų portalo ibiblioteka.lt paslauga populiarija, vartotojai vis drąsiau naudojami ja, užsisakinėjo knygas arba patys prasišė skaitomų leidinių laiką.

• **LIBIS programinė įranga ir jos sprendimo būdai**

2024 m. biblioteka toliau dirbo vieningoje sistemoje, pakeitimai, kurie atliekami bibliotekos kataloge iš karto atvaizduojami ir kitų LIBIS sistemos bibliotekų kataloguose esančiuose tų pačių dokumentų įrašuose. 2024 m. LNB vykdė LIBIS versijos naujinimus (įvykdyti 8 LIBIS versijų pakeitimai). Nuolat tobulinamas išorinio ir vidinio portalo i.biblioteka.lt funkcionalumas, autoritetinių įrašų valdymas, skaitytojų aptarnavimas ir TBA funkcionalumas. LIBIS sistemoje bibliografinių įrašų išplėstinė paieška papildyta naujais paieškos laukais, naudojimui paleista UDK LT bazė su 1-3 ir 8-9 UDK skyriaus įkeltais indeksais. Sukurta III visuminės apskaitos judėjimo dalis, kurios tikslas yra apskaityti bibliotekos fondų, fondų grupes ar tik fondo judėjimą. Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. IV-757 „Dėl Bibliotekos fondo bendrosios apskaitos knygos, bibliotekos fondo inventoriaus knygų ir bibliotekos dienoraščio formų patvirtinimo“ 2024 m. liepos 31 d. atnaujinimo, buvo pakeista LIBIS Visuminės apskaitos Nurašymo priežasčių konfigūracija, pakeistas Visuminės apskaitos nurašymo šablonas. Atnaujinta visuminės ir bendrosios apskaitos konfigūracijos.

Nuo 2019 m. sausio 2 d. LIBIS skaitytojų aptarnavimo programa su LIBIS pažymėjimais skaitytojus aptarnauja Subačiaus, Skapiškio, Noriūnų padaliniai, nuo 2020 m. sausio 2 d. – Šepetos padalinys, o nuo 2021 m. sausio 4 d. – Šimonių padalinys. 2023 m. su LIBIS pažymėjimais skaitytojus pradėjo aptarnauti Alizavos, Antašavos, Adomynės, Salamiesčio padaliniai, Laičių, Lukonių, Palėvenėlės ir Rudilių skaitytojų aptarnavimo punktai, 2024 m. – Juodpėnų ir Virbališkių SAP.

4. Naudojimasis elektroniniais katalogais ir virtualiomis bibliotekomis

• **Elektroninių paslaugų statistika**

Interneto seansų skaičius apskaitomas pagal elektroninių paslaugų apskaitos programą (VRSS). Virtualių apsilankymų skaičius apskaitomas pagal Kupiškio viešosios bibliotekos svetainės www.kupiskiovb.lt apsilankymų statistiką:

- Interneto seansų skaičius: SVB – 39678 (2023 m. – 33480), VB – 12069, MP – 1800, KP – 25809;
- Virtualių apsilankymų skaičius (www.kupiskiovb.lt) – 8236 (2023 m. – 9700).

5. Naudojimasis licencijuotais e. ištekliais (duomenų bazėmis – DB)

Kupiškio VB vartotojams prieinamas EBSCO Publishing DB paketas (10 DB), siūlantis visateksčius elektroninius socialinių ir humanitarinių mokslų, medicinos, verslo ir ekonomikos žurnalus, laikraščius ir žinytus. Jomis galima naudotis bibliotekoje ir nuotoline prieiga.

EBSCO Publishing duomenų bazių panaudojimo statistika:

- atsisųstų įrašų skaičius – 502 (2023 m. – 595, 2022 m. – 643, 2021 m. – 410).

INFOLEX teisinė duomenų bazės panaudojimo statistika: interneto seansų skaičius – 351 (2023 m. – 324), panauda sumažėjo 27.

6. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant įvairius užklausų vykdymo būdus („Klausk bibliotekininko ir kt.)

Bibliotekų elektroninių paslaugų portalo www.ibiblioteka.lt paslauga „Klausk bibliotekininko“ pasinaudojo 66 vartotojai (2023 m. – 35).

- **Bibliografinės užklausos.** Per metus vartotojai pateikė 2060 (2023 m. – 1887) bibliografinių užklausų, iš jų 274 pateiktos elektroninėmis priemonėmis: VB – 752, Subačiaus padalinyje – 510, kaimo padaliniuose – 798 (vidutiniškai po 53).

Lankytojų aptarnavimo skyriaus Kraštotyros erdvėje 2024 m. atsakyta į 162 užklausas (2023 m. – 277), į 9 iš jų atsakyta elektroninėmis priemonėmis. Daugiausia užklausų – kraštotyros tematikos: žymių kupiškėnų biografijos, kaimų istorijos, bažnyčių ir kitų pastatų istorijos. Dažniausi užklausų pateikėjai – Kupiškio etnografijos muziejaus, Kupiškio kultūros centro ir laikraščio „Kupiškėnų mintys“ darbuotojai.

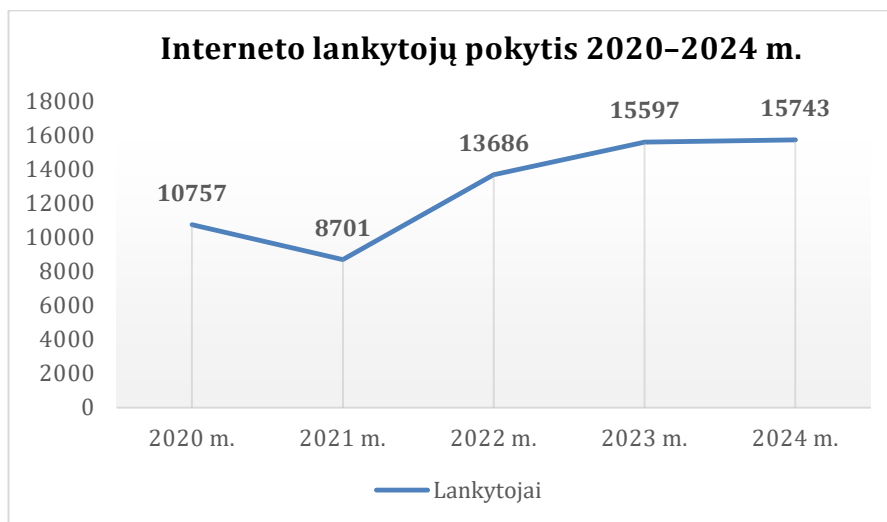
Lankytojų aptarnavimo skyriaus Knygų erdvė 2024 m. atsakė į 590 užklausų, iš kurių 75 atsakytos elektroninėmis priemonėmis.

7. Naudojimasis interneto paslaugomis

● **Unikalių interneto vartotojų skaičius per metus:** SVB – 683, VB – 340, Subačiaus miesto padalinyje – 47, kaimo padaliniuose – 296 (vidutiniškai po 20). Daugiausia VIP unikalių vartotojų Noriūnų padalinyje (80). Wi-Fi unikalūs vartotojai – 710: SVB – 355, VB – 136, kaimo padaliniuose – 219.

Unikalūs interneto vartotojai apskaitomi pagal vartotojų registracijos ir statistikos sistemos (VRSS) duomenis.

● **Apsilankymų skaičius (VIP lankytojai):** SVB – 15743 (2023 m. – 15597), VB – 4743 (-266), MP – 1800, KP – 9200 (-120), vidutiniškai po 613. Lyginant su 2023 m., interneto lankytojų skaičius SVB išaugo 0,96 %.

8. Socialinių tinklų panaudojimas

Kupiškio SVB darbuotojai administruoja 23 socialinių tinklų paskyras ar grupes, iš jų 21 „Facebook“, 1 – „Instagram“, 1 – „Youtube“. Kupiškio viešoji biblioteka – 5 „Facebook“, „Instagram“ ir „Youtube“. Siekiant didinti informacijos pasiekiamumą skaitytojams 16 padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų taip pat turi susikūrę „Facebook“ paskyras.

Eil. Nr.	Paskyros pavadinimas	Sekėjų skaičius		VB darbuotojų sukurti įrašai		Peržiūrų skaičius	
		2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
1.	Kupiškio VB FB	1784	2066	357	334	303925	347199
2.	FB „Žirniukų klubas“	192	216	24	24	2526	2437
3.	FB „Po pamokų“	200	206	43	15	8330	1375
4.	FB „Skautai Kupiškyje“	248	264	22	12	15259	6317
5.	FB „Knygiaus“	138	144	3	49	201	2437
6.	FB MP+KP	5365	6055	935	1083	85259	89772
	Iš viso FB	7927	8951	1384	1517	330241	449537
7.	VB „Instagram“	299	331	32	73	1564	4360
8.	VB „Youtube“	21	26	6	17	1390	211
	Iš viso	8247	9308	1422	1607	333195	454108

Kupiškio viešosios bibliotekos „Facebook“ paskyros <https://www.facebook.com/kupiskiovb/> sekėjų skaičius per metus išaugo 15,81 %, paskelbti 334 VB darbuotojų sukurti įrašai. Vidutiniškai 28 įrašai per mėnesį. SVB sukurtų įrašų peržiūrų skaičius išaugo 14,23 %.

Bibliotekos „Instagram“ sekėjų skaičius išaugo 10,70%, sukurtų įrašų – 128 %, o peržiūrų skaičius – 178,77 %.

Per 2024 m. socialinio tinklo „Facebook“ (visų SVB) paskyrų sekėjų skaičius išaugo 11,29 %, sukurtų įrašų skaičius – 9,60 %, peržiūrų skaičius – 36,12 %.

Padalinių „Facebook“ (16) turi 6055 sekėjus (vidutiniškai po 378). Per metus buvo paskelbti 1083 įrašai (vidutiniškai po 68), kurie peržiūrėti 89 772 kartus.

9. Virtualūs renginiai (vaizdiniai ir žodiniai)

2024 m. organizuoti 103 (2023 m. – 135, 2022 m. – 167, 2021 m. – 275) virtualūs renginiai, iš jų: 85 – vaizdiniai, 18 – žodiniai.

Lankytojų aptarnavimo skyriaus Kraštotyros erdvė parengė 10 virtualių parodų ir viktoriną.

Subačiaus MP – 10 virtualių parodų.

Kaimo padaliniai – 83 virtualius renginius: 65 – vaizdinius, 18 – žodinių (virtualios viktorinos).

• Virtualios viktorinos

Lankytojų aptarnavimo skyriaus Kraštotyros erdvės darbuotojos parengė virtualią viktoriną „Vasario 16-oji Kupiškio krašto istorijoje“, skirtą Lietuvos Valstybės atkūrimo dienai.

Padalinių darbuotojų parengtos virtualios viktorinos, kurios buvo skelbiamos padalinių „Facebook“ ir VB svetainėje: „20 metų Europos šeimoje“ (Palėvenėlė), „Šalis ta Lietuva“, „Lietuvos paukščiai“, Kupiškio krašto žodynas“, „Giminių“ serialą prisiminus“, „Unikali kupiškėnų tarmė“, „Biblioteka Europos šeimoje“, „Kur taka upa Kupa“, „Viskas apie Europą“, „Kų sokė, kėp pasokė“, „Mono tarma – mono gyvenimas“, „Kupiškio krašto kalba“, „Kupiškėnų posakiai“, „Kupiškio krašto tarmė“ (Salamiestis), „Mindaugo karūnavimo diena“ (Skapiškis), „Kalba, tauta ir laisvė“ (Virbališkiai).

10. Kitos paslaugos – kraštotyros veikla

• **Svarbiausios veiklos kryptys:** kraštotyros dokumentų fondo įvairiose laikmenose ir informacijos apie Kupiškio kraštą bei jo žmones, kultūros paveldą kaupimas, tvarkymas, saugojimas, rankraštyno tvarkymas, skaitmeninimas ir sklaida, dalyvavimas METIS analizinių įrašų kūrime, kraštotyros darbų rengimas, leidinių ruošimas ir leidyba, virtualių parodų ir kitos kraštotyros informacijos viešosios bibliotekos svetainei www.kupiskiovb.lt rengimas, kraštotyros renginių organizavimas. 2024 m. parengta „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos renginių kronika – 2024 m.“, padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai rengė metines bibliotekų veiklos kronikas. Parengta ir išleista knyga „Jurgis Bukėnas. Atsiminimai iš Kupiškio krašto“ (sud. Jolita Pipynienė).

VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKiant TOBULINTI PASLAUGAS

1. Lietuvos kultūros tarybai (LKT) parengti projektai

Per 2024 m. VB darbuotojai paruošė ir Lietuvos kultūros tarybai pateikė 4 projektų paraiškas.

Direktoriaus pavaduotoja kultūrai Skaistė Bakanienė programai „Atminties institucijos: Atminties institucijų veikla“ (2024-2) parengė projektą „Pasakojimai iš mano tėvo namų – Kupiškis“. Projektas finansavimo negavo.

Metodininkė Jolanta Vosylienė programai „Atminties institucijos: Atminties institucijų veikla“ (2025-1) parengė projektą „Karališkasis Kupiškio kalendorius“. Projektas įvertintas 77,80 balo, paskirtas 8000 Eur dalinis LKT finansavimas. Projekto veiklos bus vykdomos 2025 metais.

Metodininkė Jolanta Vosylienė programai „Tolygi kultūrinė raida: prioritetas Panevėžio kultūrinė tapatybė“ (2025-3) parengė projektą „Kupiškio kareivinėms – 90“. Projektas įvertintas 77,43 balo, paskirtas 6000 Eur dalinis LKT finansavimas. Projektas bus įgyvendinamas 2025 m.

Bibliotekininkė Giedrė Papučkaitė programai „Tolygi kultūrinė raida: prioritetas Panevėžio apskrities kultūros ir meno plėtra“ (2025-3) parengė projektą „Kupishok štetlas“. Projektas įvertintas 69,38 balo, paskirtas 2500 Eur finansavimas. Bus vykdomas 2025 m.

1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai

• „*Industrinis peizažas*“ (vadovės I. Žurauskienė ir N. Paukštienė)

Projektą Regioninė kultūros taryba įvertino 61,01 balo. Projekto biudžetas 2080 Eur: LKT skyrė 1600 Eur, Kupiškio rajono savivaldybė – 480 Eur.

Birželio 17–21 d. vyko projekto „Industrinis peizažas“ veiklos. Dailininkų kūrybinė rezidencija buvo įsikūrusi AB „Dastros medis“ patalpose, kurias meninei veiklai suteikė šios bendrovės savininkas Darius Storpirstis. Rezidencijoje dalyvauti buvo pakviesti panevėžiečiai menininkai: Fausta Diržytė, Jolita Puleikytė, Ričardas Peleckas, Paulius Vepštas, Artūras Stančikas ir kupiškėnai moksleiviai: Emilė Griciūtė, Atėnė Kiaulėnaitė, Nojus Pajarskas, Livija Zabelaitė ir Justas Merkys.

Per tris dienas atlikti kūrybiniai darbai pristatyti birželio 21 d.: Faustos Diržytės paveikslų ciklas, įkvėptas šalia geležinkelio aptiktos malkų rietuvės, menine forma atskleidė materijos laikinumą, Jolitos Puleikytės flomasteriais atliktuose darbuose atsispindėjo asociatyvi praeities ir dabarties pėdsakų dialogo forma – plyta, pagrindinis kažkada buvusios Kupiškio plytų gamyklos gaminy, jungęs čia dirbusių žmonių likimus.

Fotografas Paulius Vepšto analoginės fotografijos technika atlikti darbai užfiksavo praėjusio laiko pėdsakus, gamybinių patalpų atšiaurumą. Tapytojas Artūras Stančikas savo tapybos drobėse subtilaus kolorito pagalba išanalizavo industrinės aplinkos elementus – metalines talpas, geležinkelio vagonus, rasdamas sėkmingiausią kompozicinį sprendimą ir t. t. Jauniesiems rezidencijos dalyviams buvo puiki galimybė pabendrauti su profesionaliais menininkais.

• „*Jurgis Bukėnas. Atsiminimai iš Kupiškio krašto*“ (vadovė J. Pipynienė)

Projektą Regioninė kultūros taryba įvertino 72,75 balo. Projekto biudžetas 3250 Eur: LKT skyrė 2500 Eur, Kupiškio rajono savivaldybė – 750 Eur.

Įgyvendinant projektą, kraštiečio visuomenininko, publicisto, leidėjo Jurgio Bukėno dienoraščių pagrindu, parengta 240 psl. apimties knyga Jurgis Bukėnas „Atsiminimai iš Kupiškio krašto 1913–1916“, kurioje pateikiama 721 pozicija tarmiškų žodžių, dienoraščių pavardžių trumpinimų ir kitų paaiškinimų. Sukurtas 29 min. filmas „Šviesuolis iš Bukonių“ su Jurgio Bukėno gyvenimo ir veiklos epizodais, parengta edukacija „Jurgio Bukėno susitikimai“ ir dokumentų paroda.

Lapkričio 28 d. Kupiškio viešojoje bibliotekoje vyko projekto baigiamasis renginys. Jo metu pristatyta išleista knyga (sudarytoja Jolita Pipynienė). Kupiškio kultūros centro folkloro ansamblis „Kupkėmis“, vadovaujamas Almos Pustovaitienės, atliko specialiai renginiui parengtą Jurgio Bukėno įdainuotų dainų programą. Rengtos projektui skirtos edukacijos, vaizdinės ir virtualios parodos.

2. Geros valios fondui parengtas projektas

Direktoriaus pavaduotoja kultūrai Skaistė Bakanienė Geros valios fondui pateikė projekto „Pasakojimai iš mano tėvo namų“ paraišką. Gautas 6000 Eur dalinis finansavimas. Veiklos bus įgyvendinamos 2025 metais.

3. Kupiškio rajono savivaldybės programų projektai

• „*Jaunojo meškeriojo pradžiamokslis*“ (vadovas Minijus Pučėta)

Paraiška teikta Vaikų ir jaunimo socializacijos projektų konkursui ir gavo 573 Eur finansavimą. Projekto tikslas – sudominti vaikus nauju, prasmingu ir aktyviu laisvalaikio praleidimo būdu, taip prisidedant prie vaikų ir jaunimo užimtumo atostogų metu.

Stovykla vykusį liepos mėn. prasidėjo teoriniais užsiėmimais – mokiniai susipažino su Kupiškio krašto vandens telkiniuose sutinkama ichtiofauna, sužinojo kokie yra dabartiniai modernūs meškeriojimo būdai, prisiminė senovines meškeriojimo priemones. Stovyklos dalyviai tris dienas meškeriojo Kupiškio mariose, sugavo nemažai karpinių šeimos žuvų (kuojų, raudžių, plakių, karšiukų, pūgžlių).

Stovyklos svečias kupiškėnas, azartiškas meškeriotojas Andrius Adomavičius, papasakojo apie lydekų gaudymą, pristatė naujausias spinningų ir ričių iš Japonijos gamybos tendencijas. Stovyklautojai aplankė ežeringą Molėtų kraštą, Mindūnų apžvalgos bokštą, susipažino su Molėtų Ežerų žvejybos muziejumi ir jame esančiais eksponatais: senoviniais, etnografiniais, dar mūsų prosenelių sodžiuose naudotais žvejybos įtaisais. Didelį įspūdį mokiniams paliko interaktyvus kambarys, kuriame apie save „pasakojo“ visos Lietuvoje gyvenančios gėlavandenės žuvys. Jaunieji meškeriotojai spėjo pažuvauti Baltųjų Lakajų vandenyse, tuo pačiu užtvirtindami stovyklavimo metu įgytas žinias.

• **„Sparnuota vasara“** (vadovė Skaistė Bakanienė)

Paraiška teikta Tautinio ir pilietinio ugdymo projektų konkursui ir gavo 400 Eur finansavimą. Projekto tikslas – skatinti domėjimąsi savo miesto bei kaimyninių rajonų aviacine technika, skrydžio procedūromis, aviacijos istorija.

Rugpjūčio mėn. vykusios stovyklos metu vaikai gilinosi į savo miesto ir kaimyninių rajonų aviacijos techniką bei aviacijos istoriją. Aplankė Biržų aeroklubą bei vaikų sklandymo mokyklą, Kupiškio aeroklubą įsikūrusį Rudikų kaime, seniausią Lietuvoje Panevėžio aeroklubą. Dalyvavo kūrybinėje edukacijoje „Keramikinis paukštis“ (iš šamoto molio

gamino paukščius) Panevėžio miesto dailės galerijoje. Paskutiniąją dieną dalyvavo edukaciniame užsiėmime „Pasigamink lėktuvėlį“, kurį vedė muziejininkė Žygimantė James bei apsilankė Kupiškio etnografijos muziejuje.

• **„Per senovės žilą srovę pinam dabartį ateinančioms kartoms“** (vadovė Virginija Vanagienė, Antašavos padalinys)

Paraiška teikta Tautinio ir pilietinio ugdymo projektų konkursui, gautas 500 Eur finansavimas. Projekto tikslas – ugdyti tautinę pilietinę vaikų savimone, mokyti gerbti ir pažinti tautos istoriją bei patiems tobulinti pažinimo kompetenciją. Projekto veiklos vyko liepos 22–26 d, kuriose dalyvavo 18 vaikų (7–14 m. amžiaus). Iš jų 10 vaikų iš socialiai jautrių šeimų.

Stovyklautojai pažino Antašavą ir jos lankytinus objektus, vyko į Adomo Petrausko muziejų Uoginių kaime ir dalyvavo edukacijoje „Išsikepk žydišką skanėstą“, aplankė Veronikos Šleivyčės paveikslų galeriją Viktoriškių kaime. Pėsčiomis žygiavo prie paminklo „Lietuvai“ Stuburų kaime, paskui į Astravų

kaimą Aldonos ir Gedimino Laužikų sodybą, kur buvo kalbama apie šios šeimos patirtus išgyvenimus, kovojant už Lietuvos nepriklausomybę. Paskutinė diena buvo skirta ekskursijai į Pasvalio krašto muziejų, čia vaikų laukė įdomus edukacinis užsiėmimas „Tas sijonų margumas ir blynų gardumas“.

4. Partneriai kitų bibliotekų ir organizacijų projektuose

• „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje XV“

Kupiškio viešoji biblioteka yra tęstinio Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto partnerė. Jo metu regiono gyventojai supažindinami su iškiliomis, Valstybės kultūros ir meno premijomis (nacionalinė ir vyriausybės) apdovanotomis asmenybėmis, kitais iškiliais menininkais bei jų kūryba.

2024 m. Kupiškio viešosios bibliotekos lankytojams panevėžiečiai padovanojo susitikimą su poetu, prozininku, eseistu, Nacionalinės premijos laureatu Rimvydu Stankevičiumi, kuris pristatė poezijos rinkinį „Įsitvėrimai“ bei susitikimą su kino režisieriumi ir scenaristu Titu Lauciumi, vyko jo trumpametražio filmo „Šeima“ (2019) peržiūra.

VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

1. Leidiniai

• **Knygos.** 2024 m. parengtas leidinys „Jurgis Bukėnas. Atsiminimai iš Kupiškio krašto“, skirtas unikalios asmenybės – Jurgio Bukėno (1890–1977) rankraštinio palikimo aktualizavimui (parengė bibliografė Jolita Pipynienė). Tai LKT (TKR) ir Kupiškio rajono savivaldybės finansuoto projekto rezultatas.

• **Lankstinukai, skrajutės.** Du kartus per mėnesį rengiamas naujienlaiškis „Kupiškio viešosios bibliotekos tradicinės ir virtualios paslaugos“ (13) buvo leidžiamas iki rugpjūčio mėn., kuris skelbiamas VB interneto svetainėje ir „Facebook“ paskyroje, siunčiamas el. paštu. Nuo rugsėjo mėn. rengiamas nereguliarus naujienlaiškis, atspindintis tik didesnius viešosios bibliotekos renginius.

• **Kalendoriai:** „Kupiškio kalendorius 2025 metams. Jubiliejai, datos“ (sudarė J. Pipynienė) ir „2025 metų kalendorius: jubiliejai, šventės, atmintinos dienos, datos“ (sudarė N. Galvanauskienė). Išleistas 2025 m. sieninis kalendorius su viešosios bibliotekos pastato ir vidaus nuotraukomis.

• Skelbimai, kvietimai ir kitos sklaidos priemonės

Skelbimai apie būsimus renginius buvo skelbiami bibliotekos svetainėje, VB „Facebook“ <https://www.facebook.com/kupiskiovb> ir padalinių „Facebook“, bibliotekos „Instagram“, rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“ ir interneto svetainėje <http://kmintys.lt>, kvietimai išsiunčiami įstaigoms ir asmenims elektroniniu paštu, skelbimai iškabinami bibliotekoje ir prie bibliotekos esančiame lauko stende, miesto skelbimų lentoje. Informacija apie renginius skelbiama televizijos „Kupiškėnų studija“ laidose. Skelbimai siunčiami kitoms rajono įstaigoms.

Bibliotekų atributikos panaudojimas. Pagamintas sieninis kalendorius 2025 metams su viešosios bibliotekos pastato ir vidaus erdvių vaizdais.

• **Bibliotekininkų pagalba ruošiant įvairius leidinius, rašant straipsnius.** Istorijos ir kultūros almanachui „Kupiškis 2024“ (vyr. redaktorius ir sudarytojas dailėtyrininkas, žurnalistas V. Jankauskas) J. Pipynienė parengė „Kupiškio kalendorius 2025 metams. Jubiliejai, datos“.

2. Bibliotekos viešinimas

2.1. Straipsniai ir informacija žiniasklaidoje, kituose leidiniuose, internete

2024 m. tradicinėje periodinėje spaudoje, kraštotyros leidiniuose, interneto svetainėse ir kitose žiniasklaidos priemonėse buvo paskelbti 278 straipsniai, kitų autorių publikacijos, reportažai ir

informacijos apie Kupiškio rajono viešąsias bibliotekas. 213 straipsnių/informacijų autoriai yra bibliotekų darbuotojai. Daugiausia jų parengė: D. Miknevičienė (50), A. Bukienė (21).

Iš viso straipsnių, publikacijų, informacijų, vaizdo siužetų apie rajono bibliotekas 2024 m. – 278 (2023 m. – 283)										
Tradicinė periodinė spauda 52 (51)				Almanachui Kupiškis (bibliotekininkų)	Informacija internete 202 (193)				Televizija, radijas 23 (36)	
Parašyta bibliotekininkų 10 (6)		Parašyta ne bibliotekos darbuotojų 42 (45)			Bibliotekininkų 202 (189)		Ne bibliotekininkų 0 (4)		Respublikinės, TV, radijas	TV „Kupiškėnų studija“
Respubl. spauda	Rajono spauda	Respubl. spauda	Rajono spauda		VB svetainė	Kitos svetainės	VB svetainė	Kitos svetainės		
1 (1)	9 (5)	1 (9)	41 (36)	1 (3)	202 (188)	0 (1)	0 (0)	0 (4)	1 (1)	22 (35)

2.2. Tradicinė spauda

• **Bibliotekų darbuotojai** įvairiems periodinės spaudos ir kraštotyros leidiniams paruošė 10 straipsnių: rajono laikraščiui „Kupiškėnų mintys“ – 9, žurnalui „Tarp knygų“ – 1 publikacija.

• **Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai.** Apie rajono viešąsias bibliotekas ir jų veiklą buvo parašytos 42 įvairaus pobūdžio žurnalistų ir kitų asmenų publikacijos (2023 m. – 45), iš jų rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“ – 41. Apie bibliotekų veiklas daugiausia rašė „Kupiškėnų minčių“ žurnalistės B. Aleknienė-Andrijauskė (26 straipsniai) ir J. Banionienė (14 straipsnių).

Straipsniai nuskenuoti ir paskelbti VB svetainės rubrikoje „Mes spaudos puslapiuose“.

2.3. Televizija ir radijas

• **VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centras „Kupiškėnų studija“** kas savaitę rengia valandos trukmės informacinę-apžvalginę laidą „Savaitė“, kurią galima žiūrėti internete www.kupiskis.lt/, nuoroda „Kupiškėnų studija“ „Youtube“ kanalu. „Savaitėje“ per ataskaitinius metus parodyti 22 reportažai apie viešosios bibliotekos ir padalinių renginius, kitas veiklas ir iniciatyvas.

Televizijos INFO TV kanalas laidoje „Brydės. Lietuvos dvarai“ spalio mėn. buvo parodytas reportažas, kuriame Antašavos bibliotekos darbuotoja Virginija Vanagienė pasakojo apie Antašavos dvarą.

2.4. Internetas

• **Kupiškio VB svetainėje www.kupiskiovb.lt** buvo paskelbti 202 straipsniai (2023 m. – 189). VB darbuotojų – 74, padalinių – 128. Straipsnius rašė 11 viešosios bibliotekos ir 9 padalinių darbuotojai.

3. Kitos bibliotekos įvaizdžio kūrimo priemonės

Bibliotekų renginiai ir kiti svarbūs įvykiai fotografuojami, nuotraukos archyvuojamos, aprašomos, įrašomos į elektronines laikmenas. Svarbesni renginiai filmuojami, įrašai skelbiami „Youtube“, kaupiamas vaizdo įrašų archyvas.

Kiekvieną mėnesį sudaroma VB ir padalinių mėnesio renginių (veiklos) programa, kuri paskelbiama bibliotekos tinklapyje, taip pat persiunčiama savivaldybei. Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto skyrius sudaro bendrą kultūros ir švietimo įstaigų mėnesio veiklos programą, kurioje pateikiama informacija ir apie viešosios bibliotekos, padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų žodinius ir virtualius renginius, kūrybinių darbų ir spaudinių parodas, kitas iniciatyvas.

Reprezentacijai skirtas sieninis kalendorius „Kupiškio viešoji biblioteka 2025“ su bibliotekos pastato nuotraukomis, bloknatai, įvairių spalvų maišeliai su Kupiškio VB logotipu.

4. Atstovavimas ir partnerystė

4.1. Bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis

Kupiškio viešoji biblioteka aktyviai bendradarbiauja su visomis Kupiškio miesto ugdymo įstaigomis: Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, Povilo Matulionio progimnazija, mokykla „Varpelis“, Kupiškio meno mokykla, vaikų l/d „Saulutė“ ir „Obelėlė“. Veiklos sritys įvairios: informacijos teikimas, informacinių gebėjimų ugdymas, skaitymo skatinimas, renginių organizavimas, dalyvavimas projektuose.

Graži partnerystė sieja su Kupiškio etnografijos muziejumi ir Kupiškio kultūros centru, Kupiškio turizmo ir verslo informacijos centru, Kupiškio jaunimo centru, laikraščiu „Kupiškėnų mintys“, VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centru „Kupiškėnų studija“, Kupiškio policijos komisariatu, Kupiškio rajono švietimo pagalbos tarnyba, Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejumi, Vytauto Didžiojo karo muziejumi.

Bendradarbiaujama su Kupiškio rajono literatų klubu „Lėvens balsai“, Kupiškio Trečiojo amžiaus universitetu. Biblioteka draugauja ir su Vilniaus kupiškėnų klubu, Lietuvos rašytojų sąjunga.

Gražus bendradarbiavimas sieja su Panevėžio regiono viešosiomis bibliotekomis, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešąja biblioteka.

2024 m. užsimezgė naujos bendradarbiavimo partnerystės su Panevėžio kūrybiškumo centru „Pragiedruliai“, Panevėžio Vytauto Mikalausko menų gimnazija, Šiaulių regioninio valstybės archyvo Panevėžio filialu, Jekabpilio (Latvija) miesto biblioteka.

Padaliniai bendradarbiauja su mokyklomis, daugiafunkciais centrais, Kupiškio kultūros centro padaliniais, seniūnijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, ūkininkų draugija „Sodžius“, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos Kupiškio skyriumi „Gubojas“, kaimo bendruomenėmis, Kupiškio socialinės globos namais. Graži draugystė sieja Virbališkių SAP su Rokiškio r. Martynonių biblioteka ir Lailūnų kaimo bendruomene, Lukonių SAP – su Panevėžio r. Geležių biblioteka, Subačiaus MP – su Subačiaus senelių namais, Šepetos KP – su Kupiškio socialinės globos namais.

4.2. Bibliotekų globėjai, bičiuliai, savanoriai

● **Globėjai.** Nuo 2016 m. Kupiškio viešosios bibliotekos globėjas – žurnalistas, keliautojas, šaulys, knygų autorius Vytautas Radzevičius. VB Lankytojų aptarnavimo skyriaus Knygų erdvėje yra globėjo knygų lentyna su V. Radzevičiaus dovanotomis knygomis.

Subačiaus miesto padalinys turi du globėjus – profesorių, habilituotą fizinių mokslų dr. Romualdą Karaziją ir Ustronės knygnešių muziejuje (Panevėžio r.) dirbantį Audrių Daukšą, Šimonių padalinys – rašytoją Renatą Šerelytę, Palėvenės SAP – Danutę Ribokienę, Noriūnų padalinys – aktyvią visuomenininkę Aldoną Ramanauskienę, Lukonių SAP – literatę Birutę Jasinskienę.

● **Bičiuliai.** Kupiškio viešoji biblioteka turi daug bičiulių kupiškėnų ir mūsų kraštui prijaučiančių žmonių. Palaikomi ryšiai su prof. Genovaite Dručkute, dr. Aldona Vasiliauskiene, dailėtyrininku Vidmantu Jankausku, pasaulio ir olimpinio čempionu Virgilijumi Alekna, rašytojais Renata Šerelyte, Audrone Urbonaite, Justinu Žilinsku, Viliumi Baltrėnu ir Jurgiu Usinavičiumi, skulptoriumi Henriku Orakausku, Dalia Grybauskaite, Egle Kuckaite, Birute Sarapiene, kunigu Justu Jasėnu, dailininku Remigijumi Gatavecku, kraštotyrininku Alvydu Totoriu, filologe Danguole Gudiene, humanitarinių mokslų daktare Vida Žilinskiene, miškininku Vidmantu Markevičiumi ir kt.

Subačiaus MP tęsia draugystę su kalbininko prof. Prano Skardžiaus sūnėnu, Lietuvos kariuomenės savanorių draugijos pirmininku Dainiumi Gudeliu ir dukterėčia Irena Žaliene, su žurnalistu Antanu Kubiliumi, habilituotu fizinių mokslų dr. prof. Romualdu Karazija. Alizavos KP palaiko ryšius su chorvedžiu, docentu Pranu Jankausku ir jo dukterėčia teatrologe Kornelija Jankauskaite, Antašavos KP – su buvusia mokytoja kolekcininke Janina Lauciuviene ir biofiziku, medicinos mokslų daktaru Armundu Baginsku, Lukonių SAP – su miškininku prof. Stasiu Karazija, Skapiškio KP – su dr. Aldona Vasiliauskiene, Šimonių KP – su rašytoja Renata Šerelyte.

● **Bibliotekos taryba.** Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tarybą (patvirtinta 2023 m. rugsėjo 7 d. direktoriaus įsakymu Nr. IV-91) sudaro: Kupiškio rajono savivaldybės viešosios

bibliotekos Skapiškio padalinio bibliotekininkė (pirmininkas), Juratė Motiejūnienė – Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėja (sekretorė), Tarybos nariai: Eglė Blaževičienė – Kupiškio rajono savivaldybės tarybos narė, Jūra Sigutė Jurėnienė – Kupiškio etnografijos muziejaus direktorė, Vytis Zavackas – Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vyriausiasis specialistas.

4.3. Narystė kitose organizacijose

Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) Kupiškio skyrius jungia 16 narių. Nuo 2017 m. draugijos pirmininkė – Jolanta Vosylienė. Draugijos nariai – bibliotekininkai – aktyviai vykdančios įvairias bibliotekines veiklas.

Kupiškio viešoji biblioteka yra Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos narė. Bibliotekos direktorius Algirdas Venckus yra Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos narys. Subačiaus MP bibliotekininkė Audronė Bukienė – Subačiaus seniūnaitė.

VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

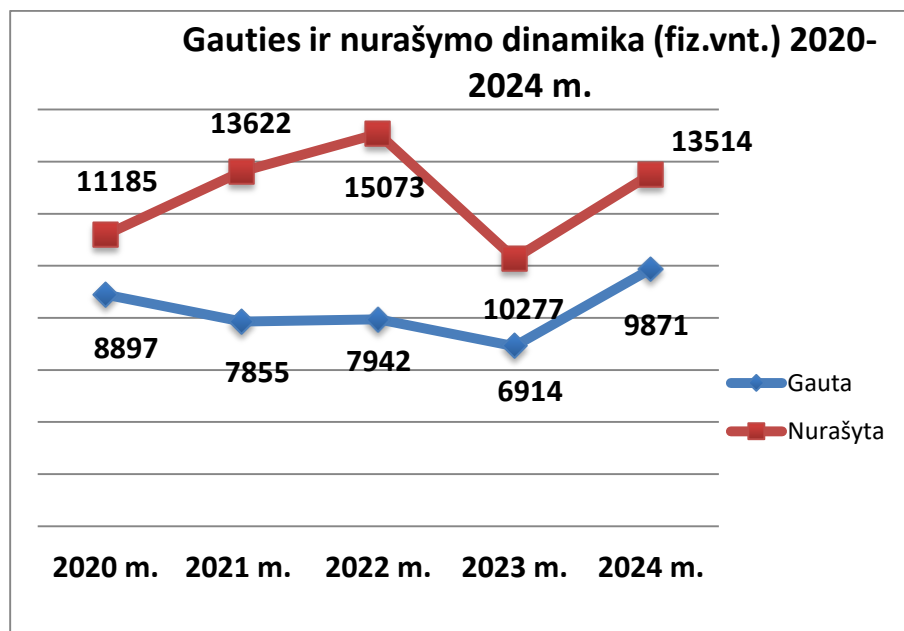
1. Fondo formavimo politika

Bibliotekų fondų finansavimui 2024 m. papildomų lėšų negauta. Lėšos dokumentams įsigyti vis dar nepakankamos visapusiškam fondo komplektavimui, nes spaudinių kasmet išleidžiama labai daug ir jie vis brangesni. Didelis dėmesys buvo skiriamas susidėvėjusios ir aktualumą praradusios literatūros nurašymui.

2. Fondo apimtis

Iš viso SVB fonduose 2024 m. gruodžio 31 d. buvo 178 544 fiz. vnt. ir 44634 pav. dokumentų.

	Dokumentų fondas						Inventorintų dokumentų fondo prieaugis/ kritimas (nuo viso fondo)		
	2024-12-31			2023-12-31					
	Iš viso		Inventorintų dokumentų	Iš viso		Inventorintų dokumentų			
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	fiz.vnt.	2024 m. %	2023 m. %
SVB	178544	44634	167955	182187	43694	170217	-3643	-2	-1,7
VB	49212	37414	46675	48731	36812	46193	+481	+1	-2,0
MP	14875	13629	14306	14964	13504	14389	-89	-0,6	-0,7
KP	114457	8124	106974	118492	7997	109635	-4035	-3,5	-1,7

SVB dokumentų fondai per metus sumažėjo 3643 fiz. vnt. arba 2,0 % (2023 m. – 1,7 %):

Viešojoje bibliotekoje didžiausias dokumentų fondas Abonemente – 23942 fiz. vnt., 22866 pav.

Kaimo padaliniuose didžiausias dokumentų fondas Noriūnų KP – 11345 fiz. vnt. (2023 m. – Rudilių SAP – 11630 fiz. vnt.), mažiausias Laičiuose – 3399 fiz. vnt. Vidutinis KP dokumentų fondo dydis – 7630 fiz. vnt. (2023 m. – 7899 fiz. vnt.).

Dokumentų pavadinimų skaičius kaimo padaliniuose nurodomas šiuo metu daugiausiai pavadinimų turinčio Adomynės padalinio dokumentų fondo – 8124 pav. Mažiausiai pavadinimų dokumentų yra Laičių SAP – 2808 pav.

• *Grožinės ir šakinės literatūros santykis*

	Grožinė literatūra				Šakinė literatūra			
	be periodikos		su periodika		be periodikos		su periodika	
	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
SVB	100600	56,0	115820	65,0	50005	28,0	62724	35,0
VB	20420	41,0	25538	52,0	19754	40,0	23674	48,0
MP	12418	83,0	13278	89,0	911	6,0	1597	10,0
KP	67762	59,0	77004	67,0	29340	26,0	37453	33,0

• *SVB fondo sudėtis pagal dokumentų rūšis (laikmenas):*

- knygos: 163519 fiz. vnt. arba 92,0 % viso fondo (2023 m. – 165844 fiz. vnt.), 42983 pav. (2023 m. – 42067 pav.). SVB fonduose knygų skaičius sumažėjo 2325 fiz. vnt.

- periodiniai leidiniai: 11761 fiz. vnt. arba 6,6 % (2023 m. – 13140 fiz. vnt., arba 7,2 %).

Iš jų:

➤ 11379 fiz. vnt. žurnalų ir 382 fiz. vnt. laikraščių metinių komplektų;
➤ iš jų 85 metiniai komplektai (4 pav.) laikraščių yra nuolatinio saugojimo inventorinti dokumentai. Tai rajono laikraščiai „Kupiškėnų mintys“, „Kupiškio žinios“ (nebeleidžiamas), „Atgaiva“ (nebeleidžiamas), „Komunizmo keliu“ (nebeleidžiamas), laikraščio „Stalino keliu“ komplektai nuo 1946 m. iki 1960 m. Visi minėtų leidinių komplektai saugomi Kraštotyros ir edukacijos skyriuje.

➤ VB fonduose periodinių leidinių – 3660 fiz. vnt. arba 7,4 % (2023 m. – 3660 fiz. vnt. arba 7,5 %).
➤ Subačiaus miesto padalinyje – 565 fiz. vnt. arba 3,8 % (2023 m. – 571 fiz. vnt. arba 3,8 %).
➤ Kaimo padaliniuose – 7536 fiz. vnt. arba 6,6 % (2023 m. – 8909 fiz. vnt. arba 7,5 %).
- kiti dokumentai (garsiniai regimieji, rankraščiai ir kt. dokumentai): 3264 fiz. vnt. ir sudaro tik 1,8 % (2023 m. – 3203 fiz. vnt. arba 1,7 %).

Dokumentų sudėtis SVB fonduose: knygos sudaro 92,0 %, kiti dokumentai – 8,0 %.

• *Aprūpinimas dokumentais:*

➤ vienam rajono gyventojui tenka – 11,3 (2023 m. – 11,4) dokumentų: VB – 7,0 (2023 m. – 6,8); MP – 11,4 (2023 m. – 11,2); kaime – 15,4 (2023 m. – 15,6);
➤ vienam rajono gyventojui tenka – 0,62 (2023 m. – 0,43) naujai gauto dokumento: VB – 0,69 (2023 m. – 0,25); MP – 0,37 (2023 m. – 0,37); KP – 0,61 (2023 m. – 0,62);
➤ vienam bibliotekų vartotojui tenka – 43 (2023 m. – 43) dokumentai: VB – 28,5 (2023 m. – 31,4); MP – 29,2 (2023 m. – 30,6); KP – 59,6 (2023 m. – 52,8);
➤ vienam vartotojui rajone tenka – 2,4 (2023 m. – 1,6) naujai gauto dokumento: VB – 2,8 (2023 m. – 1,1); MP – 0,95 (2023 m. – 1,0); KP – 2,3 (2023 m. – 2,1).

Pastaba. Naujai gautų dokumentų tenkančių vienam gyventojui VB ir rajone rodikliai šoktelėjo, nes buvo atliktas Juozo Kėdainio dokumentų fondo perdavimas iš Skaityklos į Kraštotyros ir edukacijos skyrių.

3. Dokumentų įsigijimas

	Gauta iš viso:				Grožinės literatūros 2024 m.	Šakinės literatūros 2024 m.
	2024 m.		2023 m.			
	fiz.vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	fiz. vnt.
SVB	9871	4319	6914	1264	3966	5905
VB	4865	3824	1755	1217	1579	3286
MP	483	279	493	299	204	279
KP	4523	322	4666	308	2183	2340

Pastaba: KP gautų dokumentų pavadinimų skaičius nurodomas daugiausia pavadinimų gavusio padalinio.

Daugiausiai dokumentų KP (fiz. vnt.) gavo: Šimonių KP – 482 fiz. vnt.

Daugiausiai pavadinimų gavo Skapiškio KP – 322 pav.

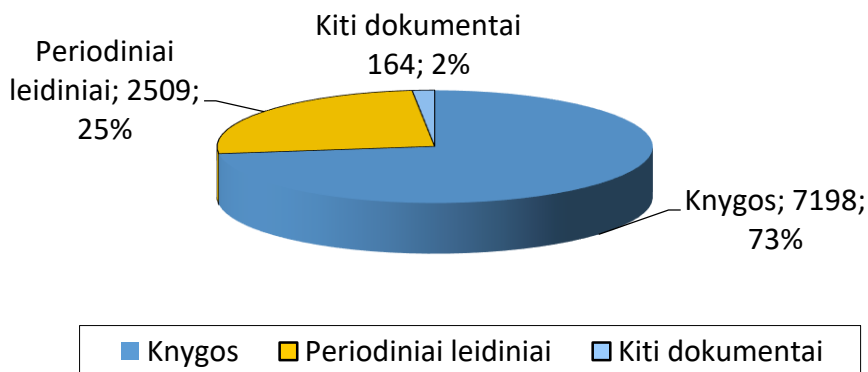
Mažiausiai dokumentų gavo Šepetos KP – 156 fiz. vnt.

Mažiausiai dokumentų pavadinimų gavo Šepetos KP – 76 pav.

VB skyriuose daugiausiai fizinių vienetų ir pavadinimų gavo Kraštotyros ir edukacijos skyrius – 2966 fiz. vnt. ir 2766 naujus pavadinimus. Iš jų 2853 fiz.vnt. ir 2766 pav. buvo gauti perdavimo metu iš Skaityklos (perduotas Juozo Kėdainio dokumentų fondas). Naujų dokumentų nupirkti ar padovanota buvo tik 113 fiz.vnt.

Inventorintų dokumentų per metus įsigyta (paskaičiuota su perdavimu iš skyriaus į skyrių): SVB – 7364 fiz. vnt. ir 4302 pav. arba 75,0 % (2023 m. – 3630 fiz. vnt. ir 1246 pav. arba 53 %) metų gauties, VB – 4347 fiz. vnt. ir 3824 pav. arba 89,0 % (2023 m. – 1269 fiz. vnt. ir 1216 pav. arba 72 %) metų gauties, MP – 305 fiz. vnt. ir 279 pav. arba 63,0 % (2023 m. – 306 fiz. vnt. ir 299 pav. arba 62 %) metų gauties, KP – 2712 fiz. vnt. arba 60,0 % (2023 m. – 2055 fiz. vnt. arba 44 %) metų gauties.

GAUTIS PAGAL DOKUMENTŲ RŪŠIS (fiz.vnt.)

• Komplektavimo šaltiniai (inventorintų dokumentų):

Eil. Nr.	Komplektavimo šaltinis	Gauta dokumentų			Suma Eur. 2024 m.
		2023 m. (fiz. vnt.)	2024 m.		
			fiz. vnt.	proc.	
1	2	3	4	5	6
1.	Pirkimas:				
1.1.	Už LR Valstybės biudžeto lėšas (iš viso):	1707	1726	23,4	20784,00
	- UAB „Alma littera sprendimai“	668	693		8464,84
	- UAB „Patogu pirkti“	55	88		1153,35

	- UAB „Baltų lankų leidyba“	83	139		1683,66
	- UAB „Nieko rimto“	88	46		370,74
	- UAB „Tyto alba“	116	149		1828,10
	- UAB „Jotema“	141	135		1344,91
	- UAB „BALTO leidybos namai“	87	20		309,45
	- Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	41	87		1144,90
	- K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“	71	53		662,94
	- Įvairūs tiekėjai	127	72		823,62
	- VŠĮ „Terra Publica“	38	49		508,50
	- UAB „Medipresa“	57	-		-
	- UAB „Sofoklis“	63	36		431,82
	- UAB „Lectio divina“	51	23		275,77
	- UAB „Vagos prekyba“	18	36		531,41
	- UAB „Humanitas“	3	-		-
	- UAB „BALTO trader“	-	42		598,52
	- UAB „Kitos knygos“	-	18		224,01
	- VŠĮ „Aukso žuvis“	-	12		130,80
	- VŠĮ „Gelmės“	-	15		150,18
	- Lietuvos nac. M. Mažvydo b-ka	-	11		106,48
	- Kiti privatūs asmenys	-	2		40,00
1.2	Neformalus vaikų švietimas	-	7	0	90,11
	Valstybės biudžeto lėšos (VB)	-	7		90,11
1.3.	Už savivaldybės lėšas (iš viso):	1	1	0	73,00
	- Prenumerata	1	1		73,00
2.	Kultūros rėmimo fondo lėšomis gauti leidiniai (Leidėjai)	137	107	1,5	1126,99
3.	Gauta iš įvairių šaltinių (iš viso:)	269	204	2,8	1757,25
3.1	- Savivaldybė (SVB)	20	114		931,96
3.2	- Lietuvos nac. M. Mažvydo b-ka	134	-		-
3.3	- Panevėžio G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka	23	3		20,01
3.4	- Įvairūs kiti šaltiniai	82	61		699,78
3.5	- Paimta iš skaitytojų vietoj pamestų	10	26		105,50
4.	Parama (iš viso):	-	340	4,6	384,74
4.1	Labdaros paramos fondas „Švieskime vaikus“	-	355		374,09
4.2	MB „Misteris Pinkmanas“	-	5		10,65
5.	Dovanos (iš viso):	1290	1827	24,8	11224,80
5.1.	Fizinių asmenų donanos	952	1614		9504,70
5.2.	Juridinių asmenų donanos:	338	213		1720,10
6.	Akcija „Knygų Kalėdos“	236	313	4,2	2020,80
6.1	- Skaitytojai	219	274		1537,80
6.2	- Kiti privatūs asmenys	15	32		383,00
6.3	- Įvairūs tiekėjai	2	7		100,00
7.	Perdavimas	-	2853	38,7	9306,45
Iš viso: (1+2+3+4+5+6+7)		3640	7378	100%	46768,14

Pastaba: Lentelėje pateikiami duomenys pagal bendrąją dokumentų fondų apskaitos knygą, bet nenurodomi periodiniai leidiniai (tai neinventorinti dokumentai) ir jų prenumeratai išleistos savivaldybės skirtos lėšos, nes jos neįtraukiamos į bendrąją dokumentų fondų apskaitą.

Pirkimas. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos dokumentams įsigyti ir valstybės biudžeto dotacija skiriama savivaldybės biudžetui, savivaldybės viešajai bibliotekai knygoms ir kitiems dokumentams įsigyti. 2024 m. už gautas lėšas 20 784,00 Eur (2023 m. – 19 316,00 Eur) įsigyta 1726 fiz.vnt. 885 pav. įvairių dokumentų, daugiausia knygų. Valstybės paskirtos lėšos 7,6 % buvo didesnės nei praėjusiais metais, o dokumentų nupirkta tik 1,1 % daugiau, nes leidiniai kasmet brangsta. Nupirkta 205 pav. naujų leidinių vaikams ir 680 pav. – suaugusiems.

Iš savivaldybės. Savivaldybė biudžeto lėšomis remia kraštotyros leidinių leidybą. Dalį išleistų dokumentų perduoda viešajai bibliotekai. 2024 m. iš savivaldybės balanso buvo perduoti 65 fiz. vnt. leidinių: almanachai „Kupiškis: kultūra ir istorija“ (2022 m. ir 2023 m.) ir „Domininkonų palikimas Palėvenėje ir Skapiškyje“. Iš jų 28 fiz.vnt. palikti bibliotekos reprezentacinėms reikmėms.

Pastaraisiais metais atlikti skaitymo tyrimai atskleidė tendenciją, kad nors tekstų įvairiais formatais perskaitome daug, tačiau ženkliai mažėja knygų skaitymas. Ypač mažai laiko vertingų knygų skaitymui skiria paaugliai, mažiausiai 5–8 kl. moksleiviai. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, kartu su Kauno ir Klaipėdos apskrities viešosiomis bibliotekomis bei užsienio partneriais, siekdami spręsti paauglių neskaitymo problemą ir inovatyviais bei šiai tikslinei grupei patraukliais būdais įtraukti paauglius į su skaitymu susijusias veiklas, įgyvendino projektą „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“, finansuojamą Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo lėšomis.

Neskaitymo problemai išspręsti buvo sukurtas kompleksinis skaitymo skatinimo paketas „Draugoteka“, kurį sudaro virtualus žaidimas, edukacinė programa ir teminė knygų lentyna. Visas kompleksinis paketas sukurtas taip, kad užtikrintų minėtos amžiaus grupės moksleivių įsitraukimą į skaitymo veiklas ištisus metus. Kupiškio viešajai bibliotekai buvo perduotos 77 naujos knygos ir specialios lentynos šioms knygoms sudėti, įrengtas knygomas. Projektas buvo įgyvendinamas 2023 m., bet perdavimo dokumentai iš savivaldybės gauti tik 2024 m. gegužės mėn., todėl į apskaitą buvo įtraukti ataskaitiniais metais. Perduotų knygų vaikams ir paaugliams vertė – 561,96 Eur.

Iš leidėjų. Kultūros ministerijos dalinį finansavimą leidybai gavę projektai, išleistus leidinius skiria bibliotekoms. Knygas platina ir pristato UAB „Jumbo Transport“. 2024 m. iš įvairių leidėjų gauta 107 fiz.vnt. (2023 m. – 137 fiz.vnt.) arba 1,5 % visos metų gauties.

Akcija „Bibliotekų knygų Kalėdos“. Organizatorius – Lietuvos bibliotekininkų draugija, rėmėjas – UAB „Asseco Lietuva“. 2024 m. „Bibliotekų knygų Kalėdų“ metu vyko bibliotekoms skirtas konkursas, kviečiantis varžytis dėl UAB „Asseco Lietuva“ įsteigtų prizų – penkių knygų rinkinių. Bibliotekų darbuotojai rašė motyvacinius laiškus, pristatė savo įstaigų išskirtines veiklas. Konkurso organizatoriai sulaukė 28 laiškų iš visos Lietuvos. Komisija, sudaryta iš Lietuvos bibliotekininkų draugijos tarybos narių atrinko penkias bibliotekas, kurioms buvo padovanoti knygų rinkiniai. Tarp laimėtojų ir Kupiškio viešoji biblioteka (motyvacinį laišką parašė direktorius pavaduotoja kultūrai Skaistė Bakanienė). Gautos 7 knygos (4 pav.) už 100 Eur. Prie akcijos taip pat prisidėjo bibliotekos partneriai, skaitytojai, privatūs ir juridiniai asmenys. Akcijos metu gauti leidiniai sudaro 4,2 % visos metų gauties.

Dovanos, parama. Vienas iš svarbiausių papildomo komplektavimo šaltinių – fizinių ir juridinių asmenų dovanos, parama. 2024 m. dovanotos knygos sudaro 29 % (2023 m. – 35,4 %) visos metų gauties.

Fizinių asmenų dovanos: Knygas bibliotekai dovanojo skaitytojai, privatūs asmenys, mūsų kraštiečiai, knygų autoriai ir sudarytojai: buvęs Seimo narys Jonas Jarutis, kun. Justas Jasėnas, Genovaitė Dručkutė, Aldona Vasiliauskienė, Petras Zlatkus ir kt. Iš asmeninės bibliotekos 1593 knygas padovanojo buvęs rajono meras D. Bardauskas, 114 knygų – Kupiškio rajono tarybos narys Modestas Puišė. Skapiškyje gyvenanti Regina Beleckienė padovanojo apie 700 fiz. vnt. knygų

Skapiškio bibliotekai. Šios bibliotekos darbuotoja Roma Bugailiškienė dovanotomis knygomis draugiškai pasidalino ir su kitomis mūsų rajono bibliotekomis, anglų kalba – ir su viešąja biblioteka.

Juridinių asmenų dovanos: Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Vilniaus kupiškėnų klubo, UAB „Asseco Lietuva“, Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto, Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo, Kupiškio trečiojo amžiaus universiteto ir kt. juridinių asmenų dovanos sudarė 338 fiz.vnt. (2023 m. – 338 fiz.vnt.) leidinių.

Parama. Gauta 355 fiz.vnt. vaikiškų knygelių iš Labdaros ir paramos fondo „Švieskime vaikus“ ir keletas knygelių iš MB „Misteris Pinkmanas“.

● **Periodikos prenumerata.** Rajono savivaldybė skiria lėšas periodikos prenumeratai. 2024 m. už 9665,82 Eur sumą (2023 m. – 9207,56 Eur; 2022 m. – 8106,09 Eur), viešoji biblioteka gavo 38 pav. (2023 m. – 39 pav.) įvairių laikraščių ir žurnalų (išleista 2923,79 Eur.), Subačiaus miesto padalinys – 10 pav. kaimo padaliniai vidutiniškai po 6 pav. (išleista prenumeratai – 6742,03 Eur.).

Lėšas taupomos vasaros laikotarpiu, kai kaimo bibliotekų darbuotojos išeina kasmetinių atostogų – vieną mėnesį periodika neužsakoma. Be pertraukų prenumeruojamas tik rajoninis laikraštis „Kupiškėnų mintys“.

Visi SVB prenumeruojami periodiniai leidiniai įsigyti už savivaldybės biudžeto lėšas yra saugomi 3 metus. Rajono laikraštis „Kupiškėnų mintys“ Kraštotyros ir edukacijos skyriuje saugomas neterminuotai, einamųjų metų pabaigoje sudaromas komplektas ir suinventorinamas. KP ir SAP periodika neinventorinama, rajoninis laikraštis saugomas 10 metų.

Neprenumeruojami periodiniai leidiniai. Jau keletą metų Valstybė skiria dalinę finansinę paramą kultūriniais ir švietėjiškiems projektams. Šių projektų dėka šalies viešosios bibliotekos gauna kultūros žurnalų ir savaitraščių, tačiau jie nėra populiarūs, daugiausiai orientuoti į specifinių sričių aktualijas. 2024 m. tokių leidinių gauta: 42 pav. žurnalų ir 5 pav. laikraščių (2023 m. – 49 pav. žurnalų ir 11 pav. laikraščių). Iš jų 7 pav. naujų leidinių: „Logos“, „Geologijos akiračiai“, „Viltis“, „Justė“, „Valstybė“, „Niponica“, „Mano namai“.

● **Naujai gautų inventorintų dokumentų procentas fonde:**

SVB – 3,9 % (2023 m. – 3,8 %, 2022 m. – 4,3 %, 2021 m. – 4,1 %, 2020 m. – 4,5 %);

VB – 4,1 % (2023 m. – 3,6 %, 2022 m. – 3,6 %, 2021 m. – 4,3 %, 2020 m. – 2,5 %);

MP – 3,2 % (2023 m. – 3,3 %, 2022 m. – 3,6 %, 2021 m. – 3,0 %, 2020 m. – 3,9 %);

KP – 4,0 % (2023 m. – 3,9 %, 2022 m. – 4,7 %, 2021 m. – 4,0 %, 2020 m. – 5,0 %).

● **Lėšos dokumentams įsigyti** (čia pateikiamos į bibliotekos sąskaitą pervestos lėšos, už kurias buvo įsigyti dokumentai ir parama bei dovanos knygomis, kurias įkainavo VB):

Lėšų šaltinis	Gautos lėšos (Eur)			Vienam gyventojui tenka lėšų (Eur)		
	2022 m. (Eur)	2023 m. (Eur)	2024 m. (Eur)	2022 m. (Eur)	2023 m. (Eur)	2024 m. (Eur)
Kultūros ministerija einamajam dokumentų fondų komplektavimui	19908,00	19316,00	20784,00	1,20	1,20	1,30
Rajono savivaldybė (periodikai ir kt. dokumentams)	8153,09	9256,96	9738,82	0,50	0,60	0,60
Neformalus vaikų švietimas (NVŠ)	90,49	-	90,11	0,006	-	0,09
Kultūros rėmimo fondo lėšomis išleisti gauti leidiniai	1137,61	1151,73	1126,99	0,07	0,08	0,10
Parama ir dovanos knygomis	7545,49	9907,75	13630,34	0,47	0,62	0,80
Kiti šaltiniai	716,95	1969,88	1757,25	0,05	0,13	0,10
Iš viso:	37551,63	41602,32	47127,51	2,30	2,60	2,99

Gautos lėšos per 2024 m. padidėjo 13,28 % (2023 m. +10,8 %). Vienam Kupiškio rajono gyventojui gauta dokumentų už 2,99 Eur (2023 m. – 2,60 Eur), t. y. 0,39 Eur daugiau nei praėjusiais metais. Išliekanti problema – dėl lėšų stokos lėtas bibliotekų dokumentų fondų atnaujinimas.

4. Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas

● *Fondo apyvartos rodikliai:*

SVB – 0,65 (2023 m. – 0,64, 2022 m. – 0,62, 2021 m. – 0,59, 2020 m. – 0,56);

VB – 1,2 (2023 m. – 1,2, 2022 m. – 0,98, 2021 m. – 0,80, 2020 m. – 0,84);

MP – 0,47 (2023 m. – 0,47, 2022 m. – 0,50, 2021 m. – 0,56, 2020 m. – 0,61);

KP – 0,45 (2023 m. – 0,44, 2022 m. – 0,49, 2021 m. – 0,51, 2020 m. – 0,42).

5. Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas

● *Krašto dokumentų fondas ir jo panaudojimas*

VB Lankytojų aptarnavimo skyriaus Kraštotyros erdvės fonde saugomi 1094 fiz. vnt. inventorintų kraštotyros tematikos dokumentų, Subačiaus miesto padalinyje – 542 fiz. vnt., kaimo padaliniuose – vidutiniškai po 303 fiz. vnt.

2024 m. gautos kupiškėnų autorių arba apie Kupiškio kraštą knygos: almanachas „Kupiškis. 2023“, „Dominikonų palikimas Palėvenėje ir Skapiškyje“, V. Kašauskienė „Laiškai balandžių snapuose“, P. Rimkus „Mano gyvenimo kelias“, Dalios Dilytės „Antikos prakalbinimas“, „Kupiškėnai-žydų gelbėtojai“, „Kupiškio žydų bendruomenės atspindžiai“ ir kt. Kraštotyros leidinių fondą papildė kraštiečio profesoriaus habilituoto fizinių mokslų daktaro Romualdo Karazijos knygos.

Kraštotyros darbai. 2024 m. parengta 16 naujų kraštotyros darbų (2023 m. – 18). Tai padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų rašomos metų kronikos, metodininkės pildoma viešosios bibliotekos kronika.

● *Rankraščių fondas*

Rankraščių fondas yra tvarkomas pagal šias veiklas reglamentuojančius dokumentus („Rankraštinė dokumentų tvarkymo ir apsaugos nuostatai“ ir „Naudojimosi skyriaus fonduose saugomais rankraščių dokumentais taisyklės“), kurie 2018 m. balandžio 9 d. patvirtinti Kupiškio VB direktoriaus įsakymu Nr. IV-45.

2024 m. gauta keletas poeto, žurnalisto Kazimiero Viliaus Laužiko rankraštinė dokumentų, kuriuos perdavė jo žmona Silvija Laužikienė. Kupiškio etnografijos muziejaus specialistė Aušra Jonušytė perdavė Aldonos Širvinskaitės fotografijų archyvą. Keletu rankraščių pasipildė ir kupiškėno Algimanto Jasaičio rankraštynas, kuriuos perdavė žmona Pulcherija Jasaitienė. Ji perdavė bibliotekai ir žinomos kraštiečio dailininkės keramikės Danutės Eidukaitės (1929–1995) kurtas 2 vazas. Jos vietą surado Kraštotyros erdvėje.

Rankraštyno dokumentai panaudojami rengiant parodas ir publikacijas, organizuojant renginius ir edukacijas, sudarant leidinius, atsakant į įvairias užklausas.

● *Mainų/atsarginis fondas*

Mainų fonde yra 2283 fiz. vnt. leidinių, kurių vertė 117,19 Eur (2024 12 31): 2235 fiz. vnt. (98 %) – grožinė literatūra, 48 fiz. vnt. (2 %) – šakinė literatūra. 2024 m. Mainų fonde judėjimo nebuvo.

Atsarginiame fonde yra 65 fiz. vnt. šakinės literatūros už 1,55 Eur (2024 12 31). Per metus šiame fonde judėjimo nebuvo. Šie fondai yra nešildomose buvusių kareivinių patalpose.

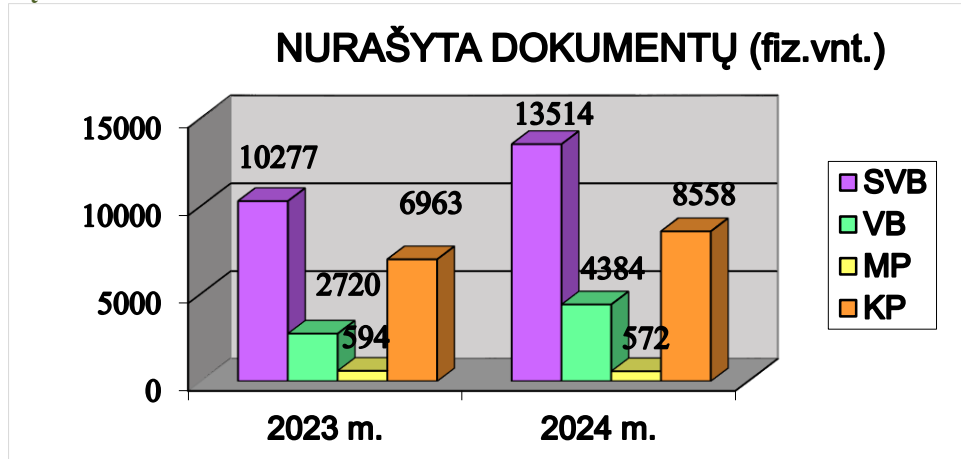
6. Tarpbibliotekinio abonemento panaudojimas (TBA)

TBA paslauga (knygų atsisuntimas iš kitų bibliotekų) buvo teikiama nemokamai. Knygas į biblioteką pristato kurjeriai. 2024 metais šia paslauga pasinaudojo 49 unikalūs užsakovai (2023 m. – 18). Iš kitų bibliotekų gauti 43 leidiniai (2026 m. – 20), išsiųstas 21 leidinys kitoms bibliotekoms.

7. Bibliotekos fondo vidaus cirkuliacijos panaudojimas

Siekiant patenkinti visus skaitytojų poreikius, reikalingus leidinius bibliotekų darbuotojai skolinasi tarpusavyje, t. y. vyksta vieningo fondo cirkuliacija. Per metus iš vienos rajono viešosios bibliotekos į kitą keliavo 1393 knygos, t. y. 249 knygomis daugiau nei 2023 m. Lankytojų aptarnavimo skyrius padaliniais paskolino 342 fiz. vnt. Daugiausia knygų skolinosi Subačiaus MP (172 fiz. vnt.) ir Lukonių SAP (170 fiz. vnt.)

8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo

SVB nurašyti 3379 pavadinimai dokumentų (2023 m. – 772 pav., 2022 m. – 1433 pav.):

- **VB** – 3222 pav. (2023 m. – 1459 pav., 2022 m. – 2870 pav.),
 - **Subačiaus MP** – 154 pav. (2023 m. – 264 pav., 2022 m. – 316 pav.),
 - **kaimo padaliniuose** – 1739 pav. (2023 m. – 452 pav., 2022 m. – 1608 pav.).
- Nurodomas daugiausiai pavadinimų nurašęs Rudilių SAP.

SVB nurašyti dokumentai pagal tipą:

- knygos – 9523 fiz. vnt. arba 70 % (2023 m. – 6395 fiz. vnt. arba 62 %, 2022 m. – 10883 fiz. vnt. arba 72 %, 2021 m. – 9416 fiz. vnt. arba 69,0 %),
- periodiniai leidiniai – 3888 fiz. vnt. arba 29 % (2023 m. – 3819 fiz. vnt. arba 37 %, 2022 m. – 4098 fiz. vnt. arba 27 %, 2021 m. – 3822 fiz. vnt. arba 28,0 %),
- kiti dokumentai – 103 fiz. vnt. arba 1 % (2023 m. – 63 fiz. vnt. arba 1 %, 2022 m. – 96 fiz. vnt. arba 1 %, 2021 m. – 384 fiz. vnt. arba 3,0 %).

Vidutiniškai kiekvienas kaimo padalinys nurašė po 356 fiz. vnt. (2023 m. – 258 fiz. vnt., 2022 m. – 414 fiz. vnt.) dokumentų.

Daugiausiai inventorintų dokumentų nurašyta:

- VB Vaikų literatūros fonde – 637 fiz. vnt.
- kaimo padaliniuose: Rudilių SAP – 3028 fiz. vnt.
- Subačiaus MP – 388 fiz. vnt.

• Dokumentų nurašymas pagal priežastis:

Nurašymo priežastis	Nurašymas (fiz. vnt.)		Nuo viso nurašymo %	
	2023 m.	2024 m.	2023 m. %	2024 m. %
- nusidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai	6335	6747	61,6 %	50,0 %
- turinio požiūriu neaktualūs dokumentai	116	-	1,1 %	-
- periodiniai leidiniai pasibaigus saugojimo laikui	3819	3888	37,2 %	28,8 %
- vartotojų prarasti dokumentai	7	26	0,1 %	0,2 %
-dėl kitų priežasčių prarasti dokumentai	-	2853	0 %	21,0 %
Iš viso :	10277	13514	100 %	100 %

2024 m. nurašyta 31,5 % (3237 fiz. vnt.) dokumentų daugiau nei 2023 m.

9. Dokumentų fondo apsauga

Savivaldybės viešųjų bibliotekų fondai apskaitomi, tvarkomi ir saugomi vadovaujantis „Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais“, patvirtintais Kultūros ministro 2010 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. ĮV-499 (2021 m. rugpjūčio 17 d. įsakymo Nr. ĮV-966 redakcija, įsigaliojo nuo 2022 m. sausio 1 d.).

2024 m. buvo patikrintas Subačiaus miesto padalinio dokumentų fondas.

Keičiantis bibliotekos atskiro fondo materialiai atsakingam asmeniui per metus surašyti 2 bibliotekos dokumentų fondo perdavimo-priėmimo aktai (Lankytojų aptarnavimo skyriui ir Kraštotyros erdvei).

10. Dokumentų skaitmeninimas

Kupiškio viešojoje bibliotekoje skaitmeninimo veiklas vykdo Kraštotyros ir edukacijos skyrius, kuriame sukauptas skaitmeninamo dokumentinio paveldo pagrindas: knygos, periodiniai leidiniai, rankraštiniai dokumentai, fotografijų archyvas. Skaitmeninamų dokumentų atrankos kriterijai: turinio aktualumas, išliekamoji vertė, panaudojimo ir viešinimo būtinybė rengiant virtualias parodas bei projektus, vykdamas žinomų kraštiečių veiklos sklaidą.

Kupiškio viešosios bibliotekos interneto svetainės skyriuje „Skaitmeninės kolekcijos“ <https://www.kupiskiovb.lt/skaitmenines-kolekcijos/> publikuojami suskaitmeninti dokumentai. 2021 m. pradėtas skelbti Juozo Kėdainio egodokumentinis palikimas (laiškai), 2024 m. papildytas 17 laiškų.

2024 m. suskaitmeninti ir vartotojų peržiūrai pateikti Marijos Tamošiūnienės rankraščiai: 3 fiz. vnt., 312 vaizdų.

IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA

1. Tyrimai

2024 m. balandžio 3 d. – birželio 3 d. vykdytas tyrimas „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vartotojų pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis“. Tyrimo tikslas – nustatyti Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vartotojų pasitenkinimą teikiamomis paslaugomis, kuris leistų bibliotekos darbuotojams susipažinti su vartotojų nuomone ir padėtų numatyti bibliotekos paslaugų tobulinimo galimybes. Tyrimas atliktas pirmą kartą vadovaujantis LR kultūros ministro (2017 m. gegužės 15 d. Nr. ĮV-675) patvirtinta metodika. Tyrimą atliko metodininkė Jolanta Vosylienė.

2. Metodinė veikla

2024 m. vykdytos metodinės veiklos kryptys: analitinė, konsultacinė, kompetencijų tobulinimo ir inovacinė. Stebėti ir analizuoti bibliotekų veiklos pokyčiai, teikti pasiūlymai bibliotekų veiklos organizavimo tobulinimui, rūpintis bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymu, teikta praktinė metodinė pagalba.

2.1. Bibliotekų veiklos planavimas ir atskaitomybė

Metodininkė parengė 2023 m. SVB, VB ir padalinių bei skaitytojų aptarnavimo punktų statistines ataskaitas (forma Biblioteka_metinė) ir duomenis pildė LIBIS Statistikos modulyje, sudarė Kupiškio rajono savivaldybių viešųjų bibliotekų 2025 metų veiklos planą, parašė Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos (SVB) 2023 metų veiklos tekstinę ataskaitą (apimtis 62 psl.). Direktorius A. Venckus ir metodininkė J. Vosylienė parengė Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2023 metų veiklos ataskaitą savivaldybei.

2.2. Bibliotekos veiklą reglamentuojančių ir kitų dokumentų rengimas

Parengti nauji „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatai“ (patvirtinta 2024 m. birželio 27 d. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-192), „Patalpų naudojimo renginio aptarnavimui tvarkos aprašas“ (patvirtinta 2024 m. sausio 11 d. Kupiškio rajono

savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu Nr. IV-7), „Bibliotekos darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas“ (patvirtinta Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriaus 2024 m. gruodžio 31 d. IV-199), „Tarnybinių ir netarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo Kupiškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje taisyklės“ (patvirtinta 2024 m. gruodžio 31 d. Kupiškio viešosios bibliotekos direktoriaus įsakymu IV-200). Patvirtintas „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos atlygintinai teikiamų paslaugų kainų sąrašas ir jų kainos“ (Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 24 d. sprendimas Nr. TS-161).

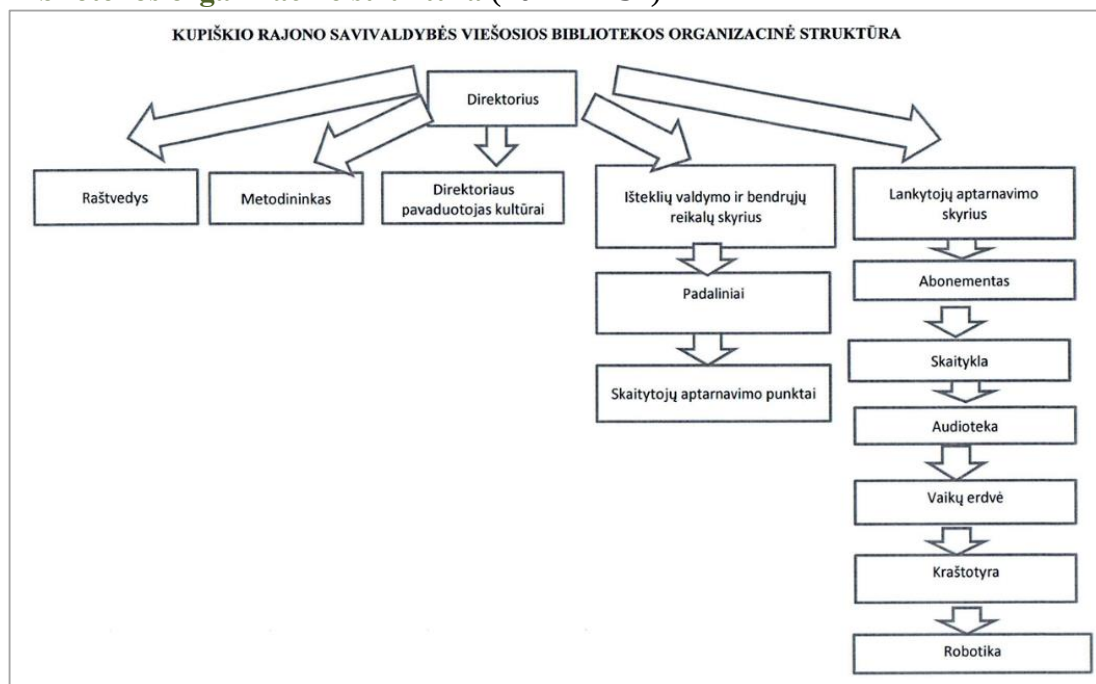
2.3. Praktinė pagalba

- **Išvykos į padalinius.** Į padalinius ir skaitytojų aptarnavimo punktus dažniausiai teko vykti kompiuterinių sistemų specialistui, dėl kompiuterių ir spausdintuvų priežiūros ar susidūrus su interneto tiekimo trikdžiais. Vyкта tikrinti Subačiaus miesto padalinio dokumentų fondo, dalyvauta Antašavos padalinio organizuotame renginyje. Metodinė pagalba teikta ir nuotoliniu būdu.

- **Konsultacijos** įvairiais darbo klausimais darbuotojams teiktos pasitarimų, asmeninių pokalbių metu, elektroniniais laiškais, telefonu bei darbo vietose.

X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS

1. Bibliotekos organizacinė struktūra (2024-12-31)

2. Bendroji darbuotojų charakteristika

- **Etatų skaičius.** SVB – 44,75. Iš jų: 35 – kultūros ir meno darbuotojai, 2 – kvalifikuoti specialistai ir 7,75 – kiti darbuotojai

Po 0,5 bibliotekininko etato dirba Alizavos padalinys, Laičių ir Palėvenėlės SAP, 0,75 etato – Lukonių ir Naivių SAP. Padalinių (išskyrus Alizavos) ir SAP bibliotekininkės dirba papildomą darbą (valytojomis) po 0,15 etato, Lukonių SAP šildymo sezono metu 0,5 etato dirba kūrėjas.

Kupiškio rajono viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose dirbo 45 darbuotojai (2024-12-31), iš jų 36 profesionalūs bibliotekininkai.

Aukštąjį išsimokslinimą turi 21 arba 58,3 % profesionalių bibliotekininkų, iš jų bibliotekininkystės ir komunikacijos mokslų – 7. Šiuo metu aukštosiose mokyklose mokosi: Milda Tiliūtė (Šiaulių valstybinės kolegijos Informacijos valdymo studijų iššestinių studijų 3 k. studentė) ir

Gailutė Grigaliūnienė (Šiaulių valstybinės kolegijos Informacijos valdymo studijų iššestinių studijų 4 k. studentė).

Komunikacijos ir informacijos papildomųjų studijų programos bibliotekininkystės ir dokumentų valdymo modulį Vilniaus universitete baigė Ingrida Žurauskienė.

● **Efektyvumo rodikliai.** 2024 m. vienam profesionaliam bibliotekininkui teko vidutiniškai 116 vartotojų, vidutiniškai 2157 lankytojai.

● **Darbuotojų kaita.**

Sausio 17 d. darbą viešojoje bibliotekoje pradėjo elektrikas Donatas Tonka (0,75 etato), nuo vasario 6 d. į viešosios bibliotekos budėtojos pareigas priimta Kristina Kriukaitė (0,5 etato).

Sausio mėn. Naivių SAP lankytojus du pusdienius (po 4 val.) per savaitę aptarnavo Skapiškio padalinio bibliotekininkė Roma Bugailiškienė. Nuo kovo 1 d. į šios bibliotekos bibliotekininkės pareigas priimta Daiva Tviskuvienė (0,75 etato).

Nuo lapkričio mėn. kūriku, pagal terminuotą darbo sutartį iki šildymo sezono pabaigos, 0,5 etato priimtas Rimantas Karazija darbui Lukonių skaitytojų aptarnavimo punkto pastato katilinėje.

Nuo rugsėjo 23 d., laimėjusi konkursą, Lankytojų aptarnavimo skyriaus vedėjos pareigas pradėjo eiti Diana Kaušakytė-Baltakienė, anksčiau dirbusi Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyriuje bibliotekininke.

Gruodžio 31 d. iš darbo išėjo ilgametė viešosios bibliotekos darbuotoja Romualda Vasiliauskienė (darbo stažas Kupiškio VB beveik 45 metai).

● **Darbo taryba.** Bibliotekos darbo tarybai atstovauja: Irena Gasparonienė – pirmininkė, Ričardas Balabonas – pirmininkės pavaduotojas, Neringa Paukštienė – sekretorė. 2024 m. jokių skundų darbo taryba negavo.

3. Darbuotojų profesionalumo ugdymas

Per metus kvalifikaciją pakėlė 40 bibliotekos darbuotojų (88,0 %), iš jų 36 bibliotekininkai.

● **Darbuotojų pasitarimai,** kuriuose dalyvauja visi viešosios bibliotekos ir padalinių bei skaitytojų aptarnavimo punktų darbuotojai, vyksta pasirinktą dieną Kupiškio viešojoje bibliotekoje. Per metus organizuoti 4 pasitarimai ir 4 metodinės išvykos.

Pasitarimuose aptartos įvairios bibliotekų veiklos aktualijos, nauja biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka, mokymosi aplinkos „Kompetencijų biblioteka“ ir PAVB kvalifikaciniai pasiūlymai, Nacionalinio diktanto ir Saugėsio interneto savaitės rezultatai, skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“, statistiniai bibliotekos rodikliai, metinės ataskaitų lentelės, statistinių ataskaitų už 2024 m. pateikimo reikalavimai, pagrindinės veiklos kryptys 2025 metams. Didelis dėmesys buvo skiriamas edukacinių veiklų atnaujinimui, socialinių tinklų panaudojimui bibliotekų veiklų viešinimui, naujų darbo formų paieškai.

Vasario 22 d. didelis būrys Kupiškio rajono bibliotekininkų apsilankė 24-ojoje Vilniaus knygų mugėje „Pasauliu netikiu, pasaka tikiu“ (H. Radauskas). Gausi mugės kultūrinė programa kvietė susipažinti su leidyklų naujienomis, įsigyti naujausių knygų, dalyvauti knygų pristatymuose ir įvairiose visai visuomenei aktualiose diskusijose, pabendrauti su knygų autoriais ir kt.

Gegužės 3 d. Kupiškio viešosios bibliotekos ir padalinių darbuotojai apsilankė pas kolegas Panevėžyje. Apžiūrėtas atnaujintas, tik balandžio pradžioje duris lankytojams atvėręs, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos skyrius, domėtasi čia vykdomomis veiklomis. Vakare laukė kultūrinė išvykos dalis – Panevėžio muzikiniame teatre stebėta Broniaus Kutavičiaus ir Sigito Gedos opera-poema „Strazdas – žalias paukštis“ (režisierius J. Vaitkus). Bilietus bibliotekos darbuotojams padovanojo Kupiškio rajono savivaldybė Kultūros dienos proga.

Rugsėjo 5 d. darbuotojai lankėsi Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje. Apžiūrėtos naujos, modernios bibliotekos ir Atviro jaunimo centro erdvės, jų darbuotojai pristatė čia teikiamas

paslaugas. Buvo suteikta galimybė kai kurias iš jų išbandyti praktiškai. Ypač sužavėjo sensorinė erdvė ir garso įrašų studija. Susipažinta ir su sėkmingai pasvaliečių kolegų įgyvendintais projektais bei kitais pasiekimais. Pažintis su Pasvalio krašto istorija tęsėsi apsilankymu Pasvalio krašto muziejuje ir Raubonių vandens malūne.

Gruodžio 11 d. bibliotekos darbuotojai dalyvavo metodinėje išvykoje į Panevėžį – lankėsi Stasio Eidrigėvičiaus menų centro padalinyje, kūrybiškumo centre „Pragiedruliai“, kur edukacinėse veiklose gilinosi į senosios fotografijos amatą, šventinių atvirukų gamybos techniką. Po kūrybinių užsiėmimų bibliotekos darbuotojai aplankė šiuolaikinio meno muziejų „Stasys Museum“, kuriame buvo eksponuojama įdomi šio menininko darbų paroda bei garsiojo austrų menininko Hermanno Nitscho paroda „Gesamtkunstwerk“ (liet. „totalinis meno kūrinys“).

• **Pranešimai.** Kupiškio SVB darbuotojų pranešimai ir kitokio pobūdžio informacija pasitarimuose: direktoriaus A. Venckaus – „Darbo stebėjimo vizitai Šveicarijos ir Norvegijos bibliotekose – įspūdžiai ir patirtys“; J. Vosylienės – „Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2023 m.“, „Skaitymo iššūkiai „Vasara su knyga – 2024“, „Kupiškio viešosios bibliotekos projektinė veikla už bibliotekos sienų“; S. Bakanienės „Panevėžio regiono viešųjų bibliotekų „Erasmus+“ programos projekto 2021-1-LT01-KA121-ADU-000006456 darbo stebėjimo vizitas Vokietijoje“, „Stazuotės „Kultūros sektoriaus bendrųjų, vadybinių ir profesinių kompetencijų tobulinimas“ Helsinkyje patirtys“; G. Papučkaitės – „Erasmus+ programos projekto darbo stebėjimo vizitas Lenkijos neformalaus suaugusiųjų švietimo įstaigose. 2024 m. gegužės 7–9 d.“; J. Motiejūnienės – „Kupiškio viešųjų bibliotekų dokumentų fondai 2023 metais“.

• **Mokymai. Seminarai. Nuotoliniai mokymai ir kiti renginiai.**

Eil. Nr.	Mokymų, seminarų tema, pavadinimas, kur vyko	Data	Dalyvių skaičius
	MOBILIZACIJOS IR PILIETINIO PASIPRIEŠINIMO DEPARTAMENTAS PRIE KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS		
1.	Nuotoliniai „Mobilizacijos mokyklos“ mokymai „ <i>Pasirengimas mobilizacijai, Pilietinis pasipriešinimas, Sąjungininkų atvykimas. Priimančios šalies parama</i> “	2024-05-16	36
	DARBUOTOJŲ STAŽUOTĖS kitose bibliotekose		
2.	Stažuotė „ <i>Darbo su jaunimu organizavimas bibliotekose, atviros jaunimo erdvės (AJE) įkūrimas</i> “ (mentorė M. Zimblinė). Vyko PAVB	2024-04-16	2
3.	Stažuotė „ <i>Edukacinės veiklos organizavimas</i> “ (lekt. A. Žukauskienė, N. Ivanova, V. Ruželienė). Vyko Rokiškio J. Keliočio VB	2024-04-18	5
4.	Stažuotė „ <i>Bibliotekos fondo organizavimas</i> “ (mentorė R. Lukošienė). Vyko PAVB	2024-05-14	1
5.	Stažuotė „ <i>Kultūros paveldo veiklų organizavimas bibliotekoje</i> “ (mentorė A. Palionienė). Vyko PAVB	2024-05-24	2
6.	Stažuotė „ <i>Metodinės ir tiriamosios veiklos organizavimas bibliotekoje</i> “ (mentorės R. Greičienė, I. Girmienė). Vyko PAVB	2024-10-24	1
	PAVB KONTAKTINIAI MOKYMAI		
7.	„ <i>DĮ pagrindai: kaip bibliotekininkams efektyviai žengti dirbtinio intelekto pasaulyje?</i> “ (lekt. R. Stankevičius). Vyko PAVB	2024-02-07	1
8.	„ <i>Ivairaus pobūdžio renginių organizavimo pagrindai</i> “ (lekt. J. Žilytė). Vyko Kupiškio VB	2024-03-05	12
9.	„ <i>Skaitymo skatinimas integruojant pasakojimo biblioterapijos metodus</i> “ (lekt. Š. Leikienė). Vyko Kupiškio VB	2024-03-05	6
10.	„ <i>Knygų konservavimo (atkūrimo) galimybių bibliotekoje</i> “ (lekt. L. Charmanskienė). Vyko PAVB	2024-03-12	2
11.	„ <i>Prenumeruojamos ir atviros prieigos duomenų bazės</i> “ (lekt. G. Užkurėlienė). Vyko PAVB	2024-03-22	1
12.	„ <i>Socialinių tinklų valdymas, marketingas ir rinkodara</i> “ (lekt. J. Žilytė). Vyko Kupiškio VB	2024-05-21	6

13.	„Dirbtinio intelekto pritaikymo galimybės edukacinėje bibliotekos veikloje“ (lekt. T. Apynyte-Kirslienė). Vyko Kupiškio VB	2024-05-21	11
14.	„Vaizdo įrašų kūrimas ir redagavimas su programa „OpenShot“ (lekt. J. Sriubienė). Vyko PAVB	2024-05-31	1
15.	Seminaras „Neformalus suaugusiųjų švietimas – bendruomenės būrimui“ (lekt. Gisela Winkler, Antje Key iš Naumburgo (Vokietija). Vyko PAVB	2024-09-25	2
16.	Patirtiniai mokymai „Gliaudome įtraukties mitus“ (lekt. P. Godvadas). Vyko PAVB	2024-09-26	2
17.	„Kūrybiniai pasakojimo meno mokymai“ (lekt. R. Martin, R Boestert). Vyko PAVB.	2024-10-09	3
18.	„Virtualių parodų kūrimas nemokamais „Google“ įrankiais“ (lekt. J. Virbickienė). Vyko PAVB	2024-10-17	1
19.	„Dirbtinis intelektas“ (lekt. J. Rimeikienė, E. Kvietkienė, P. Andriuškevičius iš ŠAVB). Vyko PAVB	2024-11-14	2
20.	Edukatorių gerosios patirties sklaidos renginys. Vyko PAVB	2024-12-02	2
PAVB NUOTOLINIAI MOKYMAI			
21.	„Angliški pasikalbėjimai su regiono bibliotekininkėmis“ (lekt. V. Švedienė, PAVB)	2024-02-13, 20	1
22.	Seminarų ciklas „Biblioteka – šiuolaikinės lietuvių literatūros skleidėja“ (lekt. S. Daugirdaitė, E. Baliutavičiūtė, S. Vasiliauskas, G. Rūkienė, A. Rėklaitytė)	2024-03-21, 26, 28 2024-04-03, 10	15
23.	„Bibliotekų fondo apsaugos nuostatai“ (lekt. R. Lukošūnienė)	2024-09-24	3
24.	„Auktorijų teisių išimties negalintiems skaityti įprastai“ (lekt. M. Gudaitė-Gulbinienė)	2024-11-04	2
LNB NUOTOLINIAI MOKYMAI			
25.	„Informacinis raštingumas: Duomenų bazės moksliniams darbams: paieška ir galimybės“	2024-02-21	1
26.	„Medijų ir informacinis raštingumas: renkamės, vertiname, valdome“ (I ir II d.) (lekt. L. Bylaitė)	2024-03-06, 08	8
27.	„LIBIS komplektavimo modulyje įdiegtas visuminės apskaitos trečios dalies – judėjimo – funkcionalumas“ (lekt. L. Čepulienė)	2024-03-15	4
28.	„Bibliografinės informacijos tvarkymo programos „Zotero“ ir „Mendeley“	2024-03-20	1
29.	„Muzikinė geografija II ir III d.“ (lekt. G. Gražulytė)	2024-05-16, 23	1
30.	„Informacinis raštingumas: el. valdžios paslaugos“ (lekt. I. Minikavičienė)	2024-05-22	1
31.	„Sisteminimo naujovės Libis kataloge: nauja UDK bazė“	2024-10-18	1
32.	„Dirbtinis intelektas ir autorių teisių apsauga“ (lekt. K. Jarmolienė)	2024-11-21	4
33.	„Bibliografinio įrašo sudarymas“	2024-11-27	4
34.	„Informacinis raštingumas: bibliografinės informacijos tvarkymo programos Zotero ir Mendeley“	2024-11-27	2
LNB KONTAKTINIAI MOKYMAI			
35.	Mokymai bibliotekų IT administratoriams. Vyko LNB mokymų bazėje Pakretuonėje (Švenčionių r.)	2024-10 10,11	1
LNB STAŽUOTĖS			
36.	Projekto „Kultūros sektoriaus bendrųjų, vadybinių ir profesinių kompetencijų tobulinimas“ stažuotė Helsinkyje (Suomija). Konferencija „Šiaurės šalių bibliotekos kartu 2024“	2024-09-4–6	1
LNB savarankiško mokymosi aplinkos „KOMPETENCIJŲ BIBLIOTEKA“ nuotoliniai mokymai			
37.	„Asmeninis efektyvumas: laiko valdymas“	2024-05-02	6
38.	„Atsparumas neapibrėžtume“	2024-05-23	4
39.	„Streso valdymas“	2024-05-23	4
40.	„Prisitaikymas prie pokyčių“	2024-01-07	2

41.	„Grįžtamasis ryšys“	2024-02-26	5
42.	„Kaip elgtis ekstremalioje situacijoje“	2024-05-08	2
43.	„Konfliktų valdymas“	2024-02-01	1
44.	„Motyvuoti paprasta“	2024-02-19	1
45.	„Privatumo ir asmens duomenų apsauga“	2024-01-31	1
46.	„Saugūs edukaciniai renginiai vaikams ir jaunumui“	2024-01-25	4
47.	„Dizainu grįstas mąstymas kultūros sektoriui“	2024-02-07	3
48.	„Emocinė gerovė organizacijose. Baubukų išvaymas“	2024-05-10	1
49.	„Paslaugų valdymas ir procesų kokybė“	2024-02-13	1
50.	„Ivadas į kokybės valdymą“	2024-04-04	1
51.	„Kokybiškas kompetencijų modelio kūrimas ir diegimas organizacijose“	2025-05-02	1
52.	„Kokybės sistemos vadyba. Pagrindai“	2024-12-27	1
53.	„Emocinė gerovė ir įtrauktis darbe“	2024-10-15	1
54.	„Menas keisti pasaulį: socialinis poveikis ir jo matavimas kultūros sektoriuje“	2024-10-24	1
55.	Sollertia Erasmus+ projektas (SKAITMENINIŲ KOMPETENCIJŲ PLĖTOJIMAS AUKŠTAJAME MOKSLE) (nuotoliniai mokymai)		1
55.1.	„Asmens duomenų apsauga ir privatumas“	2024-10-14–25	
55.2.	„Bendradarbiavimas per skaitmenines technologijas“	2024-10-28–11-08	
55.3.	„Naršymas, paieška, filtravimas ir duomenų, informacijos bei skaitmeninio turinio valdymas“	2024-11-11–22	
55.4.	„Skaitmeninio turinio kūrimas“	2024-11-25–12-06	
55.5.	„Techninių problemų sprendimas“	2024-12-09–20	
	VILNIAUS UNIVERSITETAS Komunikacijos ir informacijos papildomųjų studijų programos bibliotekininkystės ir dokumentų valdymo modulis, VU		1
56.	„Bibliotekininkystė“ (dėst. prof. dr. Arvydas Pacevičius, vyresn. lekt. dr. Laura Juchnevič)	2024-02-09–15	
57.	„Informacijos organizavimas, dokumentų valdymas“ (dėst. asist. dr. Jurgita Rudžionienė)	2024-03-01–15	
58.	„Skaitmeninis turinys ir technologijos“ (dėst. doc. dr. Vincas Grigas, prof. dr. Konstantinos Dallas)	2024-03-16–30	
59.	„Autorių teisės“ (lekt. Greta Obadauskaitė)	2024-04-08–17	
60.	„Informacinė skaitytojų elgsena“ (dėst. asist. dr. Jurgita Rudžionienė)	2024-05-03–11	
61.	„Edukacinė ir informacinė veikla“ (dėst. asist. dr. Neringa Latvytė)	2024-05-17–31	
	PAVB „ERASMUS+“ PROGRAMOS STEBĖJIMO VIZITAI		
62.	Erasmus+ programos akreditacijos projekto <i>darbo stebėjimo vizitas į Varšuvos (Lenkija) muziejų ir viešąsias bibliotekas</i> (PAVB projektas)	2024-05-06–10	1
63.	Erasmus+ programos akreditacijos projekto <i>darbo stebėjimo vizitas į Oslo (Norvegija) viešąsias bibliotekas</i> (PAVB projektas)	2024-11-12–15	1
	LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ VEŠJŲ BIBLIOTEKŲ ASOCIACIJA		
64.	Kvalifikacijos kėlimo kelionė į Šveicarijos bibliotekas	2024-09-23–27	1
	KITŲ ĮSTAIGŲ ORGANIZUOTI MOKYMAI, SEMINARAI		
65.	Seminaras „ <i>Kalbėk laisvai</i> “ (lekt. J. Vilūnaitė). Vyko Kupiškio KC	2024-03-29	2
66.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Kibernetinė higiena</i> “. Organizavo Nacionalinio kibernetinio saugumo centras	2024-04-09	3
67.	Nuotolinis seminaras „ <i>Piliečių mokslas bibliotekininkams: atvirosios prieigos ištekčiai mokymo(si) perspektyvoje</i> “. Organizavo VDU biblioteka	2024-05-24	3

68.	Asociacijų VIPT ir „Langas į ateitį“ nuotoliniai mokymai „ <i>Skaitmeninio raštingumo įgūdžiai bibliotekos darbuotojui</i> “	2024-03-13	2
69.	Nuotolinių mokymų programa All Digital Academy (https://platform.alldigitalacademy.eu) „ <i>Integrating GenAI in Adult Education: Empowering teachers, trainers, and facilitators</i> “ (Dirbtinio intelekto integravimas švietimo srityje) (28 a. k.)	2024-06-14	1
70.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Informacijos prieinamumo užtikrinimas</i> “ (lekt. N. Šaveiko). Organizavo Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra	2024-08-28	1
71.	Mokymai „ <i>Let's Play: Empowering Librarians through Gamification Strategies for Youth Education</i> “ (sužaidybinimo metodu grįstų edukacinių programų jaunimui kūrimas). Organizavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka. Vyko ŠAVB	2024-09-17–23	1
72.	Kūrybiškumo centro „Pragiedruliai“ mokymai „ <i>Viešosios kalbos ir scenos baimės valdymas</i> “ (lekt. aktorius I. Pilis)	2024-10-10	31
73.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Dirbtinis intelektas: teisiniai aspektai ir rizikų valdymas</i> “ (lekt. UAB „Fondia Lietuva“ vyr. teisininkė K. Jarmolavičienė)	2024-11-21	1
74.	<i>Istorijų pasakojimo (Storytelling) mokymai „Vertingos istorijos“</i> (lekt. Tine Winther, Švedija). Vyko Anykščių VB	2024-11-27	2
PRANEŠIMAI			
1.	„ <i>Projektinė veikla už bibliotekos sienų</i> “. Jakapilis, Latvija	2024-11-22	1
2.	„ <i>Projektinė veikla už bibliotekos sienų</i> “. Kupiškio VB	2024-11-26	1
POSĖDŽIAI			
1.	<i>Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos posėdis</i> . Vyko Kupiškio VB	2024-11-26	3
LIETUVOS BIBLIOTEKININKŲ DRAUGIJA			
1.	Konferencija „ <i>Biržiškos skaitymai 24: kultūra ir piliečių mokslas</i> “. Vyko Panevėžyje (Stasys Museum)	2024-12-02	3

XI. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ

1. Patalpų būklė

● **Knygomatai ir knygų grąžinimo įrenginiai.** Prie viešosios bibliotekos (L. Stuokos-Gucevičiaus a. 3A) įrengti du knygomatai ir Knygų grąžinimo dėžė. Prie Subačiaus miesto padalinio taip pat įrengta Knygų grąžinimo dėžė.

● **Remontai.** Bibliotekų patalpų remontu ir kitais ūkiniais klausimais rūpinasi Kupiškio VB administracija bei Išteklų valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius.

Kupiškio viešajai bibliotekai nuosavybės teise priklauso rekonstruotas pastatas (unikalus Nr. 5790-1000-5011, plotas 1440 kv. m, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, Kupiškis) ir 250 kv. m. patalpos buvusių kareivinių pastate, Gedimino g. 53B, Kupiškyje. Pastarajame, ataskaitiniais metais buvo atliekami smulkūs remonto darbai.

● **Patalpų šildymas.** Vis dar aktuali patalpų šildymo problema išlieka Juodpėnų, Naivių, Virbališkių SAP, paspaudus šaltukui tikrai šalta. Visose bibliotekose yra centrinis arba elektrinis šildymas (šildoma iš bendrų katilinių įvairių rūšių kuru arba elektra).

● **Patalpų plotas (kvadratiniai metrai):**

- Bendras patalpų plotas: SVB – 2876, VB – 1440, MP – 165, KP – 1271 (vidutiniškai – 85);
- Plotas, reikalingas bibliotekų funkcijoms atlikti: SVB – 2419, VB – 1081, MP – 123, KP – 1215.

● **Telefonai.** Fiksuoto ryšio telefonus 2024 m. turėjo ik Kupiškio VB (5). Telefonus daugeliu atvejų sėkmingai pakeičia internetas.

XII. FINANSAVIMAS

Gautos lėšos (Eur)						
Bibliotekos gautos lėšos, iš viso (76+78+79+80+81)	Iš jų:					
	biudžeto lėšos (steigėjo, valstybės, savivaldybės)	iš jų: dokumentams įsigyti	fizinių ir juridinių asmenų paramos lėšos	uždirbtos lėšos (pajamų įmokos)	projektinio finansavimo lėšos	kitos pajamos
75	76	77	78	79	80	81
839808,01	831187,75	2078,00	591,66	3928,60	4100,00	0

Išlaidos (Eur)					
Bibliotekos metinės išlaidos, iš viso (83+84+85+86+87)	Iš jų:				
	darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui	dokumentams įsigyti	bibliotekos nekilnojamam turtui išlaikyti	automatizacijai, kompiuterinei programinei įrangai, jos palaikymui	kitos išlaidos
82	83	84	85	86	87
839004,00	677392,91	20784,00	64060,00	8970,00	67797,09

Lietuvos kultūros taryba skyrė 4095,65 Eur bibliotekos teiktų projektų įgyvendinimui. 2024 m. buvo finansuoti 2 projektai. Kaip ir kiekvienais metais 3 projektai teikti savivaldybės programoms, jų vykdymui gauta 1473,0 Eur. Vykdytoms 3 NVŠ programoms gautas 1770,0 Eur. finansavimas.

IŠVADOS

- Viešųjų bibliotekų tinklas rajone išliko stabilus.
- 2024 m. Kupiškio viešoji biblioteka veiklą vykdė rekonstruotoje bibliotekoje (L. Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, Kupiškis). Naujos ir modernios viešosios bibliotekos erdvės vis dar sulaukia turistų, miesto svečių susidomėjimo atnaujintu istoriniu pastatu. Visus metus buvo vedamos ekskursijos.
- Erdvi Parodų salė puikiai tarnauja eksponuojant profesionalaus meno parodas.
- Įgyvendinti du Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuoti projektai „Industrinis peizažas“ ir „Jurgis Bukėnas. Atsiminimai iš Kupiškio krašto“ bei trys Kupiškio rajono savivaldybės programų finansuoti projektai.
- Vykdytos trys Neformaliojo vaikų švietimo programų (NVŠ) veiklos: „Skautiškos ekspedicijos“ ir „Dailės paslaptys“ viešojoje bibliotekoje bei „Eko dirbtuvėlės“ Skapiškio padalinyje.
- Pradėta teikti lietuvių kalbos mokymosi ukrainiečiams paslauga.
- Didelis dėmesys buvo skiriamas profesiniam tobulėjimui, kvalifikacijos kėlimui, naujų kompetencijų įgijimui, darbuotojų stažuotėms užsienio bibliotekose.
- Susiduriama su lėšų trūkumu skaitymo skatinimo veiklų organizavimui ir įgyvendinimui, kultūrinių renginių kokybės užtikrinimui.
- Lėšos, skiriamos naujiems dokumentams įsigyti yra nepakankamos, viešieji pirkimai ilgina knygų kelią iki skaitytojo.